דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסדו ועורכו הראשון בדל בנבלסון דל
מאוחד עם לשחר

יום שלישי, ד' בניסן תשמ"ו, 15 באפריל 1986 ● גליון 1878

היום 14 עמודים ● המחיר 73 אג' כולל מע"מ ● באילת 63 אג'

היום בדבר

● תראו מי מדבר על אמינות – תגי אשד
● כל אחד יכול – יצחק בדנר
● הסכום הוא אפס – יוסי מלמן
● מלה זה לא מלה – אבנר תבורי
● בורסה וכלכלה, ספורט, כל העולמות

מזג האויר

מעתה וחלקית, יתכן גשם מקומי, מעלות החום החזויות: ירושלים: 17–21; רמת־הגולן: 16–20; נהריה: 16–23; צפת 16–19; חיפה: 16–23; טבריה: 18–24; נצרת: 17–21; עפולה: 17–23; השומרון: 16–22; תל־אביב: 17–22; לוד: 16–23; יריחו: 19–26; עזה: 16–22; באר־שבע: 17–25; אילת: 19–29.

יריקות וקריאות־גנאי עם כינוס „שלום עכשיו" בחברון וועידת „התחייה" בקרית־ארבע

אלוף פיקוד המרכז אהוד ברק בין אנשי גוש אמונים בראשות ראש מועצת קריית ארבע לבין החכי"ם שולמית אלוני ויוסי שריד. צילום דן לוצאוויץ/יפפא

מאת אריאל בן־עמי
מתוך „דבר"

למעלה, בקרית־ארבע, התכנסו כ־600 אנשי ה„תחייה" לקיים את ועידתם. למטה, בחברון, התקבצו אנשי קרית־ארבע עם רגלי ישראל וכרזות בידיהם – כדי לחסום את אנשי „שלום־עכשיו" שבדרך. אלה גם אלה האשימו בפרובוקציה את שני הכינוסים שנערכו אתמול.

אנשי קרית־ארבע זועמים על אנשי „שלום־עכשיו" שבאו למלון „מארק" בחברון לפגוש אנשים פלשתינים שרצים מריבה פלשתינית.

זאווידה כאן חמה והבוא מציב ביטחון. יותר זיילים מאנשי „שלום עכשיו" וקרית־ארבע גם יחד. מבוא מתוגלות התפרעות בשכונת הפליטים־מחנה של חברון. בצירים ערבים מידים אבנים בכוחות הבטחון ובכלי־רכב העוברים במקום. אנשי המיצוב המנהלי מנסים לפזר אותם בקשם ומשהם נכשלים מדוע המסוק הבוגר של הצלחה להיכנס מפיסה לכלכלה בלי לעשות שום „מעגל" מעל המקום. מבקשים הבטחה ראשי שיחו בישראל. לעזרת [illegible] אלוף פיקוד המרכז, אהוד ברק, שוחל חפץ־לב הבוגר, מפקד מקרוב על המתיחות לקראת מאבק של אנשי „שלום עכשיו". הזיילים הרבים מבקשים להבטיח את קיומו השקט של הכינוס הזועם־פלשתיני.

אנשי קרית־ארבע מתרוצצים עם מכשירי קשר בידיהם ומשדרים הוראות לאנשיהם בשפת קוד – כיצד לבצע חסימות על הכביש לאנשי „שלום עכשיו".

הבוא עושה להם ותרגיל. בצומת הלוחל הוא חוסם את הדרך ואילו אנשי „שלום עכשיו" נלקחים בדרך עוקפת ודרך דרום הר חברון למלון פארק בעיר.

אנשי קרית־ארבע ותומים מזעם, רצים אחרי אוטובוס לעבדון „רוצה, בוגר, תחזור לירדן". הם מסילים אותו ארצה ומזקים עליו. גם יוסי שריד סוגן שריקו עליו. אוטובוס לבן ממש כבוע השיעור שלו מלווה בזיילים ומפונה מן המקום בבהילות יחד עם אשתו מרכב צבאי.

כמוהו גם שולמית אלוני, דדי צוקר ויוסי שריד המובהלים ללב חברון דרך המפגינים בעזת הבוא. גם הוא מגיחה, עודך אל־פנ"ל הפרו־אשפ"י, נעזר ברכב צה"ל כדי להגיע ללא פגע לכינוס.

חיל עומד בצד נבוך ואומר „תראו לאן מוביל המנהגות הטומה של כולם. הנדים נלחמים ביהודים הערבים מסתבלים בשקט מן הצד ולא מתערבים".

המתח באוויר מאיים כאן על כולם. למעלה בוועידה של ה„תחייה" אומרת גאולה כהן שלא להיגרר להפגנת אנשי קרית־ארבע למטה ולא להפגין נגד יהודים.

למטה, כשמגיעים אנשי „שלום עכשיו" למלון פארק אומר צלי רשף שוועידת ה„תחייה" בקרית־ארבע היא פרובוקציה ולכן הם הגיעו לכאן.

כ־200 איש נרתפים במלון פארק הערבי ומנגנים את דברי יוחל נאמן בוועידת ה„תחייה". נאמן הגיע להעביר מחצי מליון פליטים לסריגת ערב. ברוק כפי שסרגנת ישראל קלטה את יהודי ערב. נאמן דחוש לעשות זאת בכל הסכם שלום אפשרי.

בכינוס במלון „מארק" משתתפים שולמית אלוני, אלעזר גרנות, אורה נמיר, מוסטפה נאטשה, ראש עיריית חברון לשעבר, פרופ' קאוסמה חנה סגיורה.

נאטשה מברך את שמעון פרס שהכיר בעם הפלשתיני ומבקש שיתקדם צעד נוסף ויכיר גם בהגדרה עצמית לפלשתינאים. הוא אומר שאש"ף הוא נציגם של הפלשתינאים.

אומרים שמניחים לשלום וכי־המתומים בדרכים [illegible] זאת. סתם. הם מצדדים במדיניות פלשתינאית לצד מדינה יהודית.

אשר אלה קמה הזעקה „מה פתאום לדבר עם אש"ף? היא מגורשת מן האולם מיד ואומרים לה „בלי שאלות".

דוד גוש־אמונים, נעם ארגון, שהצליח להסתנן לכינוס, מתפרץ לעבר הבמה סגיורה ושואל אותו אם הוא רוצה בכנות בשלום. צלי רשף דחוש לגרשו מן האולם ואדון אכן מגורש מסנו. רשף מתנצל בפני סגיורה.

כינוס „התחייה" ממשיך להתנהל על מיסגרות בקרית־ארבע. הוועדות שותפות אות מצעיקן, בתחילת היום נבחרה נשיאות היום צפויות ההחלטות.

תושבי חברון הערבים משתחררים מן הפקקים שגרמו להם היהודים ותחזרים לבתיהם. הם אינם שותפים למהומה הזו.

„שיחייה: ה„תחייה" ברוך לכתבה

סופרת „דבר" לענייני מפלגות מוסדות, כי תגובת „שיחר" קראה אתמול לשר הבטחון יצחק רבין לאסור את המשך קיומה של ועידת ה„תחייה" בקרית־ארבע בגלל הכרזתו של ד"ר הנעוה, פרופ' יוחל נאמן, להוציא חצי מיליון פליטים מהשטחים כתנאי לשלום. „הכרזה גידוס זו מוכיחה כי, ההוויה, צעדה כבר חצי הדרך לקראת תגובת הרב כהנא." נאמר בהנמקה לקריאה.

הקהיליה האירופית שוללת פעולה אמריקאית נגד לוב

מאת דליה שרון, מומחית „דבר" הסכסוכים הבינלאומיים

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – ראש ממשלת בריטניה, מרגארט תאצ'ר, סירבה להיענות לבקשת ארה"ב, שביקשה לעשות שימוש בבסיסי אחיר בבריטניה ובקפריסין לשם הנחתת התקפה על לוב. תאצ'ר אמרה זאת בשבת לגנרל וורנון וולטרס, נציג ארה"ב באו"ם ונציגו המיוחד של הנשיא ריגן לאירופה, בקשר למסבר לוב. אך הוסל אישל על פפירסום החלטה זו, כנראה בשל הקשר הפוליטי להדות באי הסכמה עם מדיניות הנשיא ריגן.

נראה, כי תאצ'ר הביעה אחדה למצבו המביך של הנשיא ריגן, אך אמרה, יחד עם זאת, כי יתכן שההתקפה יזומה ע"י האמריקאים, כה יפגעו אזרחים חפים מפשע, אינה בגדר הגנה עצמית ואינה מעוגנת בחוק הבין־לאומי.

דיווח הקהילה האירופית

12 שרי־החוץ של מדינות השוק האירופי המשותף, התכנסו אתמול ביחסות איסליה וספרד כדי לקדם את מאמצי חברות השוק המשותף לשכנע את נשיא ארה"ב להמנע מנקיטת צעדים צבאיים נגד לוב. למרות היסוסים של אחדים משרי־החוץ קבלה הודעה את ההחלטה להאשים את לוב במעורבות בפיגועי הטירור האחרונים בריסטסק במערב־ברלין ובמטוס סי.יו.א. שרי החוץ סידנו, עם זאת, לתת גיבוי מראש לכל צעד צבאי מצד אמריקה. דובר הנשיא הנרון של השוק האירופי המשותף אמר, שהאלטנן של חברות הקהילה באה בעקבות לחץ מצד ארה"ב וכבוד מיוחלי לקראתו.

בהודעה שפורסמה בתום דיוני שרי־החוץ נמסר, כי החחלט על נקיטת שלושה צעדים: הגבלת ומפש התנועה של דיפלומטים לובים במדינות השוק האירופי; צמצום מספר הנציגים הדיפלומטיים במדינות השוק; החמרת התנאים למתן אשרות כניסה. כמו כן קראו שרי־החוץ בהודעתם המסכמת ללוב להתנער מהטרור הבין־לאומי.

בהתיחסם לאיומי קדאפי בפגיעה ביעדים אירופאים כפעולת גמול על התקפה אמריקאית על סטוד אמרו, כי איומים אלה „מעודדים אלימות ומאיימים במישרין על אירופה". הם הוסיפו, כי כל פעולה כזאת תיתקל בפעולה נמרצת ובאותה מצד מדינות השוק.

מקורות בוועידה מסרו, כי שרי־החוץ שקלו, ואף עמדו לפני איישור, נקטיתם של צעדים דיפלומטיים מעשים כלפי לוב, כגון הטלת הגבלות על גודלן של משלחות דיפלומטיות של לוב במדינות החברות בשוק האירופי המשותף. עם זאת, נדחתה על הסף הצעה הבריטית לסגור את כל נציגיות לוב בקהיליה האירופית. כובוד, סגרה בריטניה את נציגות לוב בתחומה באפריל 1984, לאחר ששוטרת נדחתה למתן מחוץ לבנין הנציגות.

נכשר לא השתבנע

שר־החוץ המערב־גרמני, האנס דיטריך גנשר אמר, כי חומר הראיות שהציג בפניו שליח ארה"ב ורנר וולטרס, לא שכנע ברבר מעורבות לוב־ת בפיגוע הוחבלני בדיסקוטק במערב־ברלין. גנשר גם הדגיש את הצורך להימנע מנקיטת צעדים שיביאו להעמקת הזרות הכלל ערבית עם משטרו של קדאפי.

התנגדות לפעולה צבאית

מדינות הקהיליה מאוחדות בהתנגדותם לפעולה צבאית אמריקאית נגד לוב. במיוחד מתנגדות לכך איטליה, ספרד ויוון, אשר קרובות ביותר לוב. ארצות אירופה, המקיימות סחר עם לוב בסך 9 מיליארד לירי"ש, אינן ששות לנקוט צעדים כלכליים נגד לוב. ועם זאת, הן מבינות, כי עליהן לעשות משהו כדי להפנין תמיכה אירופית באמריקה וכדי להטיר את האיום של פעולה אמריקאית צבאית באיתור.

הכנסת תאשר מחר חילופי מודעי־נסים במכתב לפרס דוחה שמיר פסילת מודעי

מאת יוסי מלמן,
מומחה המדיני של „דבר"

מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר הבהיר כי אין בכוונתו להחזיר את יצחק מודעי לתפקידו, אך הוא שוקל מחדש את הסכמת לעשות זאת, אם נסיבות „לאומיות" יאלצו אותו לכך.

שמיר העביר אתמול את ראש הממשלה מכתב, שבו הוא מאשים את שמעון פרס בהפרת ההסכם הקואליציוני בקשר למשבר מודעי. במכתבו מציין שמיר כי הוא דוחה את עמדת המעוך, כפי שהיא עולה מהמכתב שקבל לשלום. עוד אומר שמיר כי הליכוד דוחה את פסילתו האישית של יצחק מודעי וכופר בזכותו של המערך לשנות את ההסכם הקואליציוני, ואומר להעביר שר מתפקידו אלא בהסכמת שני הצדדים להסכם.

עם זאת, ההערכה היא בשתי המפלגות כי משבר מודעי על אף מכתבו של שמיר יחשב, ובדור לכל הצדדים כי הלילופין בין השרים מודעי ונסים מיועדים להיות לכל תקופת כהונתה של ממשלת האחדות הלאומית, עד נובמבר 1988.

מחר אמורה הכנסת לאשר את החילופין, לפיהם יוחזר משה נסים שר האוצר ויצחק מודעי שר המשפטים. נמסר כי ראש הממשלה יעשה מאמץ לסכם עוד השבוע את מינוי של הדעץ המשפטי לממשלה.

ראש הממשלה נשאר רבק בעמדתו, כפי שהבהיר שלשום במכתבו לממלא מקומו. כך הדגיש אמש דוברו אורי סביר בתגובה לקבלת המכתב של שמיר. הוא הדגיש כי העמדה לא נשתנתה, לפיה לא יקבלו ראש הממשלה ושרי „העבודה" את מודעי לתפקיד שר האוצר.

פרסום בגין לנסים

(ע).– שר המשפטים משה נסים התקשר למנחם בגין וקיבל את ברכתו לחילופי התיקים כממשלה. השר סיפר עליכך לעתונאים בלשכתו בירושלים.

ניסים אמר כי אמנם הצביע בממשלה נגד התוכנית הכלכלית אך הוא שמח עם זאת שהצליחה, ושימח להמשיך בעבודה.

עוד אמר השר ניסים כי הוא מקווה לשיתוף פעולה מלא עם ראש הממשלה שמעון פרס וכמו כן יבקש מיצחק מודעי לסייע לו בתפקידו החדש כשר האוצר. הוא הבטיח גם סיוע מלא לשר המשפטים הנכנס יצחק מודעי.

השר ניסים אמר עוד כי סידר תחילה לקבל את תפקיד שר האוצר אך מה ששיכנע אותו לבסוף לקבלו היתה האלטרנטיבה של פירוק הממשלה, והיכנה לבחירות, קיטוב העם והרס הכלכלה בארץ.

יעקבי יאשר עם נשיא

יצחק מרינה מומחה „דבר" מספר:

„שר השבוע אפשר שיהיה עם שר האוצר הנכנס בדר לקבוע מדי עבודה בינינו בנושאים המשותפים לשני המשרדים שלנו. השר ניסים הוא מעתה גם ר"ד ועדת השרים לענייני כלכלה, ואני בתור ר"ד הודעה מעניין לקבוע דפדי עבודה משותפת. כך אמר אתמול שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי במהלך סיור שערך בבית־שאן.

לדבריו, עם החילופין נוסף מוקד מתיחות רציני, ולהערכתו ניתן יהיה לנשא לדיונים רציניים לקראת השלב הבא של התוכנית הכלכלית תוך שבועיים שלושה. „אני מאמין שנוצר בטיס לשלב המיחה המבוקרת וצריך לנשא לעבודה. הגיבודים עיימים מקרב ההתעה של המשבר האחרון, ואני מעריך שעתה תהיה תקופה של שקט אותה יש לנצל לעבודה פחיה עד למשבר הבא, אמר יעקבי.

ראש הקוצבה המקומית של בית־שאן, שלמה בן־לולו, שמח בפני השר יעקבי את קשיי העיר. „אם מודעי לא עזר לך, תצטרך עכשיו לחכות למעשה ניסים", התלוצץ יעקבי, והבטיח להביע הקמת צוות מקצוע לבדיקת בעיותן של עיירות פיתוח שמצבן קשה.

מכתב שמיר לפרס

[illegible]

הטיפול במינוי יועץ משפטי חדש עובר לידי מודעי

מאת מרסה בלשקי, מומחית „דבר" בענייני המשפטים הרוצה, כשה נסים, יאריך את הטיפול במינוי הדעץ המשפטי לממשלה בידי מחשיבו מתפקידו, יצחק מודעי.

ביניתיים נודע כי נובח התנגדות פרס למינוי של עו"ד יעקב נאמן לדעץ המשפטי, אותו הביע השר נסים. הוא העביר את מחשבתו למי שהיה ד"ר ועדה הכנסת העשירית עו"ד משה פרח. פרח, איש המפלגה הליברלית כיום גם בסגן יו"ר הכנסת.

מועמדו העיקרי של פרס הוא עו"ד יוסף צ'חנובר, הוא נתנה גם מחשבתו של יצחק שמיר.

סימון דה־בובואר מתה בגיל 78

מאת מירי מז, מומחית „דבר"

סימון דה־בובואר

סימון דה־בובואר נפטרה אתמול בפאריס בגיל 78. כבר בחייה היתה סימון דה־בובואר לסמל, לא כל כך בשל הספרים והמסות שכתבה, כמו בזכות החיים שנחרה. היא בחרה לחיות את חייה בניגוד למוסכמות חברתיות בורגניות. מה שחיבב אותה במיוחד דווקא על הבורגנות.

היא בת למשפחה שמרנית. את לימודיה כמו כל בת טובים עשתה בפילוסופיה, ואז גם פגשה את מי שעתיד היה להיות בן זוגה המפורסם, ז'אן פול סארטר. היתה ביניהם שותפות בדעות ובדרך מבלי המוזיבות הדגילה הם התגוררו תמיד בדירות נפרדות, מעולם לא נישאו ופגישותיהם על־פי תיאוריה בספרה האחרון „טקס פרידה" התנהלו בטקסיות קבועה, בדירתה או בדירתה וכמעט תמיד גם ב„להקופול", בית־הקפה בדבע מונפרנאס, שאיתו את אנשי הרוח האמנים המרפתיים. דה־בובואר מזוהה בעיקר עם מה שקרוי ספרות על נשים, אף שהקדישה מסות וספרים גם לנושאים אחרים.

ספרה המפורסם ביותר הוא „המנדרינים" (1954) והוא שזיכה אותה בפרס גונקור.

ספרה „המין השני" (1949) הוא שהקנה לה את המעמד הבלתי מעורער כמעט של סהנת הפמיניזם בצרפת, ואחת מחלוצות התנועה לשיחרור האשה בעולם המערבי. ואולם ספרה החברתי החשוב והמקורי יותר הוקדש לנושא הזיקנה והוא כתב־אישום מחמיר על יחסה של החברה לאוכלוסיה הזקנה.

בספרה האחרון, „טקס פרידה", תיעדה את שנות חייה האחרונות עם סארטר עד מותו באפריל 1980.

ב־1975 זכתה בפרס ירושלים.

מס רווחי בורסה יעודד ההשקעות בה

קובעת חברה לייעוץ כלכלי של בל"ל

מאת דרור שרביט מומחה „דבר"

אין להתעלם ממס על רווחי הון בבורסה, בחלק ממדיניות כוללת לרפורמה בשוק ההון. קובעת חברה לייעוץ כלכלי, „נ.פי.", אשר ביניתוח שערכה מעלה נימוקים מלבלים להטעלת המס.

„נ.פי." שהיא חברה נבדה של בל"ל, ממילה מסק בטענה כי מס על הבורסה יפגע במחזור הדוב הפנימי של הממשלה ובי־כולת גיוס ההון על־ידי הסקטור הפרטי. לדעת החברה, הנדרש המסחרי בהצלחת שוק ההון הישראלי להפניש קנים ומוכרים, אזא נכונות הממשלה לוותר על המונופל שיש לה על מקורות ההון בישראל ולא שאלת המס על הבורסה.

לדעת כלכלני החברה עשוי מיסוי על הבורסה לחזות גורם חשוב במדיניות הפיסקאלית של הממשלה ולעודד השקעות הון לטווח ביניני וארוך, כפי שנעשה בארה"ב באמצעות מנגנון המיסוי. מתן פטור המיסוי הכללי על השקעות בבירות ערך של יחידים לא הביא לכך שהבורסה מילאה את יעודה. בשנתיים האחרונות, נבלם כמעט לחלוטין קצב גיוס ההון לעל־ידי הסקטור הפרטי, וגם המחזורים בשוק המניות הצטמצמו באופן דראסטי.

לדעת כלכלני החברה, חוסר התמריץ להשקיע במניות לטווח ביניני וארוך יצר דיה נוחה לספקולנטים. תופעה זו,

מרפי דיווח על מסרים שהעביר בין ירושלים לדמשק

מאת יוסי מלמן, מומחה המדיני של „דבר"

תת שר החוץ של ארה"ב ריצ'רד מרפי ניסה בימים האחרונים להביא להפגת המתיחות בין ישראל לסוריה כאשר העביר מסרים בין ירושלים לדמשק ובחזרה. הוא שב אתמול לישראל לאחר פגישתו עם נסיא סוריה חאפז אסאד ודיווח עליה בפגישות עם ראש הממשלה שמעון פרס ועם השר יצחק מודעי.

מרפי סיים אמש את שליחותו ושב לוושינגטון לאחר שקדם לכן סר גם על נסיון התיווך שלו בין ישראל למצרים בקשר למשבר טאבה.

נראה כי הממשלה או הקבינט צטרכו בזמן הקצר להסיר סופית אם לקבל את נוסחות הפסרה שגיבש מרפי בקשר לניסוח סחר הבודדות שעל פיו אכורים לפעול המטה הבודדים הבין־לאומיים שיתמנו לבדיקת שאלת הריבונות על טאבה. עיקר המחלוקת קשור לשאלה בקשר לביקומו של הגבול באזור. כפי שדווח כבר ב„דבר" המגדל בין ישראל למצרים מתמקם עתה במלה אחת. מצרים הובעת שהבודדים יבוקו ויכון היה המיקום „המדויק" (אקוקס) וישראל לעומת זאת מבקשת לבדוק היכן היה המיקום „הנכון" (קוקס).

7 טילי קטיושה פורקו ע"י יוניפ"ל

מאת שמעון וייס, כתב „דבר" בצפון

חבלנים של כוחות יוניפ"ל בדרום לבנון גילו ופירקו אתמול שבעה טילי קטיושה שהיו מכוונים ועמדו להיות משוגרים שעה קלה לאחר מכן.

הטילים הוצבו באיזור מרכבא, מגדל זון ועין דיבל שבגזרות הסרכות והמערבית בדרום־לבנון.

אתמול ניסו מחבלים לתקוף סיור של צה"ל באיזור בית־יהון שבצפון רצועת הבטחון ובתגובה ירו תותחי צה"ל אש ארטילרית על איזור הכפר יעתר שבצפון לרצועת הבטחון.

מחבלים פלשתינים ביצעו 552 פיגועים בחו"ל משנת 1968

מאת דן אביה, כתב „דבר" לענייני ערבים

ב־17 השנים האחרונות נהרגו בפעולות הטרור שביצעו ארגוני החבלה הפלשתיניים בחו"ל 58 ישראלים ונפצעו 78 – כך מתברר מבריקה סטאטיסטית.

עוד מתברר כי מאז קיץ 68 ועד היום ביצעו ארגוני הפלשתיניים, או ניסו לבצע 552 פעולות טרור בחו"ל. בפעולות פיגע אלה נהרגו בסך הכל 490 בני־אדם ונפצעו 536 איש. 96 אזרח מהנפגעים היו אזרחי מדינות זרות ולא ישראלים. המחבלים פעלו או ניסו לפעול, ב־70 מדינות ברחבי העולם.

שר־המשפטים יחליט אם יוסגר פלטו־שרון שנמלט מאיטליה לארץ

הגיע לארץ בטיסה משווייץ – שערו צבוע ורזה יותר ב־10 ק"ג

מאת נתן רוני,
כתב „דבר"

האם שמואל פלאטו שרון, שטאשם בעבירות מרמה בבורסה, הוא בר הסגירה? בשאלה זו יהיה על שר המשפטים להכריע בימים הקרובים. אם יחליט להסגיר, יפנה שר המשפטים ליועץ המשפטי לממשלה, והוא יפנה לבית המשפט המחוזי לאישור הבקשה.

על־פי הדיקון החדש בחוק מסגת תשל"ח, אשר אושר על־ידי ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין, אין להסגיר אדם שביצע עבירות במדינה אחרת לאחר שהפך לאזרח מדינת ישראל. ואולם, שמואל פלאטו שרון ביצע את עבירות המירמה שהואשם בהן עוד לפני שהגיע לישראל.

בקשת הסגרה של פלאטו שרון לצרפת חלויה ועומדת מאגת 1976. עורך־דינו של פלאטו שרון, יחזקל לאלו, אמר אתמול בשדה התעופה כי אין כל סיכוי להסגיר את פלאטו שרון לאיטליה כיון שאין במדינת ישראל הסכם הסגרה עם ארץ זו. אשר להסגרתו לצרפת אמר עו"ד לאלו „כפי שהצרפתים נבשלו בעבר הם יכשלו גם בעתיד".

כשהוא שוחף, רזה ב־10 ק"ג ושערו צבוע בלונדיני נתת אמש בשעה 18.00 איש העסקים פלאטו שרון בנבל התעופה בן־גוריון. הוא הגיע בטיסה 332 של חברת „סווייסאיר" מציריך ועבר את ביקורת הדרכונים ללא כל עיכוב. בנרכשפתתו המתינו לו בנבל התעופה הוא והתקבל באהבה על־ידי האנשים שהיו נוכחים במקום.

פלאטו שרון שנעצר ב־27 באוקטובר 1985 עמד כפי הנראה לפני כמה ימים מאשילה לשוויץ, וזאת לאחר שהפקיד את דרכונו בשגרה מילאנו. כפי הנראה הוא עבר בדרכונים מזויפים את קו הגבול בנסיעה במכונית, ובדיוק עלה על מטוס לישראל.

הוא לא נראה מופתע מספר האנשים שבאו לקום את פניו, אך נראה היחוד מאוד בחליפה כחולה. הוא אמר: „אני מרגיש בבית. זה הכל". לשאלה איך היה בכלא עונה „היה לא טוב". הוא אמר כי דחר על הדרך שבה הגיע לישראל רק בעוד כמה ימים.

בשנת ה־60 הגליח פלאטו שרון

(סוף בעמוד 2)

שמואל פלטו־שרון

3 יהודים נעצרו בברה"מ יומיים לפני עליתם לארץ

מוסקבה (ע"ד). שלושה מסורבי עליה, שקיבלו היתרי עליה בעקבות פניה של הסנטור האמריקאי אדוארד קנדי, נעצרו אתמול בידי הבטחון, יומיים לפני שעמדו לעלות ארצה.

ישי גולדשטיין, אשתו ליזה ואדוה גרינגורד, נעצרו יחד עם חבישה ידידים, דקות ספורות לפני שעמדו להשתתף במסיבה לכבודם. מסר מסורב העליה פרופ' אלכסנדר לדנר לכתבים מערביים.

האזרח גולדשטיין נכנס עם 25 מסורבי עליה שהסכמתו קנדי פעל לתיון הגיתם, בארה"ב ביקר בפטרבורג בבוסקבה. לראשונה הגישו בקשות עליה ב־1971. הם קיבלו את האשורות בראשית החודש בטיביליסי, בירת גרוזיה באמצעות השגרירות ההולנדית, הדואגת לאינטרסים הישראליים במוסקבה.

מסורב עליה אחר, בוריס גולקו, שהיה אלוף ברה"מ בשחמט, אמר לעתונאים, כי שוב נעצר אתמול לבשך שכע שעות, לפני נסיונו השלישי בתוך ארבעה ימים להפגין למען זכותו לעלות ארצה יחד עם אשתו, אף היא אלופת שחמט.

סיכוי לרוב 67 סנטורים נגד מכירת טילים לסעודיה

מאת אמיר אחרן,
מומחה „דבר" בארה"ב

וושינגטון, (מיוחד ל„דבר") למרות הסתלקות ישראל ושתדלניה מהמאבק נגד מכירת טילים אמריקאים לסעודיה, ניסו מתנגדי העיסקה בקונגרס 64 סנאטורים וקרובים להתגבר גם על אזם הזכו קנטאוזתי על החלטה לביטול המכירה. הצבעת 67 סנאטורים נגד העיסקה תמנע מהביטול שליש חוסם.

המתנגדים, שבראשם סנאטור אלן קראנסטון, ממריכים במאמציהם ולרשותם לבעלה משלושה סבועות לגיזם סלושת הקולות הנחוצים.

נורכים המשקפים את הרכיב הימני־ציוני ביהדות האמריקאית והמוזרים לכיוון מדיה בינו לבין העיסקה תמנע מהביטול שליש חוסם.

המתנגדים, שבראשם סנאטור אלן קראנסטון, ממריכים בבאמציהם ולרשותם לבעלה משלושה סבועות לגיזם סלושת הקולות הנחוצים.

נורכים המשקפים את הרכיב הימני־ציוני ביהדות האמריקאית והמוזרים לכיוון מדיה בינו לבין מקומות. כך הדגיש אמש דוברו אורי סביר בתגובה לקבלת המכתב של שמיר. הוא הדגיש כי העמדה לא נשתנתה, לפיה לא יקבלו ראש הממשלה ושרי „העבודה" את מודעי לתפקיד שר האוצר.

פרסום בגין לנסים

(ע).– שר המשפטים משה נסים התקשר למנחם בגין וקיבל את ברכתו לחילופי התיקים כממשלה. השר סיפר עליכך לעתונאים בלשכתו בירושלים.

תלונות על חריגות כספיות בארה"ב נגד חבר הנה"ס אברהם כץ

מאת מרבה צימוקי,
מומחית דבר בירושלים

ד"ר הנהלה הציונית אריה דולצין זומן את ראש המחלקה לנוער וחלוץ בסוכנות, אברהם כץ בעקבות תלונה על שימוש לכאורה שעשה בכרטיס אשראי של מוסד ציוני בארה"ב. דבר הנוגר את כללי המס"ח של מדינת ישראל ומהווה ניגוד אינטרסים. את תגובתו של כץ לא ניתן לקבל שכן הוא נכבא בחו"ל.

דולצין, שפרטי התלונה הגיעו אליו אתמול אמר, כי לא יוצדק את דינו של כץ לפני סיקים עמו בידור. „אני מקווה שהכל בסדר", אמר.

תלונה על כץ כלולה במכתב שהופץ השבוע בסוכנות היהודית, ובו מתוארים אירועים במוסד האמריקאי הציוני לנוער. בין השאר נטענת בקודת על כך שהמוסד שילם את כרטיסי הטיסה האופי המיני בטפלנה ורשובלקאיה, המאופיין על־ידי הסינאטור ג'סי הלמס, הודיע בשבוע שעבר לנצל את ויתור הסדולה המרכזית למען ישראל, איפא"ק, על המאבק בעיסקה. נודמים אלה, וביניהם „אמריקאים למען ישראל בטחון", מקודים, כי הגלוזה בגלימת העיסקה תוכיח את מחם ותעיך את אישא"ק. נודמי הימין ביהדות מקיימים מגעים עם פקידים ישראלים.

ארה"ב תגיש לוועידת „7 המדינות" הצעה לביצוע „תכנית מרשל" למזה"ת

מאת יוסי מלמן מומחה המדיני של „דבר"

ארה"ב הקימה „כוח משימה" בחוגי של פקידים בשרד החוץ שלה שאמורים לטפל בהגשמת הרעיון של ראש הממשלה, שמעון פרס, שהבה לכינוי „תכנית מרשל למזה"ת". „תכנית מרשל", כידוע, על סיגו של מבצע מדינות המתועשות לפיתוח כלכלי באזורנו.

בדיונים שהתקיימו האשינגטון לישראל עולה, כי שר־החוץ ג'ורג' שולץ שבה בעניין זה אל עמיתיו בשש המדינות הנוספות, אשר להסגרתו לצרפת אמר עו"ד לאלה „כפי שהצרפתים נבשלו בעבר הם יכשלו גם בעתיד".

כמו כן דחה לירושלים שפרטי מבצע מרשל בארצות הבין־לאומי לפיתוח הלשוקה [illegible] הדרעון. כן מדינות אלה, כך מקום [illegible] זמנית.

מטרת כוח המשימה היא [illegible] לאישור ועידת המיסמה של שבע המדינות המתועשות הנערכת שעתבנו בחודש הבא בטוקיו. [illegible] יחולם לבצע פרויקט אחד או שניים [illegible] 25 מיליארד דולר ל־10 שנים [illegible] פיתוח בבורסות [illegible] מתנאי עסקים [illegible] מבשלתיים.

שר־המשפטים יחליט אם יוסגר פלטו־שרון שנמלט מאיטליה לארץ

הגיע לארץ בטיסה משווייץ – שערו צבוע ורזה יותר ב־10 ק"ג

מאת נתן רוני,
כתב „דבר"

האם שמואל פלאטו שרון, שטאשם בעבירות מרמה בבורסה, הוא בר הסגירה? בשאלה זו יהיה על שר המשפטים להכריע בימים הקרובים. אם יחליט להסגיר, יפנה שר המשפטים ליועץ המשפטי לממשלה, והוא יפנה לבית המשפט המחוזי לאישור הבקשה.

על־פי הדיקון החדש בחוק מסגת תשל"ח, אשר אושר על־ידי ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין, אין להסגיר אדם שביצע עבירות במדינה אחרת לאחר שהפך לאזרח מדינת ישראל. ואולם, שמואל פלאטו שרון ביצע את עבירות המירמה שהואשם בהן עוד לפני שהגיע לישראל.

בקשת הסגרה של פלאטו שרון לצרפת חלויה ועומדת מאגת 1976. עורך־דינו של פלאטו שרון, יחזקל לאלו, אמר אתמול בשדה התעופה כי אין כל סיכוי להסגיר את פלאטו שרון לאיטליה כיון שאין במדינת ישראל הסכם הסגרה עם ארץ זו. אשר להסגרתו לצרפת אמר עו"ד לאלה „כפי שהצרפתים נבשלו בעבר הם יכשלו גם בעתיד".

כשהוא שוחף, רזה ב־10 ק"ג ושערו צבוע בלונדיני נתת אמש בשעה 18.00 איש העסקים פלאטו שרון בנבל התעופה בן־גוריון. הוא הגיע בטיסה 332 של חברת „סווייסאיר" מציריך ועבר את ביקורת הדרכונים ללא כל עיכוב. בנרכשפתתו המתינו לו בנבל התעופה הוא והתקבל באהבה על־ידי האנשים שהיו נוכחים במקום.

פלאטו שרון שנעצר ב־27 באוקטובר 1985 עמד כפי הנראה לפני כמה ימים מאשילה לשוויץ, וזאת לאחר שהפקיד את דרכונו בשגרה מילאנו. כפי הנראה הוא עבר בדרכונים מזויפים את קו הגבול בנסיעה במכונית, ובדיוק עלה על מטוס לישראל.

הוא לא נראה מופתע מספר האנשים שבאו לקום את פניו, אך נראה היחוד מאוד בחליפה כחולה. הוא אמר: „אני מרגיש בבית. זה הכל". לשאלה איך היה בכלא עונה „היה לא טוב". הוא אמר כי דחר על הדרך שבה הגיע לישראל רק בעוד כמה ימים.

בשנת ה־60 הגליח פלאטו שרון

(סוף בעמוד 2)

שמואל פלטו־שרון

מערכת בקרה ממוחשבת לזריעת תפוחי־אדמה

מאת אמיר רוזנבלום, סופר „דבר"

מערכת בקרה ממוחשבת לזריעת תפוחי־אדמה, המהווה פרוייקט חדשני בקנה־מידה עולמי, נבנתה בידי סטודנט לאלקטרוניקה במכללה הטכנולוגית בבאר־שבע. הסטודנט, גיורא מנור מקיבוץ דורות שבנגב, בנה את המערכת כפרוייקט לסיום לימודיו.

„עד עתה נזרעו תפוחי־האדמה מעל הטרקטור באופן מכאני", אמר אתמול גתן בן־חזיל, ראש היחידה למכשור ובקרה במכללה הטכנולוגית ומנהל הפרוייקט. „לעתים קרובות נגרם נזק, כשתפוחי־אדמה רבים פוחדו בשטח קטן, או להיפך. מערכת תורכב מערכת הבקרה הממוחשבת על גבי הטרקטור והיא תשמש עין פוטו־אלקטרית. המחשב יקלוט את הנתונים לפי מהירות הנסיעה של הטרקטור וממפר תפוחי־האדמה וכך יחשב את הקצב המדויק הדרוש לזריעתם".

ולד נפל לאסלה וחולץ בלידה שהחלה בשירותים

(ע)- ולדה של אשה, שאחזו בה צירי לידה פתאומיים, נפל אתמול לאסלת השירותים בביתה באחוז. הולד חולץ בשלום ולאחר טיפול רפואי של אנשי מד"א, הועברו האם והתינוק לבית־חולים, במצב טוב.

אנשי מד"א הוזעקו אתמול לדירתה של תושבת אחוז, בת 28. הם מצאו את האשה במיטה ולצידה תינוק זכר, שהיה עדיין קשור בחבל הטבור. התינוק נשם, אך לא בכה.

הצוות הרפואי שאב נוזלים מן התינוק וניתק את חבל הטבור, ולאחר טיפול נוסף, התאושש התינוק.

האשה סיפרה, כי היתה באחוז בקר אצל הרופא ונשלחה בחזרה לביתה. היא נכנסה לשירותים, ולפתע פקדו אותה צירים, והתינוק הגיח במהירות ונפל לאסלה.

האשה צעקה לעזרת בעלה, ובסיוע שכנה הצליחו למשוך את התינוק והוציאו את אנשי מד"א.

4 אניות חדשות הצטרפו לצי הסוחר

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

אחבי יח וספנות חגגו אתמול הצטרפותן של ארבע אניות חדשות לצי הסוחר של „האחים עופר" בקבלת־פנים שנערכה במשרדי החברה בחיפה.

מדובר בשתי אניות תפוזרת בינוניות בנפח של 40 אלף טון ו־18 אלף טון וכן בשתי אניות שנועדו להוביל תוצרת חקלאית. ארבע האוניות מצטרפות לצי בן 12 אוניות שמפעילה חברת „האחים עופר" בקו הישראלי.

מאיגוד קציני הים נאמר לסופר „דבר" כי תוספת ארבע האוניות פותרת את עיקר בעיות התעסוקה של הקצינים.

סיכם את המסיבה ראש אגף הספנות במשרד התחבורה שבתאי לוי, נכדו של ראש עיריית חיפה לשעבר, באומרה „המשיכו להביא אניות".

מס רווחי בורסה

(סוף מעמוד 1)

של הערך נכונות להשקעות ארוכות טווח מקשה גם על הממשלה למשוך מדיניות לצמצום השקעות גדולות, וגורמת לציבור להתרחק מהבורסה בשל תרמיזה הספקולטיבית.

„נ.ס." מעלה נימוקים נוספים בעד מיסוי רווחי הון בבורסה, בין היתר כדי ליצור מצב אחיד לגבי נישומים פרטיים וחברות. על חברות מוטל מס ואילו ליחידים יש פטור. הדבר גורם לעיוותים המביאים, בין היתר, להקמת הכראיות של הורמת הון עצמי לפירמות. „כלומר, נ.ס." מוסיפים כי המס המוטל על רווחי הון בישראל – לא רק על רווחים בבורסה – נמוך בהשוואה לארה"ב בעוד המס על הכנסה מגיעה אישית גבוה בהשוואה לרוב מדינות המערב.

„נ.ס." מציעה להטיל מס על רווחי הון ריאליים בבורסה, תוך הפחתה הדרגתית בשיעור המס המוטל בהתאם לטווח השקעה. משקיעים לטווח ארוך יהיו פטורים מהמס. הפסדי הון ריאליים יוכרו לצרכי מס, על־פי הצעה זו.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סווסאיר

אוסלו	4–8	בהיר
אמסטרדם	4–7	מעונן
בוא אייר	12–16	מעונן
הלסינקי	2–2	מעונן
הונג קונג	22–26	מעונן
וינה	0–9	בהיר
דבלין	5–8	מעונן
טוקיו	9–21	בהיר
טורונטו	-2–18	מעונן
יוהנסבורג	12–24	מעונן
לונדון	5–10	מעונן
ליסבון	8–13	מעונן
מאדריד	3–18	בהיר
מונטריאול	2–9	מעונן
ניו־יורק	4–15	נשום
סאן פאולו	19–30	מעונן
פאריס	7–13	מעונן
פרנקפורט	1–7	נשום
צריך	8–13	מעונן
ריו דה ז'נרו	21–37	בהיר
שטוקהולם	-2–3	שלג
שיקאגו	4–14	מעונן

swissair

דבר DAVAR

מאוחד עם לפרזבר

העורכת: חנה זמר
מזכירת המערכת: דוד פרדהאנר
מנהל כללי: אהרן קראוס

המערך – „דבר" בע"מ
כתובת בדואר „דבר" בע"מ
המערכת המנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.ד. 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות:
טלפונים ישירים 298032, 281860
סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים,
המערכת: רח' המלך מורג 16
בית מאיר קומה ג
טל. 222451, 222353, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 16,
טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111־2, מ.ד. 33104

רשות משנה לתכנון ולבניה – חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
תיק בנין 2855

נתנה בזה הודעה, שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 157/158 בגוש 7167 רח' הגרוד העברי מס' 8 חולון, הכוללת הקמת של 3% משטח המגרש (1058 מ"ר) בשתי הקומות לכל ייחידי הבית + 10% בקו בנין צדדי נדרשים.

החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ב' את התכנית אשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

ס. אילון
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – חולון

תיק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי לתבנית מתאר מקומית הנקראת תבנית מס' 3659 שנוי מס' 2/85 לתבנית מס' 1144.

האלה השטחים הכלולים בשינוי התבנית: ירושלים, שכונת קרית צאנז לאורך רחוב אמרי בינה מס' 30,28,26,24,22,20,18, גוש 30240, חלקה 25.

שטח בין הקואורדינטות 133'675 לבין 133'925 לבין הקואורדינטות 170'000 לבין 170'175. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התבנית:

א. שינוי יעוד שטח מאחור מגורים 2 לאחור מגורים 2 מיוחד.
ב. קביעת בנוי לתוספת בניה אחורית לבניינים המסומנים בתשריט באותיות A, B בהתאם לנספח הבנוי.
ג. קביעת עקרונות עצוב חזיתות בהתאם לנספח הבנוי.

כל המעוניין בשינוי התבנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקיקע בבנין או בכל פרט תבנותי אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התבנית וכן כל הסבור לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התבנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. (מרז מהנדס העיר, רח' הלל 23, ירושלים).

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

8 באפריל 1986
כ"ח אדר ב' תשמ"ו

רחים בבינוס העובדים המצוינים

הבעיה למנוע פיצול למוסקים ומובטלים

מאת יקיר צור,
סופר „דבר" בירושלים

„סגירת מפעל 'אתא' היתה טעות, ניתן היה להציל את המפעל ולא לשלוח את 700 עובריו לשוק האבטלה". כך קבע אמש ראש הממשלה שמעון פרס בהשפיעו בפני באי הכינוס השנתי לעובדים סוציאליים בירושלים. פרס ציין גם את המשבר בבריאות, בנוסף למשבר „אתא", כאחד משני הדברים שגרעו במהלך כהונתו ואשר עליהם הוא מצטער.

בהתייחסו בדמז למשבר מודעי אמר ראש הממשלה כי הוא חש שיש יותר מדי „בסאדיזם" בפרינה. „אחת הבעיות העיקריות הניצבות כיום בפני הממשלה היא כיצד למנוע פיצול החברה לשני חלקים: חלק מועסק וחלק מובטל. צריך להיות מאוד זהירים ולא להשליך אנשים לרחוב", אמר ראש הממשלה.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר פתח אמש בבריתי האומה בירושלים את כינוס העובדים הסוציאליים, המוקדש הפעם לנושא „החברה הישראלית בעידן של צימצום משאבים".

בשני ימי הכינוס יוצגו בפני המשתתפים למעלה מ־30 עבודות המתארות דרכים חדשות להתארגנות מקומית לאספקת שירותי רווחה לאוכלוסיות במצוקה.

בדברי ברכתו לבאי הכינוס אמר קיסר כי בתקופה האחרונה קיימת נסיגה כללית מהמונה „מדינת רווחה" ומהתחייבויות המדינה לאחריה. הדבר מתבטא בעיקר על עקרון האוניברסליות, במתן שירותים לציבור ובנטייה לחזור למתן שירותים סלקטיביים על־פי מבחן הוכאות. מגמה זו נובעת בעיקרה מקשיים תקציביים, אולם גם מנטיות אידיאולוגיות פוליטיות מסוימות. „קיימת סכנה מוחשית", הזהיר קיסר, „שבעקבות הקיצוצים בשירותי הרווחה יפגעו קודם כל הקבוצות החלשות, שאינן מהוות קבוצות לחץ. עלינו לזכור שבכל שיתרבו אזרחים בחברה שיחושו שהחברה קשה אותם תגבר הסכנה של הקצנה והגברת המתיחות החברתית־עדתית.

ראשי מגבית ההסת' מתכנסים בניו־יורק

מאת סופר „דבר" באו"ב

וישינגטון, (מיוחד ל„דבר"). – מועצת המנהלים של אגודת ידידי ההסתדרות ומגבית־„ההסתדרות" בארה"ב מתכנסת הבוקר בניו־יורק. בדיוחה לנאספים מוסר נציג ההסתדרות בצפון־אמריקה, אליעזר רפאלי, על „פתיחת משרד־חדש לאזור הדרום (באטלנטה), על שורת פעילויות למען קופת־חולים של ההסתדרות, על פתוח „בית כרם" לתרבות ולחברה ליהודית איראן בכרם" (בשיתוף פעולה הסתדרותי עם הקהילה היהודית־איראנית בארה"ב), על העברת מימון ראשון למפעל „כלניה" של ההסתדרות והאוניברסיטה הפתוחה ועל אימוץ המפעל כולו בידי איגוד עובדי השירותים, על המרצת התרומות לרשת ההכשרה המקצועית „עמל" בארה"ב ועל פרוייקט משותף ל„עמל" עם נציבות העבודה של מדינת ניו־יורק. פרוייקט זה מקדם ברומנית, צעירים מובטלים ולרוב שחורים והיספאנים) בניו־יורק ומפעלי נוער במצוקה של „עמל" בארה".

לדברי רפאלי, הוכפל בשנה החולפת היקף העברות־הכספים לקרן הסיוע להסתדרות בא"ץ. „אנו בתחילתה של מגמת עליה," הוסיף.

המנהיגים אדישים למצב מעוטי ההכנסה – קובל קיסר

מאת חיים באבד,
סופר „דבר"

המנהיגות הפוליטית והחברתית אדישות למצבם של מעוטי ההכנסה המתרבים – האשים מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר בישיבה השבועית של הוועדה המרכזת של ההסתדרות.

קיסר כינה „אבסורד" את העובדה שאוכלוסיה הנמצאת על סף קו העוני חייבת לשלם מיסים.

יו"ר היחידה לתכנון כלכלי וחברתי, נתום פסח, אמר בישיבה שמגמת ההעמקה של הפערים לא נעצרה ואת בין השאר בגלל אי גבייה של מס אמת.

מנהלת היחידה לתכנון כלכלי, נירה שמאי, ציינה שבניגוד לסברה המקובלת, הרי שרוב המשפחות שמתחת לקו העוני הן משפחות לתן ילד אחד עד שלושה ילדים. הפגיעה בקיצבת הילד הראשון גורמת, לפיכך, לגידול במספר המצויים מתחת לקו העוני.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, תקף „פרופסורים המטיפים להורדת ההכנסות ולאחר מכן דורשים לעצמם שכר כפול וכפופל".

שאול בן שמחון טען שבאחרונה השתתקו כל אלה שבאבקו למען הקסנת פערים „ולא יפלא אם יום אחד נעעורר ונהיה עדים להתפרצות חברתית מסוכנת".

רפיה רסיג גרסה שמצבה הכלכלי של האוכלוסיה העברית החמור פי כמה לעומת מצבם של העושרים היהודים.

אברהם אזי עזרא קבע שחמורה במיוחד החפיפה בין הקבוצות העניות לבין האוכלוסיה ממוצא אתני מזרחי.

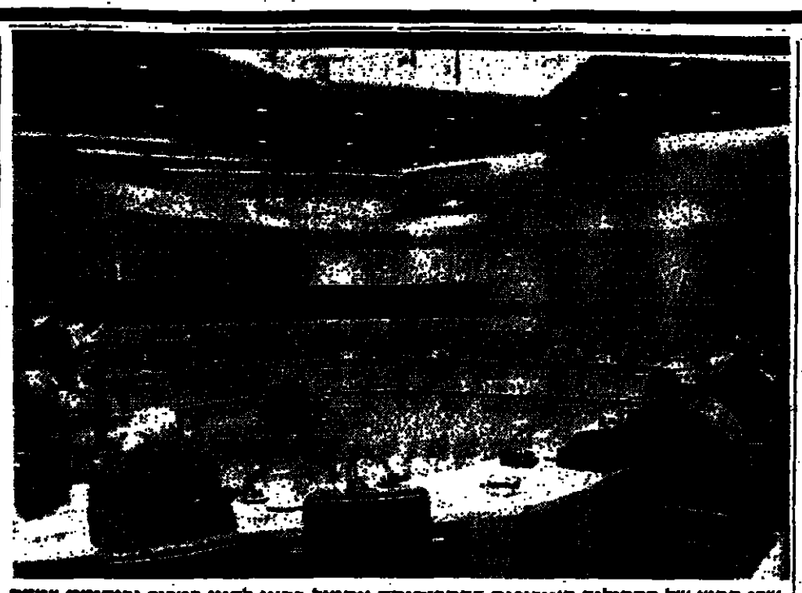

שרי החוץ של הקהיליה האירופית בהתכנסותם אתמול בהאג לדיון בטרור ובנקיטת עמדה כלפי לוב. צילום אב.

השרים המתחלפים מודעי ונטים במהלך דיוני השבוע

צילום יצחק הררי

שחל יבקש מארה"ב להגדיל השתתפותה בפרוייקט אנרגיה חליפית

מאת משה גבע,
סופר „דבר"
שר האנרגיה

משה שחל שיגא אתמול לביקור בן שבוע בארה"ב, יבקש מהאמריקאים להגדיל את השתתפותם בפרוייקט המחקר המשותף לשתי הארצות בתחום איתור מקורות אנרגיה חליפית. האמריקאים מקציבים עתה למטרה זו חצי מיליון דולר לשנה.

בתוך כך יפגש שר האנרגיה עם אנשי נפט אמריקאיים, ביניהם המיליארדר ארמנד האמר, בכדי להרחיב את השקעות בחיפושי נפט בארץ, בעיקר לאורך חוף הדרומי של המדינה. זאת בעקבות גילוי מאגר נפט בכמויות מסחריות במים המריטוריאליים של מצרים, צפונית מערבית לאל־עריש, באיזור שמחוץ בעבר על־ידי ישראל.

באחרונה נתגלו בארה"ב קשיים בגיוס משקיעים לקידוחי נפט, נוכח השפל ספקר את שוק הנפט העולמי ובשל חושש לשינוי מדיניות המיסוי של הממשל בוושא.

בביקורו בקליפורניה יחגוך שחל את התחנה הסולארית השניה שהוקמה חברת „לוז" הישראלית עבור חברת החשמל של דרום קליפורניה בהשקעה של 90 מיליון דולר.

ד"ר ם' מתכונת לחדש את ניסויה הגרעיניים בעקבות הפיצוץ שערכה ארה"ב בנוואדה ביום זה שעבר כך הודיע הדוסכל הסוביטי אקדמיי.

לאחר 61 שנות העדרות חזר אתמול לבה"ם הפסנתרן ולדימיר הורוביץ, בן 81, לחדרת קונצרטים.

איטלקי עשוי לקשור את דמיאניוק עם „איוואן האיום"

מאת רליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). בעל מלאכה איטלקי בטריאסט קשר לראשונה את פושע המלחמה המכונה „איוואן האיום" מטרבלינקה עם שם האדם הנשפט עתה בישראל, ג'ון דמיאניוק. שמו ותהותו של האדם נשמרים בסוד על־ידי משטרת טריאסט, אך מפקח המשטרה העוסק בנושא, טרג'יו פטרוסינו, אמר, כי היזהרי עשוי להיות עצומה לישראל וכי הם יהיו מוכנים לשתף פעולה, אם יתבקשו. סופר ה„טיימס" הלונדוני בטריאסט מדווח, כי מידע אשר טופק על־ידי ה„טיימס" הביא לחקירת האדם, אשר בזמנו שיתף פעולה עם האס.אס. כאשר הראו לו תמונה שלא התפרסמה עד הזמן, של איוואן האיום, בהיותו בן 22, זיהה אותו כאדם אשר עבד עבורו בהודמניות אחרות בשנת 1944 ואמר, כי שמו דמיאניוק. שלטונות איטליה מעוניינים בדמיאניוק בגלל פשעים שביצע כלפי יהודים איטלקיים ופרטיזנים בטריאסט, אליה עבר בשנת 1943, ביחד עם קציני אס.אס. גרמנים ועוזרים מתנדבים אוקראינים מפולניה.

תקריות במפעל „גלטרוניקס" בטבריה על „ניהול אמריקאי"

מאת שמעון ויים,
סופר „דבר" בצפון

בכמה עשרות פועלים ממפעלי העשייה בטבריה האיחוד ובראשם אנשי מועצת פועלי טבריה פרבו אתמול בבוקר את מפעל האלקטרוניקה „גלטרוניקס" בטבריה ומנעו בכוח ממנהלי המפעל ומ־45 עובדיו לפתוח בדם העבודה הרגיל, במחאה על כך שבעלי המפעל האמריקאים אינם מכבדים לחברי ההסתדרות ולאשרר הקמת ועד עובדים לפועלי המפעל.

מוכיר מועצת פועלי טבריה יוסי כהן אמר, כי מועצת הפועלים לא תאפשר הידרדר העבודה במפעל, עד שמנהלי המפעל ישלמו לעובדים את הפרשי משכורותיהם וההסכמות הסוציאליות שהם זכאים להן.

במהלך הערמות בין אנשי מועצת הפועלים לבין מנהלי המפעל ועובדיו היו התפרצויות אלימות, ולמקום הגיעו גם אנשי הארגון החרדי „יד לאחים". הם התערבו בנעשה בטענה שבמפעל מתחוללת פעילות מיסיונרית. בתגובה איימו מנהלי המפעל, כי יסגרו אותו ויעבירו אותו מטבריה, אם לא יאפשרו להם לנהלו כרצונם.

נודע, כי המפעל שקוע בקשיים כספיים. לדברי מנהלי המפעל, הם מספקים את תוצרתם לחברת „מוטורולה" בארה"ב והם יכולים לעשות זאת לא רק מסריה.

עובדי המפעל אמרו, כי הם מקבלים משכורות רעב, אך המנהלים מחייבים אותם להשתתף כל יום בתפילה נוצרית ושהם מנהלים כיתים פעילות מיסיונרית.

ראשי הפליטים ממחנה „קנדה" יסיירו הבוקר בשכ' תל־סולטן

מאת אמיר רוזנבלום,
סופר „דבר"

קבוצה ראשונה של 25 ראשי משפחות הפליטים המתגוררות ב„שכונת קנדה" בצד המצרי של רפיח, והאמורות לעקור לתל־סולטן תגיע הבוקר לרצועת עזה דרך מסוף רפיח. ראשי המשפחות יסיירו במקומות המגורים המיועדים להם בלוחות ראש ענף פליטים במינהל האזרחי, רפי שדה.

קבוצה זו היא חלק מ־750 משפחות פליטים האמורות לחזור לתחום שליטתה של ישראל, על־פי הסכם שנחתם ב־1982 עם מצרים, לפיו תחזיר ישראל לתחומה את כל הפליטים הפלשתינים שנותרו בצד המצרי לאחר סיומן הנכון. מצרים התחייבה מצדה, להעביר לשכמה את כל האזרחים המצריים המתגוררים ברצועת־עזה מאז 1967. ממשלת מצרים הקציבה כ־8,000 דולר לכל משפחה להקמת ביתה במקום.

המינהל האזרחי ברצועת־עזה הכריז השבוע על איחוד תל־סולטאן כעל שטח צבאי סגור. תושביו היחידים של גוש קטיף, המתגוררים ליישוב הפליטים באיזור, ערכו שילשום עצרת מחאה במקום והקימו על הגבעה הצופה לתל־סולטאן אוהל תצפית המאוייש 24 שעות ביממה. הם אף מתכוונים לשבש את מהלך הביקור. בחזית הבטחון נערכים למנוע הפרות סדר.

ראש המינהל האזרחי ברצועת עזה, תת־אלוף שייקה ארז אמר אתמול כי 750 המשפחות (כ־8,000 איש) האמורות לעקור לתל־סולטאן, יעברו מיון ובדיקה קפדניים בכדי למנוע הסתננות של אלמנטים בלתי רצויים למדינה לאיזור זה.

נפגעי אזבסט בודקים הגשת תביעות נזיקין נגד הספקים

כמה עשרות מבין עובדיו לשעבר של מפעל רשויות הבלמים „ברקבנר" שבמבר, אשר פריאותם נפגעה כתוצאה מחשיפה לאובקת תוך כדי תהליכי העבודה, התכנסו אתמול בתל־אביב בזיומת ההסתדרות עובדי המתכת ובחנו בעזרת משפטנים את האפשרות להגיש תביעות נזיקין.

מזכיר ההסתדרות עובדי המתכת היו גם בני משפחות של עובדים שמתו כתוצאה ממחלת האזבסטוזיס.

במהלך הכינוס הסבירו המשפטנים לעובדים ולבני המשפחות את הסוגיות המשפטיות הכרוכות בהגשת תביעות נזיקין והבהירו את האפשרות לתבוע את החברה הזרה שסיפקה את האזבסט הרעיל.

מזכיר ההסתדרות עובדי המתכת הודיע.

יצוין, כי בעקבות התארגנות העובדים הנפגעים, החלים משרד הבריאות לפתוח מרפאת מעקב ביפו, שתדריך את הנפגעים. גלעד אמיר, כי ארגונו יתמוך בכל גורם שיקבל חליקה, שתאסור את השימוש באזבסט בארץ, איסור הקיים בכל מדינות מפותחות.

פלטו־שרון

(סוף מעמוד 1)

להתמסק מן המשטרה הצרפתית בדרום צרפת לאחר שהתגלו פרסים על עיסקאות שביצע עם חבר כמפעל לתגרים. הוא גולל חלק מן הסיפור הזה בספרו „המעלית". פרסים נוספים על נטיונותיו השונים להתמסק משלטונות ומשטרי גמול התפרסמו בעיתונים שונים בצרפת במרוצת השנים, לרבות בריחתו לישראל באמצע שנות ה־70.

עוד דובר המשטרה אמר אמש לסופר „דבר": „אנחנו לא יודעים פרטים על בואו של פלאטו שרון לישראל, לנו ביקרים אין שום דבר נגדו". מכוח פנתה משטרת ישראל לבית המשפט המחוזי בירושלים בשנת 76 כדי לדון בהסגרתו של פלאטו שרון לצרפת, לאחר שהגיעה לכאן בקשה של צרפת להסגירו.

נבון: לבחר ההסכם

השרים חייבים להיות אחראים התבטאויותיהם. אי־אפשר לנהל ממשלה אם שרים יתקפו את החלטותיה ואת ראש הממשלה אישית בכלי התקשורת לאחר שהממשלה דנה וקיבלה החלטות מחייבות". כך אמר אתמול שר החינוך יצחק נבון לתלמידי י"ב בתיכון מיאר בירושלים.

השר נבון הסביר, כי על מפלגת העבודה לבצע את הדוגמה גם אם היא אינה נוחה בין בעיניה, שכן הסכם חייבים לכבד.

ד"ר ישראל גולדשטיין, מראשי מנהיגי הדתות ארה"ב ופעיל הנבואה הציונית, הובא אתמול למנוחות בירושלים.

בצער רב אנו מודיעים
על פטירת יקירנו
שאול (שייקה) דגטיאר ז"ל
ההלוויה התקיימה אתמול, יום שני, ה' בניסן תשמ"ו 14.4.86
בבית העלמין בקבוץ מפלסים.
המשפחה
ובית מפלסים

הננו משתתפים באבלה של החברה
רוזה ספיבק
על מות
אמה ז"ל
הועד הפועל של ההסתדרות
וחבר העובדים

הננו מודיעים בצער רב
על פטירת יקירנו וחמינו
מרדכי סמסון ז"ל
(„שמעון כהן")
ההלוויה תתקיים היום יום שלישי ו' בניסן תשמ"ו 15.4.86
בשעה 15.00 בבית העלמין בקבוץ משמרות.
המשפחה
ובית משמרות

עליית הנוער והחניכה מתאבלים
על מותו של
ד"ר ישראל גולדשטיין ז"ל
מנהיג ציוני גדול ויהודי דגול
אורי גורדון
ראש עליית הנוער

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
דוידסקו יונל
במות אמו ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי תל־אביב
והמנהלה הראשית

כל בוקר עם עיתון
דבר
הוא
בוקר טוב.

לשמעון גת
ומשפחתו
משתתפים באבלכם במות
האם
צוות העובדים והמורים
בבית הספר ברנר

למשפחת קסלמן
משתתפים בצערכם במות
אייזיק קסלמן ז"ל
ההסתדרות הכללית של העובדים
בית לוינסון

עובדינו היקר והאהוב
שמעון כהן
איננו
ממייסדי המפעל ומראשוני העובדים
ההלוויה תערך היום, יום שלישי ו' בניסן תשמ"ו (15.4.86)
בבית העלמין של קיבוץ משמרות
הנהלת תעל
וצבור העובדים

הורשעו קציני המימשל לויתן וגילה: „בהתנהגותם מעלו באמון של צה"ל"

בפרשת הפגיעה בראשי הערים לא הזהירו את חבלן המשטרה סוליימן חירבאווי

(ע.) – שני קציני הממשל האזרחי, סרן שלמה לויתן ורס"ן אהרון גילה, שהאשמו כי לא הזהירו את חבלן משטר הגבול סוליימן חירבאווי על המצאות מטען חבלה בדלת המוסך של ראש עיריית אל־בירה אברהים טאוויל – הורשעו אתמול בבית־המשפט המחוזי בירושלים. המטען בהתפוצצותו גרם לחבלן לאבד את מאור עיניו.

לויתן הורשע פה אחד בעבירה של הפרת אמונים וארמנעת פשע, ואהרון (רוני) גילה הורשע פה אחד בהפרת אמונים וארמנעת פשע, ומרעת רוב הורשע גם בגרימת חבלה ברשלנות. לעומת זאת זוכה מאשמה של גרימת חבלה חמורה.

באולם מלא מפה לפה קרא אב בית־הדין השופט אליהו נועם את פסק־הדין. לצידו ישבו בדין השופטים צבי טל ושלום ברנר. בצאתם סידרו הנאשמים להגיב על פסק הדין.

בהכרעת הדין מתארים השופטים את נסיבות האירוע שבו איבד החבלן את מאור עיניו. זמן מה לפני הנחת המטענים בכלי הרכב של ראשי הערים ביהודה ושומרון, הודיע איש המחתרת יהודה עציון לשלמה לויתן, כי עומדים להניח מטעני נפץ בכמכוניותיהם של ראשי הערים רמאללה ואל־בירה. הוא ביקש מלויתן להודיע לקצין רס"ן אהרן גילה על כך, כדי שזה יביא לידיעת חבלן צה"ל אודות המטען, אם יזמן לבדיקת אחד מכלי הרכב. החבלן סלימאן חירבאווי הוזעק לבדוק את מוסכו של ראש עיריית אל־בירה, לאחר שהתפוצצו מטענים אצל יתר ראשי הערים. אהרון גילה הוזעק ללוות את החבלן.

לא הזהיר

השופטים קבעו כי אהרן גילה שימש כפקד יחידת האירוע והיה עליו להעביר את מידע הידיעות שהיו לו לגוף שצריך היה לבצע את הפעולה. השופטים קבעו כי גילה לא הזהיר את החבלן מלבד אזהרות כלליות ולא סיפק לו את כל הידע על המצאות המטען. השופטים מתוחים ביקורת על שני הנאשמים על שהעלימו את המידע שהגיע לרשותם.

„התנהגות זו מהווה מעילה באמון שצה"ל נתן בהם. התנהגות זו פגומה לדעתי גם מבחינה מוסרית. הם ידעו כי יכונה חשיבות עליונה למידע, ובהעלמתו צפו נזק רק לשלטון בתוך השטחים ולמידת יכולת המדינה לדאוג לבטחונן של האוכלוסיה שהיא אחראית עליה", נאמר בהכרעת הדין. השופטים קובעים כי חובה היתה על השניים לדווח על הידע שהגיע לאוזניהם למפקדיהם. אי־הדיווח הינו סטיה מהשורה, קבעו השופטים, בתוך ידיעה שהם גורמים לתוצאות שחמור וחצה למטען אותן.

השופטים דחו את לויתן בגרימת חבלה חמורה, בניגוד כי „לא הכחיש שלויתן היה אחראי כשותף או בסמ"ר למעשיהם של טומני המטענים ונטמטת אשכתו לאחריותו בגרימת החבלה החמורה של החבלן". קבעו השופטים. בהתייחס לאשמתו של גילה בגרימת חבלה חמורה, כאן נחלקו דעותיהם של השופטים. השופט שלום ברנר קבע כי היות וגילה היה נוכח במקום וידע אודות קיומו של המטען ולא עשה מעשה כדי למנוע את הפגיעה, אף שכמפקד של החבלן חירבאווי באותה שעה היה מצווה עליו למסור את המידע, הרי יש להרשיעו בחבלה חמורה.

השופטים אליהו נועם וצבי טל קבעו כי חסר בהתנהגותו של גילה המעשה הפלילי ולא די במחדל בלבד להרשיע אותו בגרימת חבלה חמורה. על כן הורשע בחבלה ברשלנות, בדעת הרוב. הטיעון המשפטי למידת העונש שייגזר על שני הנאשמים יישמע באמצע הקרוב. אז גם יעלו המגיגורים של הנאשמים עו"ד ר"ר יעקב ויגרוט ועו"ד יעקב רוכין, את עדי האופי.

רמטכ"ל בלגיה גנרל מוריס גיזמברג שוחה בארץ בביקור של 4 ימים כאורחו של רב־אלוף משה לוי.

צילום דן לוצאוויץ

הרמטכ"ל ואלוף הפיקוד יסבו ל„סדר" בצפון

מאת שמעון ריים, סופר „דבר" בצפון

הרבנות הצבאית הראשית משלימה את כל הכנותיה לעריכת ליל הסדר בצה"ל. מתחילת השבוע הבא לא יהיה ניתן עוד להכנים חמץ לבסיסי צה"ל בתחבי הארץ.

נמסר כי השנה יסופקו לצה"ל יותר מצות שמורות וכשר „גלאט כשר". במרבית בסיסי צה"ל סיימו כבר את תהליך הגעלת הכלים. הרבנות תשגר ליחידות צה"ל המרוחקות חזנים אנשי מילואים ולמוצבי צה"ל המרוחקים בגבול הצפון, הגולן והבקעה ישוגרו מנות תקניות של אוכל כשר לפסח.

הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי ובני משפחתו וכן אלוף פיקוד הצפון אורי אור ובני משפחתו יערכו את ליל הסדר בבסיסי צה"ל בצפון הארץ.

באה מפולין לבקש אנשים שהוריה הצילום

מאת נתן רוזי, כתב „דבר"

סגנית פולנית נוספת נוחתת היום בישראל: מרוזבר ברזפאת שיניים פולניה בת 61 – אחותו של שגריר פולין בעיראק עד לאחרונה – שבאה לבקר אנשים שניצלו על־ידי בני משפחתה בזמן מלחמת העולם השנייה.

יגינה זרוניי־אקפפידקובסקה (61), בתם של חסידי אומות עולם אמיל ולאוקיה מהכפר קמרוב, היא האחותה של יצחק רוזנלבם, מחוזב ירושלים 83 בבתים, אחד מן הנימצלים. היא הגיעה לישראל לאחר ש„ירושם" העביר לשילטונות הפולנים בקשה רשמית היא תבקר בארץ באתרים הקדושים, כשהיא מתארחת בביתו של הניצול.

לשלב ממשלות בחקירת עברו של ואלדהיים – קורא הקונגרס היהודי

(עש"ת)– ההנהלה הישראלית של הקונגרס היהודי העולמי יצאה בקריאה להרחיב את החקירה על עברו הנאצי של קורט ואלדהיים, ותבעה לשלב בכך גם גורמים ממשלתיים כולל ממשלות יוגוסלביה ויוון, אשר בשטחם פעל ואלדהיים במלחמת עולם השניה.

יו"ר ההנהלה יצחק קורן והמנכ"ל ד"ר אבי בקר הציגו את ההתפתחויות האחרונות בפרשה ומסרו דו"ח על התעודות והמסמכים שנתגלו. ההנהלה סמכה את ידה על המאבק הציבורי בפרשה ביחסות ההנהלה העולמית בניו־יורק.

ההנהלה הישראלית קראה לאפיפיור יוחנן פאולוס השני לא להסתפק במחווה היובית של הביקור בבית הכנסת ברומא, אלא לצעוד צעד נוסף ולהביא למרמליקציה ביחסי הכנסיה הקתולית עם העם היהודי על־ידי הכרה דיפלומטית מלאה במדינת ישראל.

שחמט

הערב: יהודה גרינפלד מול גדי ריכליס

אליהו משר

בסיבוב השני באליפות ישראל בשחמט המתקיימת יום יום בספריה העירונית ביפו נחלץ מהפסד המוביל בתחרות יצחק רינגר בירושלים, כשסיים בתיקו עם הצעיר עופר ברזק מת"א, אחר משחק מרתק.

שלושת הדולקים אחריו זכו לנצחונות: יאיר קרידמן גבר על שאול רודקוב, יהודה גרינפלד הנחיל הפסד ראשון לצעיר המשתתפים יונה קוסטיולי וגדי ריכליס ניצח את מרק קוסליאר. אליהו טורלר ניצח את ולדימיר אלתרמן ונתן בירנבום את יוחנן אפק. אילן מנור גבר על ניר גרינברג ואלון גרינפלד על שמעון כגן.

המצב אחר 6 סבובים: וינגר 5,5, ריכליס 5, קרידמן 4.5, יהודה גרינפלד 4 (1): בירנבום 4, ברזק 3 (1) קוסטיולי, אלון גרינפלד ואילן מנור 3: כגן וגרינברג 2.5, רודקוב אלתרמן, קוסליאר ושוודלר 1.5, אפק 1.

בין הנטים נערך הסיבוב הרביעי וישראלה ויסברוד מובילה בתחרות עם 4 נקודות (מ–4), יש לציין ששחמטאית זו צורפה לתחרות ברגע האחרון כדי להשלים את הבספר ל–12. יריבתה לבכורת שלומית חדי סיימה בתיקו עם נטשה צ'רבנסקו.

בסיבוב הסביעי יתמודדו בין הטאר: יהודה גרינפלד עם גדי ריכליס, אלון גרינפלד עם יוחנן אפק ועופר ברזק עם יאיר קרידמן.

פתרונו של פרופ' אנגלרד להענת תואר לה"כ קולס צודק; דרך השגתו בעיתית

– קובע מבקר האוניברסיטה העברית משה בן־זאב

מאת מובה ציטוקי, סופרת „דבר" בירושלים

מבקר האוניברסיטה העברית משה בן־זאב קובע, כי פתרונו של דיקן הפקולטה למשפטים פרופ' יצחק אנגלרד בנושא נהלי הענקת תואר בוגר לה"כ אלי קולס הוא במהותו פתרון צודק. אך הדרך שבה הושג הפתרון מעוררת בעיות בתחום תקינות המינהל.

המבקר הגיש אתמול את בדיקתו לנשיא האוניברסיטה פרופ' דן פטנקין והרקטור פרופ' אמנון פזי. הוא קובע כי אנגלרד נתן פירוש לתקנה אשר לפיה, אם יציג לפניו קולס הישג משביע רצון במקצוע דיני עונשין, הוא יוכל לפטור אותו מהבחינה שהיה חייב בה באוניברסיטה העברית בירושלים, ולהעניק לו תואר. המבקר קובע כי שיקול הדעת שהפעיל פרופ' אנגלרד נתלה בהנחות בלתי־מאוששות וכי פרופ' אנגלרד עכצמו הודה שהוא מתח את התקנה עד קצה הגבול.

עם זאת ציין המבקר, כי פרופ' אנגלרד פעל בתום לב ומתוך שכנוע עמוק בצדקת עמדתו, שהיא מציאת פתרון לבעיה אנושית של תלמיד ששנותיו עוברות עליו בלימוד מקצוע ושהגיע לקצה הדרך ורק בחינה אחת מפריעה בינו לבין התואר. כמו כן קבע המבקר כי קולס לא הועדף על פני סטודנטים אחרים ולא נהנה מיתרון בשל מעמדו הצבורי. הוסיף, כותב המבקר, שהיו עוד מקרים של סטודנטים שמשכו את לימודיהם שנים ארוכות וגרדו בחינות משנה לשנה, אך לא נמצא אף מקרה של סטודנט שנשאר חייב בחינה אחת בלבד ולא איפשרו לו לחזור על בחינה עד שקיבל לבסוף את התואר.

„דיסקרטיות"

בד"ח נאמר, כי קולס ביקש מפרופ' אנגלרד שעניינו „ישמר בדיסקרטיות" לאחר שב־1981 הודלפו ידיעות מתיקו האישי לעתונות והרבר פגע בו. אנגלרד נענה לבקשה. "קשה להבין את קולס בבקשת הדיסקרטיות וקשה להבין את הדיקן שהסכים לכך. וכי מה חשבו? שעניין קבלת התואר ישאר סוד? שלא יודע ברבים שקולס סיים התמחות והזכתר כעורך דין? וכי צריך נסיון מיוחד כדי לדעת שמעשה חריג שמצניעים אותו מעורר סקרנות וחשדות שקשה אחר כך להזים אותם?" שאל המבקר. על יחוס קשר בין הענקת התואר לקולס ומועמדותו של פרופ' אנגלרד להחנות הדיקן המשפטי לממשלה מותה המבקר בקורת קשה. „זה מעשה נואל שנעשה בכוונה לפגוע בפרופ' אנגלרד".

פרופ' אנגלרד אמר כי הוא מקבל את דברי הבקורת של בן־זאב בלב פתוח וכי הבקורת תנוחה אותו בפעולותיו בעתיד.

בספרי הלימוד שיודפסו בעתיד יסומן ה„קו הירוק" רק כשיתחייב מן הנגשא

מאת יעל פרשבין, כתבת „דבר" לענייני חינוך

„משרד החינוך לא יקבלו שום יחומה, כדי להתאים את המפות שנמצאות בידי התלמידים להחלטת הממשלה מנובמבר 67, כדי שלא להכניס את התלמידים להוצאות הנוספות. בספרי לימוד שיודפסו בעתיד יסומן הקו הירוק רק כשתדבר יוחויב מהנשא הנלמד" – כך מסר דובר משרד החינוך.

הדובר מסר עוד, כי במפות הרשמיות שבדפים משרד החסברה אין מסמנים את גבול הקו הירוק וכך ייעשה גם בעתיד.

החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון נתגלתה תוך כדי בירור השאלה לפי איזה גבול יש לסמן את מפת ישראל. התברר כי בנובמבר 67 התקיימה ישיבת ממשלה שהחליטה בנושא זה. כי „להבא הנסיעה בשטחי ישראל לפי קווי הפסקת האש מבלי להדפיס בה את קווי הפסקת הנשק ובגולות המנרס הבריטי".

בישיבה השתתפו השרים אשכול, ברזילי, בורג, שדף, יעקב שמשון שפירא, זרח ורהפטיג, בנבוב, ישראל ישעיהו, משה קול, יגאל אלון וישראל גליל. קול מסר אתמול, כי עד כמה שהרבר זכור לו הכוונה היתה לסימון גבול ביטחוני ולא לגבול מדיני. ורהפטיג מסר כי „ההחלטה, ויתה שכל עוד אין מו"מ לשלום־מסמנים־הוא־בגבולות הפסקת האש, וזוך מאשר בגבול מצריים, שעמה חשבו אז שיש סיכוי להגיע להסכם שלום.

מזכיר ראש הממשלה יוסי ביילין מסר, כי „מדובר בהחלטה על קווי הפסקת האש. הגבולות המדיניים נותרו פתוחים. לדעתי אין משמעות פוליטית להחלטה לפיה אין ישראל מפרסמת אלא את קווי הפסקת האש שלה".

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

הועדה לקידום החינוך הטכנולוגי־מיקצועי

עם פתיחת הרשמה למוסדות החינוך לשנה"ל תשמ"ז

נפתח מרכז מידע

הציבור מוזמן לשאול שאלות ולקבל מידע על

אפשרויות הלימודים השונות ברשתות החינוך של ההסתדרות הכללית

רשת „עמל" 03–479444
המכללה למינהל 03–431302
„בעמת" 03–431946
„מישלב" 03–263185
„משען" 052–33131
03–224181
„אתגר" 03–338682

מרכז מידע ותצוגה יפעל במשך כל שעות היום בבית הועד הפועל של ההסתדרות:

רח' ארלוזורוב 93 ת"א, טלפון: 03–431448

בתאריכים 15.4.86 עד 18.4.86

כמו כן ניתן לקבל מידע על אפשרויות הלימודים במרכזי רשתות החינוך

נשמח לראותכם

לכל לקוחותינו

הננו להודיעכם

שהמפעלים שלנו בצריפין ובעכו יהיו סגורים

החל מה־25.4.86 ועד 4.5.86

בברכת חג שמח

צמרות המזרח החיכון בע"מ

קבוץ רמת דוד מודיע:

החל מיום רביעי 16.4.86 בשעות הבוקר, יוחלפו משפרי השלמונים של הקבוץ.

מספרינו החדשים הם:

מרכזיה: 065–46011
מזכירות: 065–49021
מפעל המתכת: 065–49977
065–49974

החל ממועד זה ניתן לחייג ישירות לבתי החברים. תודתנו נתונה לעובדי חברת „בזק" עמלה וחברת „חדיראן".

קבוץ רמת דוד

הודעה משנה לתכנון הבניה – חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

תיק בנין 1748

נתנה בזה הודעה, שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 384 בגוש 6020 רח' קבוץ גלויות מס' 5 חולון. הכללת הקלה של 6% משטח המגרש 526 מ"ר לכל דיירי הבית. החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ב'1. את התכנית אפשר לראות בשעורי הועדה בעירית חולון, רח' רצמן בשעות קבלת קהל. לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

רשו'/46

עו"ד חיים שורן
מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

תיק בנין 150

נתנה בזה הודעה, שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 141 בגוש 7172 רח' ארלוזורוב מס' 40 חולון. הכללת הקלה של 6% משטח המגרש 434 מ"ר בשתי הקומות לכל דיירי הבית + 10% בקר בין צדדים ובחזית ומערב.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור בנורים ג' את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' רצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

רשו'/46 עו"ד חיים שורן
מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה– 1965
הודעה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הריני מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה בגיה 4 קשג"ים בקיר בגין 3.65 במקום 4.00 מ"ר בחוב מרזאה מס' 7 גוש 6625 חלקה 5% תיק בגין 0850־007.

כעל קיקע או בגין אי המחדיק מהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר־אשר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שדי בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין בתצהיר הסדרתית ושלפון.

ההתנגדויות ותקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותוגשנה לידיו בפני הועדה הנ"ל.

י. כפיר
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

אנשים ○ אנשים ○

„ברוך הבא לאחר חמש מאות שנה" – כך הקביל אתמול נשיא המדינה חיים הרצוג את פני שגרירה הראשון של ספרד בישראל, פדרו לופז אגיר־בגואה, (בתמונה), שהגיש את כתב האמנתו לנשיא במשכן נשיאי ישראל בירושלים.
שעה קלה קודם לכן קיבל הנשיא הרצוג את כתב האמנתו של שגריר פרו בישראל פרנסיז מורדיז.
(צילום: יצחק הרדי)

מתלמד

בהופיעו בפני באי הכינוס השנתי לעובדים סוציאליים הכתם קיים בירושלים גילה ראש הממשלה שמעון פרס (בתמונה) כיצד למד מבקרדיון פרק בהנהלת חשבונות. „כאשר היה עולה לדיון נושא מסויים, היה בקרדיון שואל אותי „כמה זה יעלה?" „מיליון לירות", עניתי לאחר בדיקה. "זה הרבה", פסק בן גוריון. „מאיפה ניקח את זה?" למחרת עלה לדיון נושא אחר, שהיה קרוב יותר לליבו של בקרדיון. „כמה זה יעלה?" שאל. „שלושים מיליון", עניתי. „זה לא בעיה", אמר בקרדיון. „נשיג את זה בקלות". „מכאן למדתי", „סיפר פרס לשומעיו, "שיש להציב את הערכים לפני המחיר ולא את המחיר לפני הערכים".

יקיר צור

מישפט ציבורי

אחד האירועים החותמים את תקופת כהונתו של יצחק מרדכי (בתמונה) כשר האוצר הוא הנשת „תביעה מישפטית" נגדו... „בית תנועות המחאה לצדק חברתי" בירושלים עורכת הערב מישפט צבורי למדיניות הכלכלית של ממשלת האחדות הלאומית. מדיניות זו הביאה, לדעתם, לריבוי מחוסרי־עבודה ומובטלים ולשחיקת שכרם של העובדים. בשם כל אלה שנפגעו ממדיניות זו הם תובעים לדין את השר מודעי. האירועים האחרונים יצרו התעניינות במישפט הצבורי.

נח זבולוני

הגדרה עצמית

„בטודי קרתא" שוב מתקיפים את ראש הממשלה שמעון פרס. הפעם, למרבה הפתעה, בשל התבטאותו כי יש להביר כפלסטינים כבעם. שר החוץ של נטודי קרתא, הרב משה הירש (בתמונה) הודיע בשבת, כי עם ישראל משמעותם אנשים המאמינים חיים באדמת הזיים של הדת היהודית. ואלו שגרים בארץ הקודש – פלשתינה – הינם חלק בלתי נפרד מהעם הפלשתינאי, שהוא עם המוגדר ע"י גבולות ומדינה, אותם ערכים שנגזלו ממנו על ידי הציונים.

נח זבולוני

הציץ ונפרד

השאלה העיקרית שהעסיקה את באי קבלת־הפנים והנגינית שערך ביום א' בערב שר החוץ הקנדי בז קלארק (בתמונה) לכבוד עמיתו יצחק שמיר היתה, אם אומנם יתפנה שמיר להודמן למסיבה בשל הטו"מ הקרוב. ערב ישוב המשבר הממשלתי. לבסוף לא אכזב שמיר את מארחו, בא לשלוש רקות והספיק להיפרד מהאורח, כשכוס מיץ ענביות בידו. קלארק עצמו, הנמנה עם האגף המתקדם במפלגה השמרנית השלטת, סבור שאין הבדלים במדיניות המזרח־תיכונית של קנדה בין השמרנים, הליברלים ואף המפלגה השלישית, הסוציאל־דמוקרטית. בכל אחת מהן יש אלמנטים ידידותיים וגם בקורתיים לישראל, אך בדרך כלל רבות האהדה וההבנה.

ש. שלמה

זו מתנה

שר הבריאות מרדכי גור (בתמונה) נשאל אתמול במסיבת עיתונאים, שנערכה לרגל 25 שנים לקיומו של בית חולים איכילוב, איזו מתנת יום הולדת הוא מביא. גור השיב ללא היסוס: „את שר האוצר הדרש". גור גילה, כי כבר הספיק להבטיח לשר האוצר הדרש שיתוף פעולה מלא מצד משרד הבריאות. „אמרתי לשר נפרב, שנשמרו בקפדנות על מסגרת התקציב המאושר וכל מה שאנחנו דורשים ממשרד האוצר הוא הורמת כספים מסדרת".

רנקה הרניש

אשת חיל

הבוקר ייפתחו בפקיעין שלושה ימי־עיון וסיור בנושא „רציפות הישוב היהודי בגליל", הנערכים במלאת 100 שנה להולדת רחל ינאית בן־צבי, (בתמונה), רעייתו של הנשיא השני של מדינת־ישראל. אתמול סיגר נשיא המדינה חיים הרצוג מכתב ברכה למנהל יד יצחק בן־צבי, צבי צמרת, ובו תאר את רחל ינאית ז"ל כ„אשת חיל, לוחמת קנאית ובלתי מתפשרת, חלוצה ומתייסבת עיקשת במאבקה ובת חכמים". במהלך הכינוס הראשון מסוגו יסיירו משתתפיו באתרים קדושים, באתרי נוף ובהתייסבות החדשה ברחבי הגליל.

שמעון ריים

סוף העונה

תעשיינים, ספורטאים, ראשי הספורט הישראלי, אנשי תקשורת ואורחים רבים, ביניהם מזכ"ל פיב"א מורה מטנקוביץ, חגגו השבוע ב„גן האורנים" את סיום עונת הספורט. במהלך קבלת הפנים ביקר מנכ"ל „עלית" דוד כרשבין ש„עלית" תמשיך לאמץ את קבוצת מכבי תל אביב גם בשנה הבאה, בפעם ה–16 ברציפות.

שמואל פרנקל, מנהל השיווק של עלית שהינחה את הערב, הקריא מברק ברכה שנשלחו מלשכתו של ראש הממשלה מר שמעון פרס: „למכבי תל אביב הכלתי מנצחת, ברכות לעוד אליפות ועוד גביע", ומלשכתו של ראש עיריית ת"א מר שלמה להב. מיקי ברקוביץ (בתכונה) ושאר שחקני „מכבי" ת"א קבלו כדורסל מצופה שוקולד „עלית".

שלא ישכח

שגריר ברה"ם באה"ב אנטולי הבריגין (בתמונה) נפרד מרדיו האמריקני לאחר 24 שנות שירות ירושלמי. אחר מהם, הסנטור גרי הארט, שמע על מדיניות ה„אנטי־הדקה" שנוקט מיכאל גורבצ'וב, והביא לחברין, בבסיס הפרידה שערך האחרון, בקבוק של „בילי" (קרם וויסקי) ובקבוק של וודקה רוסית: „בילי – כדי שתזכור אותי, והוודקה – במקרה שתשכח את הטעם."

המדור מערך ע"י אשתר מיצנמכר

הלוח הכללי

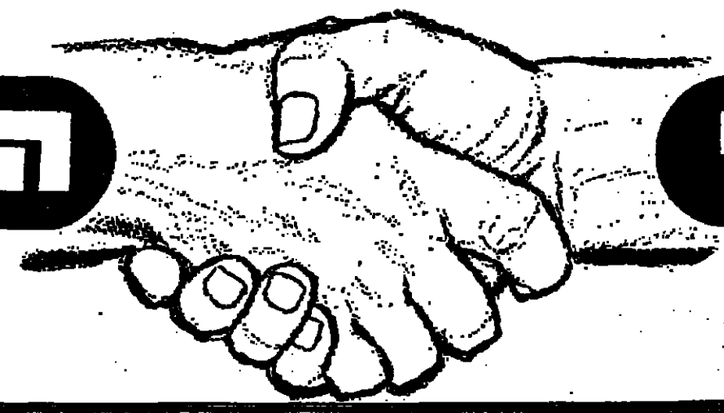

הד כפול וחכופל

דירות

דירות לשכירות

דירות לקנייה

דירות לקנייה 2–2½ חדרים

דירות לקנייה 3–3½ חדרים

דירות לקנייה 4 חדרים ויותר

קבלנים מציעים

חנויות

שונות

מסחר

אירוח

מלונות

מגרשים

הצעות עבודה

דרוש עובד

עסקים

מלון/בית מלון

דרוש

ביקוש דירות

ח

משרדים

מבקשים עבודה

עבודה נוספת

אבדות

אמריקאית

אוטו

אופנוע

אבזר

אלה רמיאו

אמנות

בגד

בגדים

בעלי חיים

בקר

גרפיקה/ת

דיסקים

דלת

הוראה

הלוואות

הנחות

הסעות

הפקות

הרצאות

ווידאו

חברות

חיות

חלקי חילוף

חנויות

חשמל

יד שנייה

כלי בית

כלי נגינה

כלי רכב

מוצרי חשמל

מחשבים

מכונות

מכשירי/ות

מלאכה

מנוע

מסמכים

מקרר

מרפאות

נגרים

נכים

נסיעות

עבודה

עבודות

עבודות מכונות

עבודות נגרות

עבודות עבודה

עבודות עבודה

עבודות עבודה

פתרון דחוק

שמונה ימים נמשך מה שנודע כרגים כ„משבר מודעי", ומה שאירע בשמונה הימים האלה, לרבות מה שלא אירע בהם, הוא פרק מרתק של הפוליטיקה הישראלית שיש בה לא מעט מרכיבים טראגי־קומיים. ההצעות שהועלו, הנימוקים שבהם נומקו, הנימוקים שבהם נדחו, ההכרזות שנשמעו ובוטלו, ההלכה או למעשה, הסערות האידיאולוגיות – כל אלה עורדו מעין אבות הקלה כאשר המשבר הסתיים.

מכל העמדות שהוצגו עליהן הגיגיות, רק אחת נשארה שרידה וקיימת: עמדתו של ראש הממשלה, שהיתה גם עמדת מפלגתו, ושלפיה השר מודעי אינו יכול לשמש בתפקיד שר האוצר. מכל העמדות הבלתי־מוצדקות, נתא שרה אחת מעל לכל ספקו הליכוד רוצה ברוטאציה כמעט בכל מחיר. מה משמעותה של עובדה זו לגבי התקופה שאחרי הרוטאציה, קשה לחוות. כל אחד והפרשנות שלו.

הראי שנשאלת השאלה, אם משה נסים יהיה שר אוצר טוב האם יצחק מודעי יהיה שר משפטים טוב. אנחנו רוצים לקוות כי התשובה על שתי השאלות האלה תהיה חיובית. אלא שיש להודות, בצער אבל מתוך נסיון של התבוננות, כי שאלות כאלה נשאלות בישראל לעתים רחוקות בעת הרכבתן של ממשלות. אילו נשאלו, או אילו הכריעו שיקולים אלה, שרים רבים שכיהנו בעבר ושמכהנים עכשיו לא היו מחזיקים בתיקים שהחזיקו או מחזיקים בהם, ובוודאי גם לא היינו מגיעים למצבים חמורים, בכלכלה ובבטחון, שאליהם הגענו. לשר נסים אין נסיון כלכלי, אבל הוא אדם מאוזן ושקול, ואם יזכה לשיתוף פעולה ולסיוע מצד ראש הממשלה, כפי שזכה קודמו, ולקבלת יותר סיוע ושיתוף־פעולה מצד חבריו משזכה קודמו, אפשר שנצא נשכרים.

הכרעת־התיקו בקלפי של 1984 וממשלת־התיקו שהיא הולידה, הסכסוכים הפנימיים בליכוד, הם שיצרו את המציאות של חלוקת התיקים כפי שנוצרה. צריך לשמור, ככל האפשר, על יציבות בצמרת הפקידותית של האוצר. יותר מדי שרים ויותר מדי מנכ"לים התחלפו בעשור האחרון בשני המשרדים החשובים ביותר בממשלה, בבטחון ובאוצר.

תראו מי מדבר על אמינות (המשך)

מאת חגי אשד

נסים, צריך לקוות, ילמד את לקח מודעי ולא יילך בעקבותיו

„חרקירי" – המלה התוכן – הוא נושא שנור בימים אלה ב„חירות" וכליכוד. לאחר יצחק שמיר וחוני מילוא הגיע תורו של דוד לוי להוכיח למעשה ההתאכזרות היפאני הזה. לא רק בדיבור, כמו שני חבריו הללו, אלא גם למעשה. ולא רק פעם אחת, אלא לפחות פעמיים.

דוד לוי הוא היחיד היכול לשאת עכשיו את התואר „אני פסול". הוא ולא יצחק מודעי. חבריו בצמרת הליכוד ובסיעה בכנסת פסלו אותו מכל וכל להיות אפילו מועמד לשר־האוצר. רק הוא עצמו הוכיח את האפשרות הזאת בפומבי. איש לא חוד עליה בקול רם. הם חיפשו בכל הסכיבה מועמדים לתפקיד שר־האוצר. רק לא דוד לוי. והוא השתתף בריטואל הפסילה הזה. חרקירי לטופת.

כדי להקל עליו המציאו חבריו את התירוץ הכוחב ששר־האוצר חייב להיות מהליבראלים. ומה עם יורם ארידור ויגאל בהראורגר? הם לא מ„חירות"? הם כן, דוד לוי לא. מי יאמין להם עכשיו, שאין בצמרת „חירות" אפליה כלפי סוג מסויים של חברים? יאמין כל מי שהאמין ויאמין בעתיד לכל יתר ההצהרות והשבועות והמלים המנופחות וחסרות הכיסוי שהשמיעו דוברי הליכוד במשך המשבר האחרון. צריך לקוות שמישהו ממפלגת העבודה הקלים את כל מה שזהם אמרו, ושמישהו דאג לצלם את ועידת „חירות" האחרונה. במערכת הבחירות הבאה – שאולי איננה רחוקה כל־כך – יהיה מעניין לעסוק בנושא האמינות. מותר להניח שדווקא צוות ההסברה של הליכוד ירצה לשכח את המלה האחת.

התחלפו התפקידים בין „חירות" לבין מפלגת העבודה. כשם שחברי הליכוד יכרחו מנושא האמינות, הם יצטרכו לברוח גם מהנושא העדתי. דוד לוי ותומכיו לא יוכלו להעיד ש„חירות" והליכוד פתוחים לכל. בעיקר לא בצמרת. מתברר עכשיו שבעבר היתה „חירות" פשוט ריקה מאנשים. כל מי שבא התקבל ב„ברוך הבא". היה מקום לכולם. לא עכשיו. עכשיו זו מפלגה סתומה וחסומה. לא לכולם. יש לה עורכי־דין חלקלקים, היודעים לגלגל בלשונם במתק שפתיים ולעשות את מלאכת החסימה וההדרפה הנכונה. כל „הנסיכים" למיניהם.

מתברר שרוזקא מפלגת העבודה, שהיתה חסומה בעבר מרוב צפיפות, נפתחה עכשיו לכל הבא בשעריה. זה כבר החל במושב הראשון של ועידת מפלגת העבודה ויגיע לשיאו במושב הבא, שבו ייבחר מרכז המפלגה האחראי המועמדים לכנסת וליתר המוסדות.

מה נותר לדוד לוי ותומכיו לעשות עכשיו? עוד חרקירי. לאחר שנפסלה מועמדותו לשר־אוצר או לשר־חוץ, עליו לפתוח את „חירות" לפני הליבראלים דוקא. לחזק את הקואליציה שחסמה את דרכו – שמיר־ארנס־טורון־מודעי. הם כבר ידאגו לשים את דוד לוי במקומו הנכון, כקישוט בלבד לצרכי בחירות, ושהוא עצמו יעשה זאת לעצמו. עוד חרקירי. הכל בשם האמינות, כמובן. זו שורדת בעיקר בין דוד לוי לבין אריק שרון, רעו כאח לו, שלא מפקיד חברים ולא מסגיר אותם. הכל בשם הנאמנות והאמינות. אפשר לסמוך עליו ועל כולם. אמינים ונאמנים אחד אחד. עוד נראה ונשמע אותם במערכת הבחירות הבאה. הם לא יצליחו להימלט.

דוד לוי יכול להתנחם בכך, שכשם שהוא זכה בתואר „פסול", כן זכה יצחק מודעי בתואר „נכשל". וגם הוא פעמיים. הוא שילם את מלוא המחיר, בהתאם לחוק יסוד הממשלה, המטיל אחריות משותפת על כל השרים, ובהתאם למידה הענוש שהטיל עליו ראש הממשלה על הפרת החוק במקרה זה. שמעון פרס אמנם הקל בעונשו ולא פיטר אותו לגמרי, כדי לא לגרום לפירוק הממשלה ולמניעת הרוטאציה. אבל עונש ההדוקה ממשרד האוצר נפרע עד תום. בדיוק כמו שקבע שמעון פרס מהתחלה. גם זה שייך לנושא אמינות – מי קיים בדיוק מה שאמר בתחילה ומי לא קיים אף מלה אחת מכל מה שאמר מתחילה ועד סוף. גם אם יעמו שלושת עורכי־הדין של „חירות" – חוני מילוא, אהוד אולמרט ודן מרידור – להתחכם עכשיו ולתעתע בציבור מחרש בהבטחות סרק לגבי מה שיקרה ליצחק מודעי לאחר הרוטאציה. גם הציבור כולו וגם יצחק מודעי יודעים עכשיו איזה ערך יש להבטחות של צמרת „חירות" והליכוד. ואם הם ימשיכו בתכסיסיהם המפוקפקים, כפי שעשו עד עכשיו, הם רק יגרמו לכך שלא תהיה רוטאציה בכלל. כיוון שיש מינים שונים בטבע, שאינם משנים את אופיים – גם אם אופי זה גורם להם לסבול בגוף יחד עם מי שהם נושאים על גבם – די סביר להניח שזה אכן מה שיקרה, אבל עוד חוזן למועד.

יצחק מודעי נכשל בעוד משהו. הוא נכשל במבחן העיקרי של שר־אוצר טוב, המבחן שאביבי האמינות של הליכוד מנסים להמעיט בחשיבותו – הוא נכשל בהבטחת גיבוי פוליטי תמידי לעצמו, בתפקידו כשר־אוצר. את הגיבוי הזה נתן לו ראש הממשלה. הוא נתן לו גיבוי יותר מלכל שר אחר, אך מודעי היה כפוי טובה. הוא לא הבין את חשיבות הגיבוי הזה. ההתנגדויות המיוחדות של יצחק מודעי בהסתדרות ובמסדרותיה, מעבר לגרדש, וההתמודדות הפוליטית הראשית שלו עם ראש הממשלה, שלפניו הוא אחראי למילוי תפקידו – לא הזלישו את ההסתדרות ולא פגעו בסמכותו המעשית של ראש הממשלה. עובדה. שמעון פרס הוכיח לו זאת. היו אלה התנגדויות והתמודדויות שרק חשפו את חולשתו של מודעי עצמו. לשר־אוצר טוב אסור להסתבך במאבקי סרק כאלה. יש לו די מאבקים קשים והכרחיים גם עם ההסתדרות וגם עם חבריו השרים והוא זקוק לתמיכתו המאסיבית של ראש הממשלה. זו אכן ניתנה לו, כל הזמן, והיא שהיתה יסוד ההצלחה של הנסכית עד כה.

תועמלני הליכוד מנסים לטשטש זאת. הם הצליחו להדביק גם כמה מהפתונאים בתיסמונת ההדוקה והחשכתה של העובדות. האמת היא שלמרות כשלונו המוסדי של יצחק מודעי אין צורך לגרוע מתרומתו החשובה להצלחת הנסכית הכלכלית. שהוא עצמו שלל אותה. בהתחלה ובסוף. הוא כינה אותה „גזל" ו„מציצת לשד המשק", כדי שלא לקיים אותה. הוא הציע בתחילה תוכנית נכל מסוכנת, שהיתה שונה מיסודה מהתוכנית שבוצעה.

יצחק מודעי לא הכין אז – ואין הוא מכין עתה – שהצלחה של כל תוכנית כלכלית תלויה בעיקר בעוצמת התמיכה הפוליטית הציבורית שהיא זוכה לה. הבטחת תמיכה זאת איננה חריג או סיה. היא ביטוי הנמשך של המדיניות הכלכלית. הטענה של יצחק מודעי ששמעון פרס אינו כלכלן חושפת את עיוורונו של מודעי עד היום לגבי סיבות כשלונו. הוא אינו מבין את ההבדל בין תפקידו של סכנוקראט – וזו ההגדרה הממצה ביותר לגבי יצחק מודעי: סכנוקראט בפוליטיקה – לבין תפקידו של מדינאי ופוליטיקאי, גם של שר־אוצר ועל אחת כמה וכמה של ראש ממשלה. זוהי הדיאלקטיקה של גורלו הפוליטי של מודעי. סוד הצלחתו החלקית ההתחלתית הוא גם סוד כשלונו הסופי.

צריך לקוות שמשה נסים ילמד את לקח כשלונו של יצחק מודעי ולא יגמה ללכת בעקבותיו. שלא יתגרה בהסתדרות ובכל יתר גורמי המשק, שלא לצורך, ושיקבל על עצמו את סמכותו ומרותו של ראש הממשלה. בכך בעיקר סמונים סיכויי הצלחתה של משה נסים ושל השלבים הבאים של המדיניות הכלכלית. את המדיניות תקבע גם בעתיד הממשלה הבראשה שמעון פרס, ומשה נסים יצטרך לבצע אותה. יש לקוות שהוא לא יעלה על שרה המוקשים של מערכת הבחירות לכנסת הבאה, שכמה מחבריו בצמרת הליכוד כבר פתחו בה וכבר מתגבבים בתכסיסיה, בחיסר אמינות הלך וגובר. גם מכתבו של יצחק שמיר לראש הממשלה בעניין יצחק מודעי שייך לתכסיסים אלה. הוא עלול להתגלות כפצצת־זמן, שתמנע את הרוטאציה.

הסכום הוא אפס

מאת יוסי מלמן

הסיפור־מחזה שנמשך שמונה ימים ירתיע את הציבור עוד יותר מפני הפוליטיקאים ויהיה מי שיגרוף את הרווחים

„הוא הציע לנו שאנחנו נציע אדם אחר. הוא חושב ברצינות שאנחנו נעשה זאת? הוא לא יודע שזה לא יהיה? אז מה הוצעה האחת?" הדברים האלה, שקלם מיקרופון גלי־צה"ל בעיצומו של המשבר, יצאו מפיו של שר־המשפטים משה ניסים בכבודו ובעצמו. בתיאטרון המנוחך, ששמו הפוליטיקה הישראלית, אין כנראה גבול לאבסורד. כמוצית השעה לפני שהחלה ישיבת הממשלה שלשום, שוחחתי עם סגן ראש־הממשלה יצחק נבון. הוא הסביר מדוע מתנגדים שרי מפלגת העבודה למינוי של אריאל שרון לשר האוצר. „לא בגלל לבנון אני דוחה ועדת כהן אלא משום שסברתי, כמו מודעי, עמר להיות מפשר מהממשלה בגלל התקפות על הממשלה ועל ראש הממשלה. מבחינה זו", פסק נבון, „שרון הוא מודו ורבו של מודעי". אחר־כך אמר נבון שראש הממשלה יהיה מוכן לכל הצעה חלופה, ונקב בשמותיהם של כמה שרים כמועמדים למשרד האוצר: לוי, ארנס, פת ואפילו שריר. את שמו של משה ניסים לא הזכיר כלל. כשהתברר לו ולשאר שרי העבודה על החלטתם הסופית של שרי הליכוד, לא יכול היה יצחק נבון להתאפק מלומר: „זו הצעה או מהתלה?"

הפתעה היתה מושלמת. אפילו משה ניסים לא התייחס להצעה יותר מדי ברצינות. „לא חלמתי, אפילו בחזיונות לילה, על התפקיד", הודה. אשתו רות, שאביה יצחק קורן, איש מפא"י לשעבר, היה פעם סגן שר־האוצר, פרצה בצחוק. גם היא לא האמינה. אבל זו כבר עובדה. תעתועי הפוליטיקה הישראלית מי ישורם? משבר של שמונה ימים, שסברו כי יהיה החמור בתולדות ממשלת האחדות הלאומית, הסתיים ב„פיאסקו" של שתי דקות. ועל זה היה כדאי לשגע מדינה שלמה?

משה ניסים נבחר לתפקיד, משום שהליכוד התגלה שוב כתנועה מפולגת ומפוצלת. דוד לוי לא היה מגיח למנות לתפקיד את אריאל שרון, שהיה מן הסתם מסרפד את לוי, והשניים היו מכשילים ביחד את ארנס. הליבראלים בליכוד דרשו את התפקיד לעצמם, אך גם להם היתה בעיה. מודעי לא היה מסכים שיריבו הגדול, גדעון פת, יחליף אותו, ולהתחלף עם שר התידות אברהם שריר לא נראה לו מכסבר דיו. בחירתו של ניסים היתה איפוא מוצא־של־פשרה, עם הגיון פוליטי מודעי, שהוא משפטן בהשכלתו, הסכים להיות שר־המשפטים.

מועמדותו של ניסים מקובלת על הליכוד כולו ועל מפלגת העבודה: לזכותו ייאמר, שהוא איש הגון, ישר וחרדן, אם־כי מניפולאטור פוליטי (וכי אלמלא כן יכול היה בנו של רב ראשי, נץ בהשקפת־עולמו, להיכנס למפלגה הליבראלית ולשרוד בה?). אך האם הוא האיש המתאים לנהל את המשק ואת כלכלת ישראל? נראה שזו שאלה שלא בפקוטה. בעיני הפוליטיקאים טובת המשק או הבראת הכלכלה הם עניינים שוליים לעומת הצלת שכם הכתר או אמינותם. פרס נלחם במשבר הזה על שמו הטוב, והצליח בכך. הוא הימר על כך שהליכוד יהיה מוכן לספוג עלבונות והשפלות ובלבד שיגיע לרוטאציה. ואכן, הוא צדק בהערכתו.

ראש המשלה, לאחר פתיחה, מעט כושלת, הפגין בחישות החלטה. הוא הביע, כפי שתיכנן, את יצחק מודעי מתפקידו. הוא יחל בחלטה להיות מרוצה מהצלחתו. כל שרי מפלגת העבודה לא סבלו את הארוגנטיות של האיש המבולבל הזה. כששאלתי את אחד השרים, מעמיתיו למפלגה הליברלית, אם נכונה השמועה שמודעי שינה את רעתו שמונה פעמים במשך יום א' השבוע, הוא השיב: איפה? מה פתאום שמונה פעמים? שמונה־עשרה פעמים". במקום יישב עתה בממשלה שר־אוצר טירון בכלכלה, אך אין מקום לטעות: החודשים הפוליטיים החדים והמשפשפים של משה ניסים יכוונו אותו במהרה אל העוצמות הגלומות בתפקיד, והוא גם לא יהסס לעשות בהן שימוש.

כשביקשתי מממלא־מקום ראש הממשלה יצחק שמיר לסכם את המשבר ולהעריך מי ניצח בו ומי הפסיד, מיד התקפל מעמדותיו והסתפק בסיכום הקצר: „הממשלה ניצחה". אכן, ממשלת האחדות הלאומית ניצחה ויחד עמה הרוטאציה, אבל יש גם מפסידים: הרטוריקה הפוליטיקה הישראלית כולה, על עסקניה, מפלגותיה ומנהיגיה. הסטריפסיז המביש שלה מול העם, הרואים את המראות והשומעים את הקולות, לא יוסיף להם כבוד.

המחזה, שנמשך שמונה ימים, ירתיע מן הסתם את הציבור הרחב, ובמיוחד את הצעירים, מפני הפוליטיקאים. הציבור ההולך ונפער בין הציבור לפוליטיקה יעמיק עוד יותר, וכמו תמיד ב„משחקי סכום אפס" יהיו מי שיגרפו את הרווחים. אולי כהנא, אולי מפלגות קיצוניות אחרות מימין ומשמאל.

ויש עוד לקח. שר הכלכלה גד יעקבי ניסה, באחד משלביו הראשונים של המשבר, להנחיל את הלקח הזה לראש הממשלה. הוא סיפר לפרס על אותה סצינה בתוך מערבון, שבה מגיע אקדחן אחד באקדח שלוף לבית ונכנס לחדר האמבטיה. „עשרים שנה אני מחפש אותך", הוא אומר לדיר המעורטל באמבטיית הקצף. „סוף כל סוף מצאתי אותך. אתה יודע מה שאני עומד לעשות לך? אני אהרוג אותך. אני איזה כך כבלב. אני אחסל אותך". ואז נשמעת יריה והאקדחן המלהג נופל ארצה. מתוך האמבטיה מתרומם בחיוך הדיר, קנה אקדח עדיין מעלה עשן: „אם באת להרוג – תהרוג, אל תדבר". באנגלית זה נשמע הרבה יותר טוב.

כל אחד יכול

מאת יצחק בדנר

שר ניסים. בחירה מתמיה

עכשיו, כשעברו 36 שעות מאז השינוי הדרמאטי שהציל את המדינה, וחלופי התיקים בין מודעי לנסים, וגם ההתרגשות והחלם עברו – אפשר לקבוע כי בחירתו של השר נסים היא הבחירה הפתמית המוצלחת ביותר האפשרית. שכן, במצבה הקשה של הממשלה, שלשום, בעשר בלילה, כל אחד שהיה מודמן לשטח, כולל אתה ואני (ולא כולל שרון ומודעי בעיני המערך, או יעקבי בעיני הליכוד) היה עלול למצוא את עצמו לפתע כשר־אוצר קרנסנסוסיאלי. מזלה של הממשלה, שהשר נסים גם הוא הזדמן במקרה למקום ובנתך חמש רקות, בעשר וחמישה, נבחר לשר־אוצר ונעשה לנס־פסח לאומי. אפילו השר פת אמר שזו בחירה מצויינת.

עכשיו יכול המערך לקבוע בסיפוק, כי הליכוד כל־כך נרדם מזה שהוא, המערך, מיהר והצביע בעד מועמדותו של נסים, שלא הספיק לקנות מן הזיעיקן שכן, על־פי עקרון פאבלוב הליכוד יודע, שאם המערך מבטיח כל־כך, משהו בסח לא בסדר בהיעין.

אבל הכל בסדר בכל־זאת. ולא חשוב שהשר ניסים מדה שאינו מבין דבר וחצי־דבר בכלכלה. ואם הוא מבין יותר, נגיד, בחוק ובמשפט – זה עורר מהפיכות בחוקת ישראל (שאיננה) ובחוקיה? הרי כלכלה בין כה וכה יש ומשה נסים הוא ממילא בבר מיניסטר – אז אפשר לנסות ולזוזג אותם. לזכותו ייאמר, שבסך־הכל הוא רצה להגיע הביתה בשלום ובאנס בדרך. „אדם צנוע", אמר עליו ממרה"מ שמיר, אתמול, כשהוא נושם לרווחה, כמי שניצל שוב בפעם המי־יודע־כמה מדרך התחתתים לרוטאציה. יהיו שיאמרו שיש לו, לנסים, כל הצידוקים לצניעותו. אז עד המשבר הבא צריך לקוות, שהצניעות הנ"ל, פלוס רגש האחריות, האינרציה שבה נמצאת התוכנית הכלכלית, הגיבוי של ראש הממשלה, והבטחון שהוא שעשה נסים לאבותינו יעשה אותם גם לנו, יפעלו לטובה. וצריך לקוות גם שהלחצים מימין למנוע מהאוצר „הדלפת לשד העם לסקטורים מרציאליסטיים", ייתקל בלחצים משמאל למנוע העברת משאבים מנופחים לשטחים ומיגויים פוליטיים מוגזמים לאנ"ש הליכוד. וכך יוצר איזון. והאיזון, צריך לקוות, יאפשר להעביר כמה שבועות בשקט – וכמה שבועות של שקט יניחו לכנסת ולממשלה לטפל סוף־סוף בבעיות שוליות, כמו קיצוצים בתקציב והצמצומים בשירות הציבורי, קבלת החוק למניעת גזענות, החלת שעון־קיץ רשמי, לא פרטיזאני ועוד.

ואז אפשר יהיה להיפגות בשקט למשבר הבא, אי"ה.

נ.ב.: מישהו ראה את אברהם שפירא? מרוב שמחה שכחו אותו לגמרי.

מלה זה לא מלה

מאת אבנר תבורי

במערכת שלטונית מסודרת, אופיינית לתרבות המערב, שאנו הרי חלק בלתי־נפרד ממנה, לא היה מקום לוויכוח, אם לקיים או לא לקיים את הסכם הרוטאציה. מדוע? כי הבטיחו הבטחה. נתנו מלה של כבוד. חתמו על הסכם.

במערכת שלטונית מסודרת, אופיינית לתרבות המערב, די בכל אחד משלושת האלמנטים האלה להבטיח, שהעניין שהוסכם עליו יבוצע בפוא היום. כתבו, הבטיחו, על אחת כמה וכמה. כל השלושה. גם הבטיחו, גם נתנו מלה, גם חתמו הסכם.

יש מקומות שבהם עצם העלאת החשד שהבטחה שניתנה אולי לא תקיים, הוא שלכן למבטיחים, אבל זה הרי לא מנותק מרגשים אחרים. למה הכוונה? הנה כמה דוגמאות המוכרות לכל.

למי מאתנו לא קבעו פעם פגישה חשובה בזמן מסוים בשעה־יעודה, וכאשר הגיע לפגישה התברר לו שעליו לחכות שעה או יותר, כי משהו השתבש בלוח הזמנים? מי מאתנו, שקיבל צו־מילואים ונתבר עליו שצריך להתיצב בשעה שבע, לא אמר לעצמו שרק הפראירים באים בשבע, וכי עד הצהריים ממילא אין עם מי לדבר? למי מאתנו לא הבטיח שהמכונית שקנה, או המקרר, או מערכת הכוסות בפלון או מכשיר הטלוויזיה יהיו אצלו באוגוסט, אבל הם הגיעו רק באוקטובר?

ומי לא התבטה בחודיה של ביקור טכנאי־הטלפון של חברת „בזק" בביתו? הם תמיד אמרו להגיע בין השעות עשר לשתים. אחרי ציפיה מודגת עצבים אתה יוצא מהבית בשתים וחצי, ואחר בחמש, ומוצא על הרלת פתק עם פרצוף מחייך, מטעם טכנאי „בזק" המודיעים לך שהיו בשעה ארבע והמעדר להוכה שלא היית בבית. אשמתך.

עניין ידוע לא פחות הוא מוסר התשלומים של משרדי הממשלה. כמה מידידי, אנשי תעשיה, קשורים בהסכמים עם מערכות השלטון. בהסכמים כתוב בדיוק מתי יש למסור את המחודה, ומתי השלטון צריך לשלם. התעשיה מספקת בזמן. השלטון מעכב תשלומים.

אם זו מציאות היומיום שלנו, אם הסכם אינו הסכם, הבטחה אינה הבטחה, מלה אינה מלה, מדוע נטפלים בדקדוקי עניות לעניין הרוטאציה? מנין הציפיה הדרוכה הזאת לכבוד כל תו וחג בהסכם הכתוב? מנין הקפדנות הפראנטית הזאת? או מה אם כתוב שביום מסויים יוזלף שמיר את שמעון פרס בראשות הממשלה? בגלל זה צריך, בבוא השעה, להתעקש על המלה? ומה אם כתוב שכל מפלגה תמנה את השרים מטעמה? בגלל זה ראש־הממשלה לא יכול להכתיב ליצחק שמיר מה לעשות בשרים שלו, גם אחרי שלא יהיה עוד ראש־ממשלה? זה בניגוד להסכם? באמת, מה הקטגוריות האלה?

ויצחק מודעי פתאום בבר של המופתעים. כמה הסכמים כבר הפר בחייו הפוליטיים, כאשר היה לו נוח לעשות זאת? כמה הבטחות הבטיח, בשידע כי לא יקיימן לעולם? וכמה פעמים אמר שלא אמר מה שאמר ושאמר מה שלא אמרו? הליבראלים הרי שיכללו את העניין הזה עד לרמה של אמנות ממש. זה היה סתם עניין של מול רע, שהראיונות עם מודעי הוקלטו. אילולא הוקלטו – וסליחה על הבטחון הבטוח – אין לי ספק שהיה מתבדר שמודעי לא אמר מה שאמר. בטח לא אמר „מתעתף". אולי אמר „מתרופף", ואולי „מתכופף". כנראה שבכלל אמר „מסתוף".

זו הרי המציאות המוכרת לנו היטב. בסיכום של דבר אני רוצה להבין: דווקא בממשלה אתם רוצים להתחיל את המסע להגינות ציבורית? בחייכם, איפה אתם חיים? באנגליה?

ויצחק מודעי מתאים בבר של המופתעים. כמה הסכמים כבר הפר בחייו הפוליטיים, כאשר היה לו נוח לעשות זאת? כמה הבטחות הבטיח, בשידע כי לא יקיימן לעולם? וכמה פעמים אמר שלא אמר מה שאמר ושאמר מה שלא אמרו? הליבראלים הרי שיכללו את העניין הזה עד לרמה של אמנות ממש. זה היה סתם עניין של מול רע, שהראיונות עם מודעי הוקלטו. אילולא הוקלטו – וסליחה על הבטחון הבטוח – אין לי ספק שהיה מתבדר שמודעי לא אמר מה שאמר. בטח לא אמר „מתעתף". אולי אמר „מתרופף", ואולי „מתכופף". כנראה שבכלל אמר „מסתוף".

זו הרי המציאות המוכרת לנו היטב. בסיכום של דבר אני רוצה להבין: דווקא בממשלה אתם רוצים להתחיל את המסע להגינות ציבורית? בחייכם, איפה אתם חיים? באנגליה?

בד"ץ נגד הרבנות הראשית

מאת מאיר בראלי

בימים האחרונים החלו מודעות־הודעות של יצרני מזון וסל יצרני חומרי ניקוי, המציינות שכר"ץ הכשיר את מוצריהם לפסח, ורשאים להשתמש בהם גם המחמירים ביותר על כשרות.

ראשי־התיבות כר"צ נעשות יותר ויותר פופולריות בישראל. בר"צ, בית־דין־צדק של העדה החרדית, כובש לעצמו מעמד ציבורי חשוב – על חשבון הרבנות־הראשית. לנו, לציבור החופשי, יש דין־ודברים עם הרבנות־הראשית. מפעם לפעם עולות על סדר־היום שאלות הקשורות במגמה להצר את צעדה של היהדות החופשית או של יהודים חופשיים. יחד עם זאת אנו יודעים יפה – או לפחות חייבים לדעת – כי בכל מאבק רעיוני בין הרבנות־הראשית ובין החרדים, עלינו לתמוך ברבנות, בציונים שבקרב הציבור שומר המצוות.

מתן הכשרים, כלומר הודעה לציבור כי מוצרים מסוימים הם כשרים, נקבע כסמכותה של הרבנות־הראשית. מכיון שיהודים שאינם שומרים על כשרות, אינם מקפידים על אכילת טריפות דוקא, כראי לכל יצרן של מזון (או חומרי ניקוי), להשיג תעודות כשרות, גם אם הדבר כרוך בתשלום למפקח, בהוצאות ובהטרדות הקשורות בכך. אף־על־פי שלא כל המסעדות בישראל הן כשרות, ויש די לקוחות המעדיפים מסעדה הבנויה מגות אוכל לא־כשרות – הוזקקות תעשיית המזון לתעודות כשרות היא כמעט כללית, עד כדי כך שהרבנות מנסה מפעם לפעם לכיוון הכלת מרות בעניני שבת במתן תעודות כשרות, אם כי בבקרים אחרים היא מתנגדת להצמדה בין שמירת מצווה אחת ושמירה על מצווה אחרת. נערה הנוטעת בשבת יכולה, מבחינת הרבנות, להצהיר על דתיותה – חבל אומנם שאינה שומרת על השבת, אבל היא רשאית להקפיד על מצוות שהשידות הצבאי מפר אותן (אילו מצוותן).

הדברים הללו נאמרו גם לגופם, וגם כדי להסביר שכותב הדברים רוצה מלחיות הסיד טוטה של הרבנות־הראשית. יש להודיע להנהגה רק מפני החרדים, הנרדפים ממנה לא מפני שהם קיצוניים בכפיה דתית, אולי אפשר להדבר איתם על כך לא פחות מאשר עם הציונים שבקרב הדתיים. הם גרדפים מהם מפני שהם לא־ציונים, מפני שבישרדו של דבר אין הם שותפים למאבק התחיה של העם היהודי, גם אם בימינו פותחו הפרעותיהם הדרבה. בעבר השמיעו, בכל יסלותם, על יהודים לא לעלות לארץ. כיום הם מנסים להציא בעדים ישראלים מהמ"ל לישיבות, לעקור בנים ממשפחותיהם. ישפוט הקורא מה גרוע ממה – בעיני שני הדברים רעים, אין אני רוצה לדרג ביניהם.

עתה אנו עדים להתגברות בית־דין־צדק של העדה החרדית, על חשבון הרבנות־הראשית, כמוסד הנותן הכשרים. בקרב הקהל החרדי ההכשר של הרבנות אינו מספיק, ואילו תומכי הרבנות אינם מסילים ספק בהכשרים של בר"צ. אם לא ייעשה דבר, אל נשתע יום אחד שבר"צ החרדי האנטי־ציוני יהיה לגורם רב־השפעה יותר בהרבנות הציונית.

הם גרדפים ממנה לא מפני שהם קיצוניים בכפיה דתית, אולי אפשר להידבר איתם על כך לא פחות מאשר עם הציונים שבקרב הדתיים. הם גרדפים מהם מפני שהם לא־ציונים, מפני שבישרדו של דבר אין הם שותפים למאבק התחיה של העם היהודי, גם אם בימינו פותחו הפרעותיהם הדרבה. בעבר השמיעו, בכל יסלותם, על יהודים לא לעלות לארץ. כיום הם מנסים להציא בעדים ישראלים מהמ"ל לישיבות, לעקור בנים ממשפחותיהם. ישפוט הקורא מה גרוע ממה – בעיני שני הדברים רעים, אין אני רוצה לדרג ביניהם.

עתה אנו עדים להתגברות בית־דין־צדק של העדה החרדית, על חשבון הרבנות־הראשית, כמוסד הנותן הכשרים. בקרב הקהל החרדי ההכשר של הרבנות אינו מספיק, ואילו תומכי הרבנות אינם מסילים ספק בהכשרים של בר"צ. אם לא ייעשה דבר, אל נשתע יום אחד שבר"צ החרדי האנטי־ציוני יהיה לגורם רב־השפעה יותר בהרבנות הציונית.

מפר"ל אינה מגינה על הרבנות מהכיון הזה. אמנם חיזוק השפעתה של הרבנות היתה יסוד מוסד באידאולוגיה של המפלגות שהתאחדו במסגרת מפר"ל, אבל תמיכת המפר"ל ברבנות מתמצמת כיום להגנה בפני המיסמר הדתפי. אין לה, כנראה, כוח נפשי להגן על הרבנות מפני אלה המגיעים שהם יותר דתיים ממפר"ל.

אין אנשי מפר"ל מביעים את הסכנות האורבות לדרכם מן הכיוון החרדי. מצאתי הבנת־מה לענין רק בחוג צר מאוד של אינטלקטואלים דתיים, הקוראים לעצמם „אמני תורה ועבודה", הנוטים מהקצנה דתית ומאמנן ערכי היסוד של „הפועל המזרחי". אולם, לסעותיהם יש הד קלוש מדי.

מכיון שכן, ומכיון שהסכנה אינה למפר"ל ולרבנות בלבד, אלא לאופי הציוני של ישראל, חובה על הציבור הנפטי לקום לעזרת הרבנות־הראשית ולחזות בשתי ידיים את הבשרים של הבר"ץ.

ט.וו.א- אל ובתוכבי ארה"ב

הטיסה הישירה של ט.וו.א לניו יורק חוסכת זמן.

מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב.

הטיסה הישירה של ט.וו.א במטוס 747 יוצאת בכל יום ראשון בשעה נוחה — 10.40 לפה"צ ונוחתת בזמן נוח בשעות אחה"צ המוקדמות בניו יורק. אתה חוסך זמן, וזמן שווה כסף. הטיסה נוחה לטיסות המשך ליותר מ-60 יעדי ט.וו.א בארה"ב. פנה לסוכן הנסיעות שלך.

מכתבים למערכת דבר

תגובה של חבר קיבוץ

בזמן האחרון מרבים העתונים „להתעסק" עם חיינו הקיבוציים ואוהבים לפרסם עניינים שליליים או להעתיק קטעי יומנים פנימיים מבלי לפרסם את כל המאמר. נוהל חדש הוא לפרסם ברבים, מתוך יצר פרסום, על הנעשה בתוך ביתנו כאילו אנו חיים בתוך קובית זכוכית או בגן בוטני הפתוח לכולם.

הנני חבר בקיבוצי מעל 50 שנה. כשאני קורא בזמן האחרון את הכתוב עלינו נראה לי שאני חי בסדום, בתוך עולם תותן, בתוך סוחרי סמים וכו'. זה מה שביטים אלה יודעים לכתוב עלינו. אני משוכנע, גם היום, שאחוז הפשעים ה„גוראים" הוא קטן בהרבה אצלנו מאשר אחוזו באוכלוסיה הכללית. האם בעיית המתנדבים היא בעיה המעניינת את תושבי הערים? האם אני לא קולט באחוזים הרבה יותר גדולים מאשר יתר חלקי תושבי המדינה? האם אני לא קולט נוער ישראלי? או מאפשר להרבה יוצאי צבא לגמור לימודיהם בבית שלי ויוצאי ערים ועיירות פיתוח? האם חלקי בתעשיה לא גדול יותר מאשר חלקנו באוכלוסיה? על זה לא כתבתם כי זה מובן מאליו. הפסיקו לכתוב עלינו האם תפרסמו כבר הרי ללא הגזמה הפרזה.

לנו, לחברי קיבוצים, ייאמר: חידלו לתת ראיונות לעתונות ולכלי התקשורת. אל תשלחו יומנים כי מתוכם רק מעתיקים רבדים פיקנטיים. אנו חסונים וחזקים מכדי להיסגע אך בריא יותר לא לתת הזדמנויות לפרסומים שהם ברוך כלל מכוזבים נגדנו.

נפתלי מאירי
עין־חרוד איחוד

ההיטל הנוסף מפלה

לאחר שהוסרו כל הגזירות הקשורות בקצבאות הביטוח הלאומי הועלו הצעות חדשות למיסוי הגמלאות, שיש בהן אפלייה בולטת אולי יותר.

הגימלה מקבילה לשכרו של העובד ושניהם כפופים לתקנות מס ההכנסה. ציבור הגימלאים נושא בעול של הבראת המשק יחד עם כל ציבור העובדים ולא יתכן שיופלה לרעה על ידי מיסוי נוסף בצורת היטל של 18% או אחוז אחר על גימלה מעל ל־600 ש' (או תקרה אחרת). לו נקבע איזה שהוא היטל על כל בעלי הכנסה מעל לתקרה מסויימת היה זה בודאי מכביד בתנאי המיסוי הקשים שלנו אבל לא היה מקום לטענת האפלייה.

במיסוי נוסף של הגמלאות יש הרפת האפלייה הקיימת בלאו הכי לגבי תוכניות אחרות המקבילות לפנסיה כגון ביטוח מנהלים ותוכניות גמל אחרות.

הנני מקווה שאותה שרלה של חברי כנסת, שתרמה רבות לביטול הגזירות ביחס לקצבאות הביטוח הלאומי תשכיל לבטל אותן הגזירות התפלות המופיעות בשינוי אדרת ואולי מכוערת אפילו יותר.

שמעון שיפר־ס
יו"ר מחלקת הפנסיה בארגון המורים העל־יסודיים

דעת הקהל אינה חשובה?

חזיתי בקומדיה „יאקיש ופופצה" של חנוך לוין המועלית על הבמה על ידי התיאטרון הקאמרי. גיבור המחזה יאקיש מוצג כמפגר וכאימפוטנט שמשרדכם לו כלה כדי שיקיים מצות „פרו ורבו".

על הבמה מתרחשים כל מיני להטוטי מין כדי לעורר אצל הגיבור האימפוטנט תאוה מינית. התלבושות הן סמרטוטים, סגנון הדיבור והתנועות מעוררים אצל הצופה סלידה וגועל נפש. בשיא המחזה מופיעה על הבמה בחורה סמחצית גופה העליון חשוף לגמרי ועל ידי משחקי חשק מצליחה סוף סוף לעורר אצל הגיבור את התאווה לקיום יחסי מין.

מרוע המועצה לביקורת סרטים ומחזות מתירה להעלות הצגה כזו בפני הקהל ועוד על ידי תיאטרון רציני כמו הקאמרי. כידוע, נתמך התיאטרון על ידי משרד התרבות והחינוך מכספי אותו קהל שמשלם במיסב כספי. האם דעתו של הקהל אינה חשובה בעיניה?

בנימין קרזון
תל אביב

„ויתור גורר ויתור"

האם חיפה היא חלק מארץ ישראל? או שמא היא אקסטריטוריה במדינת היהודים? זוהי, בעצם, השאלה כאשר ניגשים לדון בשאלת הפעלת הרכבל.

כאשר הוסדר מעמדה של השכת בבנסת הראשונה, היה מובן מאליו כי אין מקום במדינת היהודים לחילול שבת בעל ממדים כה פרוצים כמו תחבורה ציבורית. זו היתה הסיבה לכך שרכבת ישראל וכן גם „אגד" („דרום יהודה" ו„המקשר") הושבתו בשבת.

בחיפה נשארה לנו צרה, שהשתרשה בתקופת המנדט, בגלל סיבות מיוחדות וקשה היה להיחלץ מן השיגרה הגנרית שהשתלטה בתחום זה.

קבעו, איפוא: „סטטוס קוו", כלומר הנרצה הקיימת – קיימת. משמעותו של דבר: עליה אין להוסיף. זו היתה הסיבה לכך שהכרמלית לא הופעלה בשבת. והא ראיה, כי גם את הרכבל אין להפעיל, מתוך אותה סיבה עצמה – הסטטוס קוו הקובע לגבי הרכבל בדיוק כמו שקבע לגבי הכרמלית.

בלודז – שם אכן נפרץ „הסטטוס קוו", בגלל שאותו חילול שבת רחוק מעין רואים והשתרש אט אט, עד שהגיע לממדים מבהילים, בעסיים של רודפי בצע, המוכנים לרמוס כבוד האומה וגם זכויות עובדים ומשפחותיהם, שנגזלה מהם חזוכות הטבעית הפשוטה, מנוחת השבת.

אכן רבים העובדים ונציגי עובדים הזועקים על גזלת זכות אלמנטרית זו מן העובדים בגמל התעופה הלאומי שלנו.

גרשום הרפנס
היועץ המרעל של החסתדרות

מה קורא ח"כ שפייזר?

השאלה איזה ספר קורא ח"כ אליעזר שפייזר מסריחה בבראה מאר את אמנון דנקנר ועניין זה נותן בידיו הזדמנות להוספת מסר יחסואלית שאינה הולמת את מנגנו ואישיותו.

כותב דנקנר: „תהיו פוליטיקאים טובים, תהיו אנשי ציבור ישרים ויצילים, תעשו את העבודה שלכם כמו שצריך" („דבר", יום שלישי, כ"א אדר ב' תשמ"ו).

דנקנר מספר, כי בראיון שהעניק בשבוע שעבר ח"כ שפייזר ל„ידיעות אחרונות" אמר, לאחר שנשאל, כי הוא קורא את „שוגנך". לפני חמש שנים, נזכר דנקנר, שאל הוא עצמו את ח"כ שפייזר איזה ספר הוא קורא וגם אז ענה ח"כ שפייזר – „שוגנך".

עתונאים מוכשרים שואלים לעיתים את המרואיין שלהם שאלות סטומטמות. בשבוע שעבר נכשל בזאת כתב „ידיעות אחרונות" ולפני חמש שנים נכשל בזאת דנקנר. למה בכלל לשאול בן־אדם איזה ספר הוא קורא? מי זה מעניין? אלא אם שאלות אלה מוסיפות הדר ויוקרה לעתונאים שאנו קוראים יום־יום הגיגיהם, יודעים מקוריות רעיונותיהם ומכירים בעומק האמנותי האינטלקטואלי שלהם.

לא נותר לי אלא לשבח את שפייזר, שכוודאי ענה, בחמש השנים האחרונות, לכל עתונאי ששאלו, שהוא קורא את „שוגנך" ואני מניח שזאת תהיה תשובתו גם בשנים הבאות אם ישאלו דנקנר מה הוא קורא.

משה עמיר
תל־אביב

יישר כוח על גילוי האמת

אני מבקש לחזק את ידו של ד"ר יהלי נורלמן על גילוי האמת המרה, אשר קיימת ברפואה הציבורית. דרוש אומץ־לב בלתי־רגיל לספר ב„עדות אישית" על הנעשה בבתי־חולים. כבר הרבה זמן ידוע בציבור על רשלנות בטיפול ועל ניצול מטופלים חולים על ידי כך שמציעים כרמז טיפול פרטי טוב יותר ומהיר (אני עצמי מוכן להעיד על כך).

ד"ר נורלמן יעמוד עכשיו בודאי תחת התקפות קשות מאלה שגילה עליהם את האמת. לכן דרוש שיקומו אזרחים ויעודדו אותו במאבק לשיפור הטיפול בבתי החולים הציבוריים.

דוד פלוך
חיפה

הלל ושמאי...

אור ליום ג' 17 בפברואר מתיצב פרופ' נכבד, בתכנית „זה הזמן" בהנחיית רם עברון ומסכיד לנו בפאתוס רב, כמלמד דרדקי, במיטב כללי המתודיקה כמה ישה היה הלל בקבעו: „מאי דעלך סני, לחברך לא תעביד". נתפסו להתלהבותו של הפרופ' המלומד, באשר כל־כולה הווה אנטיתזה לתפיסתו, תפיסת הלל. האומנם בהופעה „חיה" זו גילם, ביטא והדגים את השקפת הלל? הרי ללא כל ספק, שהוא לא יאהב שכה ילגלגו על השקפת עולמו, כפי שהוא ליגלג על ההלכה.

אכן, היתה זו הופעה יוצאת דופן של ביטוי חריף להלכה במתכונתה הקיימת, עד כדי כך שרם עברון לא הצליח להשתחרר מתוך רמיזה. ודם, כנראה, נשבה בקסמי הדמגוגיה של הפרופ' המלומד ונמנע מלהציג לו שאלות). ברשימתנו זו, נבקש להעלות א־אלה קווי מחשבה, אותם אפשר היה לפתח כשאלות לפרופ' הנכבד:

● וכי התנא שמאי קטלא קניא הוא? עיין תולדות שמאי, בכל מחקר וכל כולו, דמות חיובית, ליברלית, הומנית, אשר „חולשתו" היחידה, דבקותו היתירה ב„אמת" שהוא מכיר. והאמת שניצבה בפני שמאי היתה א. האין זו בריחה או התגרות ללמוד כל התורה על רגל אחת? ואנו נשאל עצמנו: האומנם לא היה מקום לחשוב בכיוון זה? ב. הנבדל כלל לא ביקש להתגייר. הוא הבין לבקש ללמוד כל התורה כולה – כולו – על רגל אחת.

● תפיסתו של הלל לא היתה יותר ליברלית, אלא יותר תמימה ונאיבית. הלל חשב אילו היה יהודי, הייתי מוכיח לו כי „אם אין יראת אלוהים, הרגוני". דברי אברהם העברי".

במאמר מוסגר נציין, כי כל התגרעות הומניות ליברליות, כל המתפכות שרד נחלי דם, הן התגרעה הבורגנית־סוציאליסטיות ולאומית הנאציונל־סוציאליסטית, הן הנאציונל־סוציאליזם, פשטו את הרגל בהוכיחם קבל עם כמה שרם הוא „המלך", כמה ערומה היא התיאוריה של הכפירה.

● הלל חשב אילו היה לאיש רקע של הבנה באלוהים אחר, הייתי מסביר לו כי האמונה באלוהים, היא רק אמצעי להאמין ביעודו של האדם שנברא בצלם אלוהים.

● מאחר שלא היו לנבדי נתונים בסיסיים לתפיסת המוסר היהודי, הסתפק הלל במוסר האוניברסלי בהנחה, כי כל מצוות בני נוח מושתתות על גישה זו של „שמור לי ואשמור לך".

אריה סהודי
בת ים

אם בארזים נפלה שלהבת...

מאמרו של יגאל תומרקין „עיין ערך גרוסמן" („דבר השבוע", 21.3) הדהים אותי. מצד אחד נתן לי הסבר, למה אנשים, שלא מכינים יצירת־אמת, מעטים חוזקים עליה בוץ.

ככה יגאל תומרקין: אם תראה שהשחיתו איזה פסל – אפילו הוא שלך – אל תבעס עליהם. הם עשו בדיוק, מה שעשית לדוד גרוסמן במאמרך זה, העשיר במצבים ונוחלים פיזיולוגיים ועני מאוד בתוכן. סלח להם. מה עוד שהם לא מתיימרים להיות מפותחים אינטלקטואלית כמוך. אמנות הכתיבה, הפגינים שבספרות, מובנים רק לאלה שמסוגלים להתמסר לאמנות הקריאה, לאנשים שמגיעים ל„רמת קריאה ד", לפי הגדרתו של ס. יזהר בספרו „לקרוא סיפור" (עמוד 218 שם).

מי שנהנה מ„שערי גן העדן" של אנדז'ייבסקי, מ„תנויות הקינמון" של ברונו שולץ, מ„כתבי האהבה" של מריה ארקופורדו, מספרי יורם קניוק, עמוס קינן ועוד...ייהנה גם מספרים של דוד גרוסמן. את הספר „חיוך הגדי" קראתי בהנאה ובנשימה אחת. המצבים של אדם, בתוך האבסורד שבקיום, האסוציאציות ועומק המחשבה שבו את ליבי. הרטריות אמיתיות, התיאורים מרשימים והרבה זמן לאחר הקריאה יש על מה לחשוב. חבל שאין להשיג בחנויות את יתר הספרים של סופר זה. זו דעתי הצנועה, דעה של קוראת מן השורה.

ז. סאובר
רחובות

יגאל תומרקין מעיר:

הקוראת מאוד מאוד צודקת ואני אפילו סולח לה. על מנת להיות חסיד ולא רק מתחסד צריך גם לקרוא את הספר המבקר אפילו אם הוא של דוד גרוסמן, שממנו שאלתי את כל הנחלים שבמאמרי.

מודיעין

טלויזיה

5.30 „זכר לחרשות".
6.00 „חלוצי־ציון" – פרק שליישי.
6.30 קיבוץ הדרשות וקריאתו.
6.32 „מלכות הנפש" – פרק אחרון על המעבר שיש למדינות הנפש בימינו בפולשלבה העולמות, מבמגנה בלבלבה וכיוצא־בזה.
7.30 חדשות וקריאות.
8.00 כותרות מבט.
8.02 „דרך ארץ" – כעשועון סלוריה העוסק בתחבורה ובזהירות בדרכים. תכנית סמרינית, מתמודדים: המשחקים מיכה גר־ובנים זילברמן, ודידי מנוסי – עיתונאי. כנחה: ספי ריבלין.
8.30 בילבוקי.
9.00 בכם לחרשות.
9.40 מבט סני.
10.20 „הרבש והמפיקון" – דרמה אנגלית החוכפת קשר סבוך בין שני גברים בעיים שהיים יחד. הקסם בין הם עומדים במבחן בלחץ הגיגודים, בין ראיפות־הם הארשיות והקבוצתיות.
11.10 „מוסיקה לאנשי הלילה מוד" – קיבץ מוסיקאים לביצוע ניסוי מוסיקלי ייחודי המתרחש בסבע כסביב לאגם.
11.40 „שוק של מקפ" – היכן גלגל המוזכות בכרבשי יהושע את הארץ הדשות.

טלויזיה לימודית

09.00 מבית של פיסוק – העלה האחרון.
09.20 מלחמת הסוכבים – התקשר של מפלגת הזלל.
09.40 והבל הכוב של סם – סרה המספרת על שלושה אחים שאימם נוסעת לסיינפור ביחד עם חברה לחיים, ג'ן, שקיבל שם עבודה והילדים צריכים לבקור לקרובים. בזכות סכום כסף שהוריהם בדיסודי סוסים, הם מחליטים להישאר בביתם (א').
10.05 הענן וגבו.
10.30 וחיתוך הבוב – סרט המסביר את מושג „חיתוך הזהב", „פרוטוקולות הזהב" ו„מלון הזהב".
10.55 הרפתקת האמנות המודרנית – הקובים – הסרט נותן ביסודי לאורות התנועה והבמיזה שקרמה למלחמת העולם הראשונה.
2.00 פינגרינים, פינגרינים הסרט מביא את הפינגרינים במלוא הדרם ומתאר את דרכי המגלתם הביזוחרות לחיים בקור.
2.25 לחל הדרדר.
2.45 הלו ישראל: האם היית שמח
3.00 רוצב מוסמס – המסעדה.
3.30 קשת ענן: הרמב"ם.
4.00 פרשי נזמה: אדום, כחול, צהוב.
4.25 דיק טרפין, פרק 13: הסוסים.
5.00 ערב חדש – מגזה רפי רקפ.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 ויאלה: קונצ'רטו בדור מג'ור, לכלי נשיפה, „בן לוזנצר" (חוז. קאמרית של אירופה / א. שניידרג; אדג' פתיחה מס. 4 בפה מג'ור (אקדמיה למס. עתיקה / כ. הגוודז').
07.30 שחרית מוסיקלית – רביסי: פינת הילדים (ח. דיסה: פסנתר) צ'ייקובסקי: סוויטה מתוך הבאלט „פצפוץ האגוזים" הפיל. מנדלין / ס. רוסטרופוביץ': רחמנות קונצ'רטו מס. 3, בדה מינור לפסנתר ותזמורת (א. גברילוב / הסימפ. מברית המועצות / א. לוזבה; פרוקופייב: הקנטאטה „אלכסנדר נייבסקי" (א. ארחיפוב־מצו כוסרן / חז. + מקה. קלינלנד / ר. שאיר.
09.30 קונצרט בוקר – מוצרט: סימפוניה מס. 26, בבי במול מג'ור (אקדמיה למוס. עתיקה / כ. הגוודז') יאנאצ'ק: רביעייה מס. 2, לכלי־קשת, „מכתבים אינטימיים" (רביעיית מרציאן ברהמס: קונצ'רטו מס. 2 בסי במול מג'ור, לפסנתר ותזמורת (ז. אשכנזי / הפיל. מינה / ב. הרמיקנ; דבוזק: סימפוניה מס. 4 בדה מינור (הפיל. הצ'כית / ו. נרמון.
12.05 מוסיקה קאמרית – מוצרט: סונטה לכנור ופסנתר בפה מג'ור, ק. 576 (י. אולבסקרבנור / א. קרטנבאום־פסנתר) שוברט: סונטינה לכנור ופסנתר בלה מינור (י. מאוהרבנור / ב. ראבי־פסנתר) שוברט: סונטינה לכנור ופסנתר בסול מינור (י. מאוהרבנור / ב. פסנתר).
13.00 קונצרט צהרים – אריאנה רביעייה מס. 1 בדה מינור (רביעיית צ'ילינגיריאן); צ'ייקובסקי: קונצ'רטו מס. 1 לפסנתר ותזמורת (סולן: א. ג'יללס); דבוזק: כהולות סלבניים (חז. הפילהרמונ' הראסט)
15.05 מתוך התקליטיה.
16.00 קונצרט בבוקר – הבריאלוגי: פתיחה ברה מינור (הת). הלאומית הסקוטית / סר א. ניבסון; פוסטקוביץ': סימפוניה מס. 5 אופ. 47 (חז. פיל. מרדיתק / ל. בנסטיין; שוקה: קונצ'רטו מס. 2 בפה מינור לפסנתר ותזמורת (ע. אקס / חז. פילדלפיה / י. אורבוך; דיליוס: פאריס (חז. הפיל. המלכותית / סר. ת. ביצ'מס; בלוך: סימפוניה ישראל (ב. ברסטינבוטפן / ז. פרנקל־סופרן / ב. פלילמיראלס / ה. הנדראלס / ה. וופסרבס / חז. יוסה / ב. אורבלס.
18.30 אתנעתא – בשיחור חוזר – מיה ולמן – פסנתר סרלמי: 2 סונטות בטהוכה: סונטה מס. 8 בדו מינור, אופ. 13 „פתטית"; ברהמס: 3 קטעים מתוך אופ. 34; קבלבסקי: סונטה מס. 5 אופ. 46; שוקה: 2 מחרשות.
20.07 התחרות החמישית לפסנתרנים ע"ש ארתור רובינשטיין שלב ג' עם תזמורת – היום הראשון – שידור חי מהיכל־התרבות.
23.00 „ברק הבוקר ורטיסי הנמנה" (ש.ש.).

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – „עדולות ישראל". „ציראנ".
14.06 תבניות לילדים „מרגיבה בקיסנה" מתוך סמרה של ניהה הראל „אסנת ואני" „מסע הפלאים של נילס הולגרסון הקטן עם אחד־הבר" – מאת סלמה לגרלף. „לא לגרש את גר" – מאת מרים אדר.
14.45 לילדים הגדולים „שעול בשק".
15.25 „השכלה ודעת לכל" – גרבר אנגלית לסתוחילים: שער מס' 9.
16.05 משחר בעני הדרים (ש.ש.).
17.20 האוניברסיטה הפתוחה תודת הנבה: הסשעת הנה על הנה.
22.05 שניו ביחר הכל אחר לחזר.

רשת ב'

10.05 חדשות בעניני בריאות ורפואה.
15.05 חדשות בעניני יהדות ותעבודה.
18.06 אבבע על הדופק.
18.45 היום בספורט.
19.35 עולם חדש – עניני הזמן וחברתו.
20.05 פרקי חצות כבקשתך.
22.05 נולדתי לפניך תאומים.
23.05 קפר ראשו.

רשת ג'

18.06 מקום בבוקרת.
21.05 אדום עתיק.
23.05 מניני ג'אז.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת: נקרה הדרמטלית של הפרוק: מישלים ותרגיל. מרצה פרופ' צבי נאמר.
16.05 ארבע על הדופק.
17.50 יומן הספורט.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
23.55 „שיחת הצבא" – עם המשמעון דר' מרדכי קרמניצר.

בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי: פרימרת הפחד 7.15־9.30
4.30
אלנבי: סילברדו 7.15־9.30
אפתנה: מרגלים שכאלה
4.30 7.15־9.30
בן־יהודה: נפגש בסיבוב
4.30, 7.15, 9.30
בוקר: הר כלכתא – הנגה
דיזנגוף: הנינגה 7.15
9.30, הכבוד של פרצי
הנגה: נשים הכנרות
הדר: נשות לוהטים
4.30, 7.15, 9.30
בית לסין: בוני וקלייד 9.50
הן 2: שדות המקהלה 9.45, 7.30, 5
הן 2: נסי גאן 9.40, 7.25, 5
הן 3: שנת הדרקון 9.40, הישרדות
והיחסן 7.15, 5
הן 4: סיפורה של מארי 9.40, 7.30
הן 5: תרגיל לרוצאים מתחילים
9.45, 7.30, 5
לימור: הכבוד של פרצי 9.30, 7
לב 2: גבירותי המאגן
7.30־9.45, 5, 1.45
לב 2: מטרה 9.40, 7.15, 4.50, 1.30
מרוואן תל־אביב: חיוך הנרי
9.30, 7.30, 4.30
מוריה: צוחק מי שצוחק אחרון
9.30, 7.15, 4.30
מקסים: תקר 9.30, 7.00
פינטה 1: לחיות ולמות בלוס אנגלס
4.30, 7.15, 9.30
פינטה 2: בחורה לעניד
4.30, 7.15, 9.30
פטרוניה: דאריל 9.30, 7.15, 4.30
מאיר: חלונות מתוקים
4.30, 7.15, 9.30
פריז: ספיגלסס
9.30, 7.30, 4, 2, 12, 10
11.45 מבנים משחקים
צוחתאב: חיל הלילה 8.00
צפון: אלני 9.30, 7
תמר – רמת־אביב: בים מים
7.15, 9.30
שוקה: זכרונות מאפריקה 9.15, 5.45
תבלה: לחב משוגע
9.30, 7.15, 4.30
תל־אביב: מתן הרלוגה
9.30, 7, 4.30

יפו

הגיות הישראלית: אמריאס 9.50

ירושלים

אירוסף: מתן הרלוגה 9.15, 7, 4.30
אורנה: מרגלים
אורנה: גבירותי המאגן 9.15, 7, 4.30
בית אגרון: צלילי הנוסיקה 3.00
מאהבה של לוידי צטרלי 4.00
קולנוע רדל 7.00
סרי ביחור – הנגה
השלם חקנן בגיני האמנות
עונה בעיתה 9, 7
תבורה: נפגש בסיבוב 9, 7, 4.30
גיל אור: מאני גאן
9, 7, 4.30
מאיר: זכרונות מאפריקה 9, 5.45
סמירה: בחר בי 9.15
ערן: נעמה לחתנים 9, 7, 4.30
רון: הנעמ הנכבי 9.15, 6.45, 4.15
מיטשל: הסיפור האמיתי 9, 7

חיפה

אורה: זכרונות מאפריקה 9.00, 6.00
אורלי: לילות לבנים 8.30
אכסניאמרון: הבנות האבים
4.30 7, 9
אירוס: תרגיל לרוצאים מתחילים
4.15, 6.45, 9
עמנוס: נפגש בסיבוב 7, 9.15
דן: חלומה מחשמלת 7, 9.15
מאיר: גבירותי המאגן 9, 6.45, 4.30
קרנאות: מסע עסקים של אבא
6.30, 9.00
רב גר – 1
שדות המקהלה 9.15, 7
4.30 הישרדות והיחסן
רב גר – 2
פעמיים במשך החיים 9.15, 7
4.30 נאמי גאן
רון: מתן הרלוגה 9.00, 6.45, 4
שמיר: הר הכרמל: הסיפור האמיתי
9, 7.00

קריות־ביאליק

מאיר: בירדי 9.15, 7
מביון: פעמים במשך החיים 9.15, 7

קריות־זמים

בית הנף: זכרונות מאפריקה 9, 6
היחמל: ראן 9, 6

קריות־ים

ניבר: מתן הרלוגה 9.30, 7

קריות־מוצקין

אורנה: נפגש בסיבוב
9.15, 7

אשדוד

אפתר: מתן הרלוגה 9.15, 7
אשדוד: לילות לבנים 9, 6.30

אשקלון

אפתר: מתן הרלוגה
9.45, 7.30, 4.30
מאיר: גבירותי המאגן 9.30, 7.15
רחל: מילברדו 9.15, 7.15

באר־שבע

רון: מתן הרלוגה 9.30, 7

בת־ים

אורנה: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
עמנואל: מתן הרלוגה 9.32, 7

הרצליה

חיבל: זכרונות מאפריקה 9.00, 6.00
מלון רויאל:
הבו הרש הלגל 7.15, 9.30

דולון

ארמון: לוב משוגע 9.30, 7.15
מגדל: מרגלים שכאלה 9.30, 7,15
מבר: מתן הרלוגה 9.30, 7, 4.30
רינה: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15, 4.30

טבריה

אביב: גן עדן הכחול 9.15, 7.15

כפר־סבא

עמל: מתן הרלוגה 9.15, 7, 4.30
רון: לילות לבנים 9.30, 7

לוד

אורלין: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
נוח זיון: מחץ הרלוגה 9.30, 7

נהריה

הדר: תפילה למחות 9.15, 7.15

נתניה

מסוריה: הכבוד של פרצי 9.30, 7
הסיפור שאינו נגמר 5.00, 11.00
אפנר: מתן הרלוגה 9.30, 7
עירון: נפגש בסיבוב 9.15, 7, 5,
שלגיה ושבעת הגמדים 11

פתח־תקוה

שלום: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
היכל 1
מתן הרלוגה 9.30, 7, 4.30
היכל 2
הכבוד של פרצי 9.30, 7,
היכל 3
בחורה לעניד 9.30, 7.15, 4.30

קרית־שמונה

שניר: בדרי 9.15, 7

ראשון־לציון

נעמה: מתן הרלוגה 9.30, 7
ראשון: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

רחובות

בית הנף: הבו איש השלג 9.15, 7
הדר: מתן הרלוגה 9.30, 7
רון: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

אגאדיר: שדות המקהלה
9.30, 7.15, 5
ארמון: מרגלים 9.30, 7.15, 5
לילה: שושנת קדיר הכטולה
9.30, 7.15
הדר: זכרונות מאפריקה 9, 6
רב גן 1 –
פעמיים במשך החיים 9.40, 7.30
רב גן 2 –
נאמי גאן 9.40, 7.20
רב גן 3 –
שנת הדרקון 9.40, 7
רב גן 4 –
להב משוגע 9.45, 7.20
שביט: מתן הרלוגה 9.30, 7, 4.30

רמת־השרון

ביכב:
הנגים 9.00, 4.00, 11.00
העד 9.30

רעננה

אגדיות: מתן הרלוגה 9.15, 7, 4.30

רמלה

אורן: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

אל־מקס
לכל המשפחה!

תל־אביב.
הקירה – אבן גבירול 19 – 226686
בס – פרישמן 66 – 237326
ירושלים
מרי פלוס – בר אילן 2 – 822237
חיפה
תעשיא – שדר' תעשיא 33 – 333312
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
רמת־אלחנן – הרב כהנמן 97
בני־ברק – 746643
רסי – רסי 13 רמת־גן – 7510971
בת־ים – חולון
בת־ים – כלשר 45 בת־ים – 864625
אחיון – הפיקון 52 חולון – 889153
רחובות
תעשיא – תעשיא ראשון 34 רחובות – 461342

מיקי מרקן מלמרי
על קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרשאות קופת חולים של ההסתדרות, בת־חולים, עזרה ראשונה, מרשאות הסתוחות בשכון וכן אינפורמציה על הנרמים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – כלטונים 03־433300, 03־433500

מרשאת שרים
לעניה ראשונה
אחוז הל־אביב
רחוב ברסוכבא 49 תל־אביב – 03־284649 בימים א־ה' בין 21.00 עד 23.00, ביומי ו' ועיבי חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הנמר 26, קומה ב' – 04־523566 יום יום כולל ערבי שבתות. שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

טבע חטשיחת
פרמצבטיות בע"מ.

חתום על "דבר" היום
ותהיה מעודכן בכל יום.

הכל אותו דבר אבל...

מה עושה אפיפיור פולני בבית כנסת ספרדי? ● מה יותר קל, להחליף שרים או להחליף מזוזות? ● מה יהיו המשפטים הראשונים שיגיד שר המשפטים על ראש הממשלה?

כל השאלות הנכונות לכל התשובות האוליות מחר ב־

דבר אחרי

עם רני קרמן, יצחק בנר, אהרן שמי, תרזה אייזנברג, שלמה ניצן, יעקלה רוטמלים, יאיר גרבוז, יוסי שדה, אבנר בן, יוני בן־שלום הכל המשקיפים המדיניים.

מחר ובכל יום ד' עם

דבר

– הכל „לפי המפרי" (מסר „דבר אחרי", כמובן)

חוק תכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי אונו
הודעה בדבר הפקדת שינוי תוכנית מתאר

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי בשורדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אופקים הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 13 לתכנית מפורטת 107/03/23 – שכ' הדקר.

ביחד עם התשריט הכפוף אליה.

עיקרי הוראות השינוי:

א. שינוי יעוד משטח ציבורי פתוח לבניני ציבור

ב. הקטנת הצפיפות בבניה.

אלה, הם תשמוטם הכלולים בתכנית: שטח התכנית כ־1.2 דונם. מקום: שכונת הדקר אופקים.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו בדשמות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית המחוזית.

ש. רבינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א
מרחב תיכנון מקומי אונו
הודעה בדבר הפקדת שינוי תוכנית מתאר

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי בשורדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אונו הוסקר ביחד עם התשריט המצורף אליו שינוי תוכנית מספר תב"מ 197 שינוי לת.ב.ע. R/6.

השטחים הכלולים בשינוי התוכנית ומיקומם: גוש: 6491, חלקה: 6641, גוש: 6492, חלקה: 6, המקום: קרית־אונו רח' הנמר.

עיקרי מטרת התוכנית: שינוי יעוד משטח חקלאי לשטח לבנין ציבורי לשם בניית הנשקות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל ענין תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך ע"פי סעיף 100 לחוק רשאי תוך חודשים מיום פרסום הודעה זו בדשמות להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית המחוזית.

מרדכי מאנא
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה מחוז ת"א

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א
מרחב תיכנון מקומי אונו
הודעה על הכנת שינוי תוכנית מתאר

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 77 לחוק התיכנון והבניה תשכ"ה 1965 לפיה החליטה הועדה המחוזית לתיכנון ולבניה מחוז ת"א על הכנת שינוי תוכנית מספר תב"מ 197 שינוי לת.ב.ע. R/6.

הוא השטחים הכלולים בתוכנית המצוינים:
גוש 6491 חלקה: 7641 גוש 6492 חלקה: 6 מקום: קרית אונו רחוב הנמר.

מרדכי מאנא
יו"ר הועדה המחוזית
לתיכנון ולבניה מחוז ת"א

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר

המשך הלוח מעמוד 4

מלון
4360

שוברים
4380

מכונות
4000

דירות למכירה
1200

דירות מיוחדות
1900

מסעדים
2000

מצעים למכירה
3000

חנויות
2400

חדשים
7000

הצעות עבודה
3400

הצעות עבודה
3800

חדשה
7000

בן זוג
7020

הכרזות
7050

דוגלים
7060

דירות
7080

קבלנים מציעים
1100

מכונות
4000

דירות למכירה
1200

דירות מיוחדות
1900

מסעדים
2000

מצעים למכירה
3000

חנויות
2400

חדשים
7000

הצעות עבודה
3400

הצעות עבודה
3800

חדשה
7000

בן זוג
7020

הכרזות
7050

דוגלים
7060

דירות
7080

שרתים כללים
3400

מאה שערים

שערי המניות

בנקים מסחריים

מאזנים בהסדר ההצמדה

אדגה ש	16800	תב 110	+1000	+6.3	+288
הסמות 0.1	1320	תב 10674	+120	+10.0	+10880
הסמות 0.5 א	930	תב 11546	+56	+6.4	+20147
בנק סגנות אפ"2	990	תב 3533	+65	+7.0	+5385
כללי לא בהסדר	31150	538			−86.0
בנק צמ' אמרק 1.		— הפסקת מסחר —			
בנק צמ' אמרק 5.		— הפסקת מסחר —			
בנק צמ' אפ אמר		— הפסקת מסחר —			
דגות א 1.0		— הפסקת מסחר —			
דגות 5.0		— הפסקת מסחר —			
וציונאומי 5.0	3672	תב 7388	+320	+9.6	+11148
פ.ב.ר. 0.5	3650	תב 8058	+250	+7.4	+13561

כלולים בהסדר הצמדה

אריאלי רג 100.0	81000	276			+9.0
אריאלי כ 100.0	82800	12.0	−300	−4	−13.0
אריאלי כב אפ	512000	2.0	+11000	+2.2	+2.0
אגד 0.1	60350	30.0	−600	−1.0	−34.0
דיסקונט ב	105400	24.0	+1400	+1.4	+12.0
דיסקונט א	104000	31.0	−1400	−1.3	−85.0
דיסקונט שה ב	12271	13.0			−13.0
המזרחי ש	33430	564			−129
המזרחי מ	33420	5.0	−80	−.2	−5.0
המזרחי שה 9	15400	60.0			−60.0
הפועלים מכר	120000	2.0	−2000	−1.6	−4.0
הפועלים ש	54850	848			−651
6152	06	פת			
	תעש	בכ ר			−122
6152	06	פת			
	תעש	בכ ר			−122
פת תעש בכ רד		— לא נסחר —			
מרכז קבלנים 5.0	598 קן	+29	+5.1		+15466
תידות בכ		— לא נסחר —			
כלל ליסינג 0.1א	9181 קן	+437	+5.0		+568
כלל ליסינג בכ.0	5369 קן	+255	+5.0		+1697
כלל לסינג אג"ח	10800	16.0			−15.0

ביטוח

אדמה 0.1	4704 קן	+224		+5.0	+1322
אדמה א 0.5	3030 תב	1971	+220	+7.8	+2372
בטוח משנה 0.1	882 קן	+42		+5.0	+1201
בטוח משנה 0.5	391 תב	10658	+36	+10.1	+13499
הדר 1.0	2618 תב	1960	+238	+10.0	+2221
הדר 5.0	1331 תב	8471	+121	+10.0	+10417
הכנה ש	504	54036	+24	+5.0	+52064
המגיסה 0.1	1464	1066	+48	+3.4	+698
המגיסה 0.5	888 תב	1490	+60	+7.3	+1294
המשמר–הראל 1.0	6850 תב	120	+600	+9.6	+107
המשמר–הראל 5.0	2935 תב	550	+200	+7.3	+424
יהדנה 0.1		— הפסקת מסחר —			
יהדנה 0.5		— הפסקת מסחר —			
מגדה 1.0	7588 תב	99.0	+990	+15.0	+102
מגדה 5.0	3092 קן		+147	+5.0	+639
מור ג 0.1	4289 קן		+204	+5.0	+659
סקדיטס 0.1	2615	1395	+110	+4.4	+748
צור ש	2081 תב	4632	+189	+10.0	+4706
ציון והשקעות 1.0	17270	87.0			−12.0
ציון והשקעות 5.0	4043 קן	+193		+5.0	+511

מסחר ושירותים

מסחר

אינטרנאמא 1.0	3307	100	+157	+5.0	+88.0
אינטרנאמא 5.0	1419 תב	275	+129	+10.0	+338
אינטרנאמא אפ 1	850	736	+51	+6.4	+1504
מאיר עוזא 1.0	4440	42.0			−9.0
מאיר עוזא אפ 1	4118	2.0			−2.0
סתה 1.0	— הפסקת מסחר —				
סתה 5.0	— הפסקת מסחר —				
כלל סחר 1.0	5566 תב	708	+506	+10.0	+1768
קיסטל 1.0	4299 תב	160	+299	+7.5	+168
רמק 0.1	30470				
רמק 0.5	8000	62.0	+678	+9.3	+111
שופרסל א 2.0	4430 תב	3742	+310	+7.5	+5899
שופרסל ב 10.0	2980 תב	5366	+160	+5.7	+8825

שרותים

דלק ג ש	5250 תב	5907	+350	+7.1	+21327
הראל 1.0	2205 קן		+105	+5.0	+691
הראל 5.0	993 *	109	+47	+5.0	+277
* ביצוע חלקי 50.80%					
מסגרת הסמקה 0.1	9300 תב	67.0	+900	+10.7	+175
מסגרת הסמ' אפ.5	3300	181	+22	+.7	+33.0
קרור 0.1	— לא נסחר —				
קרור 1.0	319 תב	4377	+24	+8.1	+27170
חברת המשכל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מחסני עדוה 0.1	3572 קן		+170	+5.0	+1532
מחסני עדוה 0.5	1210 תב	2080	+110	+10.0	+5769
קונסורסיום 0.1	1250	121	+35	+2.9	+402
קונסורסיום 0.5	749	1982	+17	+2.3	+801
קפל 0.1	— הפסקת מסחר —				
קפל אפ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי תהר 1.0	10296 תב	73.2	+936	+10.0	+156
גלי תהר 5.0	3292 תב	60.0	+299	+10.0	+60.0
מלונות רן 1.0	4150 תב	328	+370	+9.8	+585
מלונות רן 5.0	2698	113	+128	+5.0	+44.0
חוף האלמוג 0.1	4752 תב	476	+432	+10.0	+548
כרם 1.0	2725 תב	47.7	+155	+6.0	+92.3
מלונות ירדן 1.0	3183	1085			−342
מלונות ירושלים 1	— הפסקת מסחר —				

מתעבים ושרותי מתעבר

דשה מיכון 1.0	4550 תב	804	+261	+6.1	+1148

שערי קרנות האמונות

אינר 1.0	770 תב	2460	+55	+7.7	+4187
אתים 1.0	1685	397	+5	+.3	+399
אוצות בריך 1.0	2280 תב	488	+115	+5.3	+762
אוצות בריך 5.0	1428 תב	1157	+130	+10.0	+1369
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפתן אפ 1	— הפסקת מסחר —				
ארצנות רג ש	10545 קן	502		+5.0	+1305
דלתא–גליל 1.0	4380	717	+140	+3.3	+931
דלתא–גליל א 3.0	3360	537	+60	+1.8	+525
מחיות מאחד 1.	1650 תב	40.0	+101	+6.5	+812
מחיות מאחד 5.	770	390	+32	+4.3	+448
מחיות אפ 1	590 תב	744	+66	+12.6	+955
ויסלגו 1.0	3600	350	+54	+1.4	+100
ויסלגו 5.0	2660	231			−75.0
חדיגון 1.0	4106 תב	669	+373	+10.0	+764
ויקיה 1.0	7070 תב	197	+643	+10.0	+245
ויקיה 5.0	5350	355			−8.0
מיב–טוב 1.0	— הפסקת מסחר —				
מיב–טוב אפ 1	— הפסקת מסחר —				
לודיה 0.1	2040 תב	320	+118	+6.1	+482
לודיה 0.4	932 תב	5090	+85	+10.0	+15590
ליבת 1.0	1199 תב	8744	+109	+10.0	+11774
מיפ גליקו 1.0	519 קן		+25	+5.1	+6109
מקס 0.1	19228	107	+916	+5.0	+92.0
מקס 0.5	8228 תב	708	+748	+10.0	+704
עיט 1.0	9790 תב	179	+890	+10.0	+460
עיט 5.0	4906 תב	453	+446	+10.0	+762
עמק 1.0	2250 תב	1753	+193	+9.4	+3794
פולגת א 0.1	8660 תב	809	+400	+4.8	+802
פולגת ב 0.4	6230	2170	+300	+5.1	+3026
שליגון א 0.5	7293 תב	2001	+663	+10.0	+2178
פרגוד 1.0	1459 קן		+70		+4393
גבור סחריה בעמ	14200	271	+410	+3.0	+15.0
תעש הנדרין 1.0	2825	1538	+75	+2.7	+2256

סחבת ומוצריה

אקסטון 5.0	1926 תב	1132	+251	+15.0	+2182
אדרן 10.0	10450 תב	335	+950	+10.0	+1340
אדרן 50.0	8910 תב	58.0	+426	+5.0	+173
כבלים ש	11800	28.0			−12.0
התבוף 1.0	13310 תב	105	+1210	+10.0	+165
התבוף 5.0	8173 תב	420	+743	+10.0	+681
קשמאות מח 1.0	1827 תב	7698	+55	+5.7	+7931
קשמאות מח 5.0	705	1096	+20	+2.9	+2355
מדגן 1.0	599 קן		+29	+5.1	+2579
מדגן אפ א	500				+100
סחבת מרום 1.0	1737 קן		+83	+5.0	+1134
סחבת מרום אפ 1	648 קן		+83	+14.7	+2377
כבלי ציון 1.0	2350 תב	1397	+150	+6.8	+2654
כבלי ציון 5.0	933 תב	7537	+85	+10.0	+15947
כבלי ציון אחמ	775	1861	+45	+6.2	+783
קרמי 1.0	865 תב	1798	+60	+7.5	+1967
קרמי 5.0	450 תב	3543	+25	+5.9	+2807
נחשתן 0.1	17700 תב	80.0	+1200	+7.3	+204
נחשתן 0.5	6850	73.0	+150	+2.2	+97.0
עדר 3.0	1676 קן		+80	+5.0	+4996

תיבלה 1.0	12495 קן		+595	+5.0	+52.0
יעקו 1.0	3399 תב	170	+354	+11.6	+1098
יעקו אפ 1	3105 קן		+305	+10.9	+236
כלל מחשבים 1.0	5225 תב	153	+475	+10.0	+260
מלל. 1.0	7300 תב	168	+600	+9.0	+348
מלל. 3.0	3700	89.0			−12.0
משק מחשבים 1.0	2510 קן		+110		—
ניקוד מחשבים 1.	6202	105	+286	+4.8	+455
ניקוד מחשבים 5.	3210	66.0	+10	+.5	+138
תים מחשבים 1.0	1950 תב	1200	+150	+8.3	+7.0
תים מחשב אפ 1	18760 תב	8.0	+1500	+8.7	+1429
					+25.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בימי ופיתוח

אברהם ביקרי 1.0	581 קן		+28	+5.1	+5941
אברהם ביקרי 5.0	397 קן		+19	+5.0	+3467
אזרן מבנים 1.0	746 תב	1170	+82	+12.4	+4961
אזרן מבנים 5.0	370 תב	3054	+29	+8.5	+4047
אזורים 1.0	4960 תב	10547	+420	+9.3	+12086
אילון 1.0	440	8390	+21	+5.0	+16217
אילון אפ 1	1550	664			−140
אל–רזב 1.0	3353 תב	1255	+437	+15.0	+1290
אל–רזב 5.0	3474 תב	410	+453	+15.0	+470
אמנונים 1.0	1920 *	197	+20	+1.1	+47.0
* ביצוע חלקי 85.40%					
אמנונים אפ 1	1750 תב	50.0	+153	+9.6	+82.0
אפריקה 0.1	36340	430	+900	+2.5	+422
אפריקה 1.0	26250 תב	914	+1400	+5.6	+1647
אפריקה אפ 5	18000 תב	333	+1000	+5.9	+402
ארזים 1.0	1144 תב	496	+104	+10.0	+1234
אורלן 0.1	2200 תב	2156	+200	+10.0	+2401
אורלן 0.5	1100 תב	5554	+80	+7.8	+7131
בן–יקר נת 1.0	3384 קן		+161	+5.0	+3565
ברנוביץ 1.0	3700	185	+130	+3.6	+79.0
ברנוביץ 5.0	2608 תב	412	+340	+15.0	+784
דקנר 1.0	4015 תב	281	+365	+10.0	+769
דרור 1.0	480	1006	+20	+4.4	+872
דרור 5.0	323 קן		+15	+4.9	+9706
דרור אפ 1	293 קן		+23	+8.5	+13009
ודער 0.1	6000 תב	141	+539	+9.9	+173
ודער 0.5	2910 תב	172	+160	+5.8	+192
תל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
תל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	2705 תב	4165	+135	+5.3	+6086
גב–ים 0.1	4310 תב	491	+330	+8.3	+601
גב–ים 0.5	2230	1017	+90	+4.2	+932
הכשרת הישוב 1.0	44000 תב	277	+2150	+5.1	+724
ישפרו 0.1	2880 תב	1838	+190	+7.1	+2859
ישראלום 1.0	8000	209			−74.0
ישרס 10.0	14390 תב	172	+849	+6.3	+207
כתר פיתוח 1.0	8645	127	+169	+2.0	+112
כלל נדלן 0.1	380 תב	33035	+33	+9.5	+60055
לומיר 1.0	3350 קן		+160	+5.0	+467
לומיר 5.0	1513 תב	987	+138	+10.0	+1036
מ.ת.ב. 1.0	1862 תב	1410	+169	+10.0	+3420
מאגרי בניה 1.0	475 תב	6072	+35	+8.0	+8098
מאגרי בניה אפ1	368	1015			−498
מרחל מכון 1.0	— הפסקת מסחר —				
מישכאל 5.0	319 תב	18139	+29	+10.0	+19216
מגרב 5.0	630	2125	+20	+3.3	+2516
מר–לז 1.0	469 תב	1891	+49	+11.7	+1502
מר–לז אפ 1	4200	46.0			+4.0
לידנשטין 1.0	466 תב	1135	+45	+10.7	+2294
לידנשטין 5.0	144.0 תב	40010	+12.0	+9.1	+74878
לימשין 1.0	1060 קן	51	+51	+5.1	+9362
לימשין 5.0	635 תב	9156	+40	+6.7	+9862
נאות אביב 0.5	36000 תב	148	+2560	+7.7	+192
נכסי אזורים 1.0	7870 תב	633	+400	+5.4	+407
סהר החזקות 1.0	8808	120	+480	+4.8	+103
סהר החזקות 5.0	6534 תב	64.0	+594	+10.0	+106
סולגזנה מכר א	— הפסקת מסחר —				
סקיי 1.0	4438 תב	297	+300	+7.3	+92.8
סקיי 5.0	2564 *	156	+122	+5.0	+55.0
* ביצוע חלקי 78.00%					
עפר וסלע 1.0	758 תב	1113	+60	+8.6	+1391
קסטיה 0.1	1850 תב	879	+156	+9.2	+1280
קסטיה 0.5	900	900	+25	+2.9	+462
חברנשטין 1.0	— הפסקת מסחר —				
חברנשטין 5.0	— הפסקת מסחר —				
רונבין 1.0	2877 תב	674	+200	+7.5	+1207
רונבין 5.0	2185 תב	1870	+199	+10.0	+3110
רסקו מבנה	4961 קן		+236	+5.0	+820
רסקו רג	4725 קן		+225	+5.0	+995

הקלאות

[illegible] 0.1	3050 תב	824	[illegible]	[illegible]	+1489
מסגר הדר 0.5	1693 תב	969	+154	+10.0	+1119
מפדרין 0.1	6060	524	+250	+4.3	+433
נכסי הדרים 1.0	1156 תב	5203	+65	+6.0	+10561
פרי אדר 0.5	2668	422			−44.0
סב–הר 5.0	12180 תב	813	+1900	+18.5	+2194

תעשייה

מזון ומבקר

אסאם 1.0	1095 תב	591	+76	+7.5	+784
אבלמטיק 1.0	— הפסקת מסחר —				
בולדפרסט 1.0	1411 תב	210	−74	−5.0	−56.0
בולדפרסט 5.0	680	662	+23	+3.5	+1430
בולדפרסט אפ 1	841 *	244	+33	+4.1	+149
* ביצוע חלקי 64.40%					
דוכן מב ש	3420 תב	2435	+210	+6.5	+3502
דוכן מב ב	3400 תב	1525	+210	+6.6	+1277
זגלכל 1.0	1140 תב	1450	+100	+9.6	+2233
זגלכל 5.0	622 תב	1000	+30	+5.1	+1730
פרי–זה 1.0	2600 תב	911	+210	+8.8	+3426
פרי–זה 5.0	1830 תב	469	+81	+4.6	+779
כסמר בירה 1.0	12278	211	+50	+4	+100
כסמר בירה 5.0	8300	195	+50	+6	+116
יצור 1.0	1460 תב	1298	+100	+7.4	+2046
יצור א 5.0	855 תב	1337	+35	+6.9	+2572
מן 1.0	9850	24.0	+154	+1.6	+16.0
מן 5.0	4830 קן		+230	+5.0	+522
מנפרסום 1.0	6580 תב	437	+480	+7.9	+699
עלית 1.0	14000 תב	175	+1000	+7.7	+387
עסים ב 0.5	38115 תב	132	+3465	+10.0	+210
שלמה אנגל 1.0	2100	194	+50	+2.4	+128
שמן מסחר ש'	5099	178	+98	+2.0	+313

טקסטיל והלבשה

אינר 1.0	770 תב	2460	+55	+7.7	+4187
אתים 1.0	1685	397	+5	+.3	+399
אוצות בריך 1.0	2280 תב	488	+115	+5.3	+762
אוצות בריך 5.0	1428 תב	1157	+130	+10.0	+1369
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפתן אפ 1	— הפסקת מסחר —				
ארצנות רג ש	10545 קן	502		+5.0	+1305
דלתא–גליל 1.0	4380	717	+140	+3.3	+931
דלתא–גליל א 3.0	3360	537	+60	+1.8	+525
מחיות מאחד 1.	1650 תב	40.0	+101	+6.5	+812
מחיות מאחד 5.	770	390	+32	+4.3	+448
מחיות אפ 1	590 תב	744	+66	+12.6	+955
ויסלגו 1.0	3600	350	+54	+1.4	+100
ויסלגו 5.0	2660	231			−75.0
חדיגון 1.0	4106 תב	669	+373	+10.0	+764
ויקיה 1.0	7070 תב	197	+643	+10.0	+245
ויקיה 5.0	5350	355			−8.0
מיב–טוב 1.0	— הפסקת מסחר —				
מיב–טוב אפ 1	— הפסקת מסחר —				
לודיה 0.1	2040 תב	320	+118	+6.1	+482
לודיה 0.4	932 תב	5090	+85	+10.0	+15590
ליבת 1.0	1199 תב	8744	+109	+10.0	+11774
מיפ גליקו 1.0	519 קן		+25	+5.1	+6109
מקס 0.1	19228	107	+916	+5.0	+92.0
מקס 0.5	8228 תב	708	+748	+10.0	+704
עיט 1.0	9790 תב	179	+890	+10.0	+460
עיט 5.0	4906 תב	453	+446	+10.0	+762
עמק 1.0	2250 תב	1753	+193	+9.4	+3794
פולגת א 0.1	8660 תב	809	+400	+4.8	+802
פולגת ב 0.4	6230	2170	+300	+5.1	+3026
שליגון א 0.5	7293 תב	2001	+663	+10.0	+2178
פרגוד 1.0	1459 קן		+70		+4393
גבור סחריה בעמ	14200	271	+410	+3.0	+15.0
תעש הנדרין 1.0	2825	1538	+75	+2.7	+2256

סחבת ומוצריה

אקסטון 5.0	1926 תב	1132	+251	+15.0	+2182
אדרן 10.0	10450 תב	335	+950	+10.0	+1340
אדרן 50.0	8910 תב	58.0	+426	+5.0	+173
כבלים ש	11800	28.0			−12.0
התבוף 1.0	13310 תב	105	+1210	+10.0	+165
התבוף 5.0	8173 תב	420	+743	+10.0	+681
קשמאות מח 1.0	1827 תב	7698	+55	+5.7	+7931
קשמאות מח 5.0	705	1096	+20	+2.9	+2355
מדגן 1.0	599 קן		+29	+5.1	+2579
מדגן אפ א	500				+100
סחבת מרום 1.0	1737 קן		+83	+5.0	+1134
סחבת מרום אפ 1	648 קן		+83	+14.7	+2377
כבלי ציון 1.0	2350 תב	1397	+150	+6.8	+2654
כבלי ציון 5.0	933 תב	7537	+85	+10.0	+15947
כבלי ציון אחמ	775	1861	+45	+6.2	+783
קרמי 1.0	865 תב	1798	+60	+7.5	+1967
קרמי 5.0	450 תב	3543	+25	+5.9	+2807
נחשתן 0.1	17700 תב	80.0	+1200	+7.3	+204
נחשתן 0.5	6850	73.0	+150	+2.2	+97.0
עדר 3.0	1676 קן		+80	+5.0	+4996

דיקה 1.0	5500 תב	33.0	+500	+10.0	+297
דיקה 5.0	2500	59.5	−129	−4.9	−184
ה.ב.פלק 1.0	7150 תב	200	+641	+9.9	+258
ה.ב.פלק 5.0	4380 תב	402	+350	+8.7	+367

הנקעות תעשייה

מרכזית ב 0.1	6600 תב	576	+560	+9.3	+768
סור בבי 1.0	5100000	1.2	+	+2.0	+1.4
כלל תעשיות 1.0	1328	7259			−1339
מאגרי טכנולוגיה	547	5310	+18	+3.4	+2805
מאגריטכנו אפ 1	423	3342			−1919

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אניקי ש	4704	600	+224	+5.0	+1091
אירדי פתוח 2.0	3790 תב	4606	+230	+6.5	+13741
אינקוה 0.1	1530 תב	375	+130	+9.3	+260
אינקוה 0.5	714 קן		+34	+5.0	+2432
אלבר ש	6490 תב	489	+590	+10.0	+931
אלבר מ	6556 תב	41.0	+596	+10.0	+216
אלון ש	2651 תב	151	+150	+6.0	+2570
אלון מ	2728 תב	319	+186	+7.1	+602
אמישר בכ 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 5.0	— הפסקת מסחר —				
גזלת 1.0	1340	29.0	+30	+2.3	+29.0

כימיה, נפט ופלסטיק

אגן 5.0	17600	361			−66.0
אליאנס ב 200.0	1296	495	+50	+4.0	+644
גל תעשיות 1.0	9450	150	+450	+5.0	+153
גל תעשיות 5.0	4375 תב	1208	+210	+5.0	+3282
רקסנר 1.0	3300	271			−100
דשנים 0.1	4138 קן		+197	+5.0	+362
בגה					
דשנים 0.5	1505 תב	6040	+80	+5.6	+6849
בגה					
חיפה כימיקל 10.0	888	3921	+40	+4.7	+7155
מכבי ש	57000 תב	225	+3000	+5.6	+305
מכבי אש 4	52200 תב	21.0	+5300	+11.3	+111
ליפסקי 1.0	1360 תב	861	+115	+9.2	+1832
ים המלח 1.0	14920 תב	4788	+780	+5.7	+6477
פטרוכימיים 10.0	494 תב	38814	+45	+10.0	+99758
מקסיטה 1.0	6510	80.0	+310	+5.0	+78.0
מקסיטה 5.0	2480 תב	449	+150	+6.4	+832
נקה כמיקל 1.0	3430	59.0	+70	+2.1	+42.0
סנו 1.0	9456 תב	379	+500	+5.6	+535
סנו 5.0	6270 תב	777	+460	+7.9	+1268
קרם כימיקל 1.0	5492 קן		+262	+5.0	+589
ת.ב.ל. 1.0	1785 קן		+85	+5.0	+976
ת.ב.ל. 5.0	987 קן		+47	+5.0	+695
תיא 5.0	4700 תב	159	+230	+5.2	+159
פרוטארום 10.0	15100	364	+630	+4.4	+228
תרז א 5.0	3589	253	+89	+2.5	+288

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דשרון 1.0	4279 תב	109	+389	+10.0	+158
דשרון 5.0	2333 תב	79.0	+212	+10.0	+79.0
תבור 1.0	2380	437			−227
תבור אמצ	2150	200			−247
יאה 1.0	5020	95.0	+40	+.8	+34.0
לבידי אשקלון 1.	480 תב	1445	+26	+5.7	+4247
לבידאשקלון אפ1	779	1163	+15	+2.0	+1640
מלם ב 0.5	24000 תב	53.0	+2150	+9.8	+49.0
ממעלי ניר 10.0	179000 תב	148	+10000	+5.9	+204
סקוביה 1.0	2105 תב	148	+191	+10.0	+173
רים 0.1	3630 תב	612	+330	+10.0	+700
רים 0.4	2169	625	+100	+4.8	+631
תעל ב 0.2	13500 תב	963	+1050	+8.4	+1525

תעשיות שונות

אלומיה 1.0	3100	253			−227
אלומיה 5.0	2352	60.0	+40	+1.7	+60.0
אבן 1.0	2534 קן		+120	+5.0	+1613
אבן 5.0	1671 תב	1216	+200	+13.6	+4310
אבן אפ א	— הפסקת מסחר —				
חשיפה יד 1.0	8899	133	+49	+.6	+168

פקר פלדה 1.0	5700	633			−150
קינג 1.0	1142 תב	1950	+104	+10.0	+4218
קינג 5.0	609 תב	7023	+55	+9.9	+9045
קליל 1.0	3080 תב	140	+280	+10.0	+140
קליל 5.0	1634 תב	588	+149	+10.0	+908
שלחת 5.0	2180	63.0	+45	+2.1	+46.0
תעשיות לביש 1.0	995	432	+27	+2.8	+648
תעשיות לביש 5.0	505 תב	1072	+25	+5.2	+1072

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלבים 5.0	405000	41.0	+10000	+2.5	+46.0
אלקו 0.1	3864 קן		+184	+5.0	+572
אלקו 0.25 ש	2720 תב	1205	+210	+8.4	+1145
אלקו 0.25 מ	2600				
אלקטרה 0.1	12780	81.0	+400	+3.2	+95.0
אלקטרה א 0.5	5800	45.0	+50	+.9	+45.0
אלדן 3.0	386000	5.0	+7000	+1.9	+12.0
ארית 1.0	34595 תב	490	+3200	+10.2	+1116
כלל תעש אלקטרו	2899 תב	7489	+264	+10.0	+13452
מטקטרוניקס 1.0	1887 תב	3484	+100	+5.6	+3295
מטקטרוניקס 5.0	1180 תב	5201	+80	+7.3	+5455
מרכטרוני 1.0	1810 תב	585	+138	+8.3	+2029
מרכטרוני 5.0	970	887	+20	+2.1	+642
ציקלון 1.0	3769	283	−4	−.1	−220
ציקלון 5.0	1943 תב	555	+123	+6.8	+623
קצמסון ארלי 1.	4000 תב	13.0	+249	+6.6	+43.0
קצמסון ארלי 5.	3006 תב	115	+250	+9.1	+265
ת.א.ת. 1.0	3296	380			−196
ת.א.ת. 5.0	1540 תב	1959	+120	+8.5	+4182
ת.א.ת. אפ 1	13000 תב	10.0	+760	+6.2	+16.0
תראה 1.0	6421	332	+300	+4.9	+213

מוצרי בניה

אי.פ.בלל בניה.1	6900 תב	1031	+500	+7.8	+1270
אליקל 5.0	7654 תב	157	+690	+9.9	+113
אקרשטיין 1.0	1618 תב	523	+100	+6.6	+611
אקרשטיין 5.0	1265 תב	1796	+115	+10.0	+4260
בסון תריד 1.0	11400	10.0			+10.0
בסון תריד 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר–סון 1.0	3360 קן		+160	+5.0	+374
בר–סון 5.0	1187 קן		+53	+5.0	+1684
המסלול 1.0	— הפסקת מסחר —				
המסלול 5.0	— הפסקת מסחר —				
סרוואסטס 1.0	6380	20.0	+303	+5.0	+87.0
סרוואסטס 5.0	1980 תב	472	+99	+5.3	+512
פ.ל.ם. 1.0

„כלל תעשיות" איבדה ב־85 הכנסות ב־36 מיליון דולר

בגלל הקפאת המחירים, הרעה ברווחיות היצוא וגידול בהוצאות מימון

מאת דוד שרביט

בשנת 1985 איבדו החברות הקבוצת „כלל תעשיות" הכנסות בכ־36 מיליון דולר, זאת בגלל התנאים שהוכתבו על ידי המדיניות הכלכלית: הקפאת המחירים, הקטנת רווחיות היצוא והגידול בעלויות המימון. מנאים דומים ל־1984 היתה החברה שמורת על רווחיות זהה לשנה הקודמת ומצביעה על רווח נקי של כ־18 מיליון דולר.

„כלל תעשיות" הציגה לאחרונה תוצאות מאכזבות לשנת 1985: הרווח הנקי המתואם של הקבוצה הסתכם בכ־400 אלף דולר בלבד לעומת כ־16 מיליון דולר בשנה הקודמת. ל„כלל תעשיות" הון עצמי בהיקף של 200 מיליון דולר וכמה נתונים של רווחיות תשואה להון התאבות שהשנו היום למעשה המסר.

מנכ"ל „כלל תעשיות" עמוס מרחיים מציין את הסיבות שהביאו לשחיקה החדה ברווחיות הכלולות בגיתות מבחי שנעיך בקבוצה:

שחיקת המחירים – הקפאת המחירים והשחיקה שקרתה לה, בעיקרון החבילה הקטינה את הכנסות מפעלי הקבוצה ב־20 מיליון דולר. סכום זה מחושב על בסיס המחירים שהשוק היה משלם ללא הפיקוח, גם בהתחשב בירידת המכירות כתוצאה מהעלאת המחירים. במונחים כוללים מדובר על פגיעה של כ־5 אחוזים במכירות לשוק המקומי האחרי שהסתכמו ב־436 מיליון דולר.

בין הנפגעים הכולטים מחירות המחירים נמנים מפעלי „סנטרוסט", שעלויותיהם הינן צמודות דולר ומוצריהם נמכרו בעשי שלישים מעבר הדולר וכן „בשר", „ביתן" ו„אלקטרה".

מכירות „כלל תעשיות" בשוק המקומי קטנו בשנה המדובר ב־12 אחוז. לפי דו"חות החברה, 4 אחוזים מהירידה משקפים ירידה כמותית ו־8 אחוזים ירידה ראלית במחירים. שחיקת המכר, שאיפשרה לסגור חלק מהירידה במחירים, היתה לטעמת החברה חלקית, לזמן קצר ולקראת סוף השנה כבר לא היתה אפקטיבית.

הוצאות מימון – לפי דו"חות החברה גדלו הוצאות המימון לשוק המקומי ב־6 מיליון דולר, זאת כתוצאה מהגידול הריאלי בעלויות. ביחס למכירות, מדובר בסכום קטן יחסית, אך הוא גרע מרווחיות הבעלים.

הרעה במדיניות היצוא – הרעת תנאי המימון ליצוא, ובמיוחד בטול הסבסוד הגלום במימון בשקלים וכן בטול הפיצוי המיוחד שניתן ליצוא בסמגרת ביטוח השער – גרעו 7 אחוזים מרווחיות היצוא. בנוסף לכך נפגעה הרווחיות כתוצאה מהקפאת שער החליפין, בעוד שהתשוקות המקומיות, במיוחד השכר, המשיכו להתייקר.

מדיניות המימון – מפעלים רבים בקבוצה נפגעו כתוצאה מהרעות המימון שחייבו תשלום מס על השקעות שמומנו בהלוואות דולריות וכך נוצר מצב אבסורדי בו מפעלים מפסידים נאלצו לשלם מס. בין הדוגמאות הבולטות: „אלקטרה" הפסיד 2.3 מיליון דולר אך שילם כרבע מיליון דולר מיסים. „מגן" הפסיד כ־420 אלף דולר ושילם 200 אלף דולר מס. הרפסד לפני מס של כל חברות הקבוצה היה כמיליון דולר, בעוד שהרפרשה למס הגיעה ל־15 מיליון דולר ואילו חבות תשלום המס בפועל הגיעה ל־17 מיליון דולר. הרפסד לאחר מס, הגיע אישאו, ל־16 מיליון דולר בקירוב. זה היה הבסיס ממנו נגזרה רווחיות „כלל תעשיות" על בסיס של אקדיש.

עמוס מרחיים מציין שני גורמים נוספים שהשפיעו על תוצאות הקבוצה בשנת 1985: המסחר בתעשיות האלקטרוניקה בעולם שהשפיע לשלילה על התוצאות ופעולות יעול וגידול שנעקבו בתוך החברות שהשפיעו לחיוב.

בתחום האלקטרוניקה בולטים המפרי „ביטקס" ו„כלל תעשיות אלקטרוניקה". מרחיים מציין כי 1985 משקפת תמונה חלקית של הרווח, מאחר ובשנה זו היו הוצאות רבות, למשל בגין ההשתתפות בהנחות הכבל האופטי הטרנס־אטלנטי, בעוד שהוכנסות בעקבות הזכיה במכרז יתבטאו רק החל מסוף השנה הבוכחית.

בין הפעולות הפנימיות שנעקבו ב„כלל תעשיות" מונה מרחיים כמה מהבולטות: נסגרה חברת „אשל" שעסקה בייצור אנרגיה שיורית; הקבוצה מימשה את השקעתה בבאמיקצ'ד (שבה שותפים „דנון" ו„כל"לא) החלפה ההנהלה בבנק; נרכשה מלוא הבעלות ב„סכנולוגיות בינלאומיות" העוסקת בחברות המבוססים על קרני לייזר; החלפה והנהלה ב„מעדנות" תעשו פעולות להרחבת בסיס השיווק של החברה; מפעל הטקסטיל אוקיאנוס הועבר לניהול „ביתן"; החל בהבראה יסודית של מפעלים שהפסידו במשך תקופה ארוכה דוגמת „אלקטרה" ו„ביטא" – במפעל זה כבר נראו תוצאות חיוביות בשנת 1985.

נקבעו מכסות ייצור מוקטנות לענפי החקלאות

מאת דויד מושיוב

סך כל הסובסידיה למוצרי חקלאות לשנת הכספים 1986/87 שהחלה ב־1 באפריל השנה מסתכמת ב־96 מיליון דולר בקירוב. סכום זה נמוך בשיעור משמעותי מסך כל הסובסידיה שהיתה בשנת הכספים הקודמת ואשר עמדה בראשית השנה על 300 מיליון דולר, אולם קוצבה בצורה דרסטית בעקבות התכנית הכלכלית שנכנסה לתוקפה בחודש יולי 1985 ואשר גרמה בעקבותיה ביטול ניכר של הסובסידיות והעלאות מחירים של תוצרת חקלאית מסובסדת.

הקטנת הסכום המיועד לסובסידיה למוצרים החקלאיים תחייב העלאת מחירי מוצרים אלה בשיעורים שינועו בין 15 ל־20 אחוז בקירוב. על שיעור ההעלאה או ההוזלה המדוייקים ועל המועד תחליט הממשלה.

בעיקרון יהיה שיעור הסובסידיה לחלב ומוצריו 10 אחוזים, שהם 3 סנט לליטר חלב.

שיעור הסובסידיה לביצים ינוע בין 25 ל־30 אחוז, שהם 2.8 סנט לביצה.

שיעור הסובסידיה לפטמים יהיה 20 אחוז בקירוב, שהם 25 סנט לק"ג חי.

משרד החקלאות קבע את מכסות הייצור בחלב ל־770 מיליון ליטר, כמות זהה לזו שהיתה בשנה החולפת.

מכסות הייצור בפטמים לשנת הכספים הנוכחית נקבעו בהיקף של 130,000 טונות לעומת 155,000 טונות שהיו בשנת הכספים הקודמת. בענף זה אין עתה מלאים מעל לצרכים האופרטיביים.

בבשר הודו נקבעה מכסה שנתית כוללת של 40,000 טונות.

בביצים נקבעה מכסה כוללת של 1,300 מיליון לעומת 1,450 מיליון ביצים, שהיתה בשנת הכספים 1985/86. המכסות החדשות יגנעו עודפי ביצים, כפי שהיה בשנה הקודמת כה היו עודפי ביצים של 150 עד 200 מיליון. חלק מביצים אלה יוצאו לחו"ל וחלק השמד.

קיבוץ פרוד נכנס כשותף בחברה לייצור כרטיסי אשראי

מו"מ למכירת כרטיסי פלסטיק למדינה באפריקה תמורת 30 מיליון דולר

מאת משה גבע

קיבוץ פרוד רכש את מניות חברת „אלקטרו – קארד", לייצור כרטיסי אשראי, תמורת התחייבות להשקיע כמיליון דולר. בנוסף לכך תתחייב הקיבוץ, השייך לתקים, להעמיד בהזמנות ופרעות בכל סכום שידרוש, אם תקבל החברה את ההזמנות לזן היא מקוזה.

בשלב ראשון מדובר בהשקעה של 300 אלף דולר, מתוכם יעבור 100 אלף דולר לשימושם הפרטי של שלושת בעלי החברה: שמואל סמיר, יעקב חסן ואלי רחן. העסקה בוצעה בתווכה של חברת „אשכול להשקעות" בבעלותו של נתן שוחרי, אשר גבה עמלה 5 אחוזים עמלה.

בשלב השני יוקם בקיבוץ מפעל ראשון מסוגו בארץ לייצור כרטיסי פלסטיק. כרטיסים אלה מיוצאים כיום מחו"ל בכמות של 2 מיליון יחידות בשנה. הייצור בארץ יחסוך, לדברי הנהלת החברה, 750 אלף דולר במטבע חוץ.

שוק כרטיסי הפלסטיק נשלט כיום על ידי חברת אורדע – קארד, בבעלות משותפת של בנק המזרחי ושל שלושה משקיעים פרטיים. החברה מספקת את כל צרכי המערכת הבנקאית – מיליון כרטיסים בשנה בסכום של 400 אלף דולר – המהווה כ־50 אחוז משוק כרטיסי האשראי.

בעזרת פיתוח של הכרטיס הארוך והמחושב" מקוה „אלקטרו – קארד" להשתלט על השוק. החברה פיתחה, בנוסף לחריטה על הכרטיס, אלמנטים בטיחותיים נוספים המקשים על אפשרות של זיוף. בתוך כך יתאפשר לצלם את בעל הכרטיס בזיראו גם מתמונה. כמרכז פתוח החברה יחד עם חברת ארת"ם שיטת אגירת פרטי בעל הכרטיס ותמתתו במחשב, בכמות של 108 אלף פרטים על גבי דיסק אחד. לדוגמא, את כל פרטי תושבי המדינה ניתן לאגור על כ־38 דיסקים, דבר המאפשר שליפת המידע תוך שניות.

פיתוחים אלה נעשו לקראת האפשרות שמשרד הפנים יוציא אחרי חג הפסח מכרז להחלפת כל תעודות הזיהוי של תושבי המדינה בכרטיסי פלסטיק נושאי תמונה. מדובר ב־5 מיליון יחידות למשך חמש השנים הבאות בסכום אשר יגיע ל־10 מיליון דולר.

הנהלת החברה טוענת שהיא עמדה בהצלחה ביטוי של משרד הפנים והיא מקוה לזכות במכרז. גם גופים אחרים, כגון קופת חולים הכללית ומשרד התחבורה, מגלים אף הם התעניינות בכרטיסים חדשים.

בשבועות הקרובים תבוא ארצה משלחת ממדינה מזרח אפריקאית שתבדוק האפשרות לרכוש מ„אלקטרו – קארד" תעודות זהי ל־12 מיליון תושביה בסכום של 30 מיליון דולר. הפרויקט ייעשה בשיתוף עם גוף מקומי באפריקה. את הקשרים עם המדינה האפריקאית יצרו גביה הישראלים בארץ שהיו בעבר בשליחות ממלכתית באותה מדינה.

נדחתה הצעה להפעיל מחדש מפעל „אורנט" שנקלע לקשיים

מאת חיים ביאור

חובות המפעלים מתקרבים ל־2.5 מיליון דולר, מהם 900 אלף דולר לבנק לאומי. באסיפת הנושים שהתקיימה ביום ד' האחרון, בהשתתפות המפרק המנהי עו"ד יוסף דיאמנט, נציגי העובדים ומזכיר מועצת פועלי גבעתיים אפרים שטנצלר, הוסרה מן הפרק הצעתו

נסיון להפעיל מחדש את מפעל התכשיטים הגדול „אורנט" בגבעתיים – נכשל בסוף השבוע שעבר. המפעל מושבת כבר יחזר בארבעה חודשים.

הסכום שאוטלין היה מוכן להשקיע במפעל – 50 אלף דולר – הוגדר על ידי הנושים כ„מנותר". הוא הגיע לנושים כי יפעיל את „אורנט" לנסיון למשך שלושה חודשים והודיע כי יהיה מוגל להחזיר לנושים 10 אלפים דולר בחודש במשך שלוש שנים ולאחר פרק זמן זה יעביר אליהם 6 אחוזים ממחזור המכירות של החברה.

הנושים מתנגדים גם למינוי של דאב אשל, שהיה בעל המפעל עד לקריסתו, כמנהלו בפועל. הם מציינים כי אשל, שנגרר הבא צו עיכוב יציאה מהארץ, היה גם בעבר בעלים של מפעל לתכשיטים בגבעתיים, שנסגר בגלל כשלון עסקי.

באסיפת הנושים נמסר כי המומר לביטוח לאומי דחה את פניתו של המפרק. המומי כי יסכים לדחיית תשלום חובותיו של המפעל למומר. לעומת זאת, החלה מועצת פועלי גבעתיים לטפל בהבטחת תשלום פיצויים, על פי חוק, מהביטוח הלאומי ל־232 העובדים שנפלטו מ„אורנט". סכום הפיצויים איננו אחיד ומגיע ברמות הגבוהות עד 5,100 שקלים לעובד.

של איש העסקים יהודה אוטלין לרכוש את המפעל.

הסכום שאוטלין היה מוכן להשקיע במפעל – 50 אלף דולר – הוגדר על ידי הנושים כ„מנותר". הוא הגיע לנושים כי יפעיל את „אורנט" לנסיון למשך שלושה חודשים והודיע כי יהיה מוגל להחזיר לנושים 10 אלפים דולר בחודש במשך שלוש שנים ולאחר פרק זמן זה יעביר אליהם 6 אחוזים ממחזור המכירות של החברה.

הנושים מתנגדים גם למינוי של דאב אשל, שהיה בעל המפעל עד לקריסתו, כמנהלו בפועל. הם

התוכנית הכלכלית לאן?(א')

מאת שלמה קרמר

בימים אלה, כאשר מתחלפים שרי אוצר, נמצאת בהילוך בישול מתקדם תכנית כלכלית חדשה – תכנית המשך לתכנית הכלכלית ש„הושקה" ביולי 1985.

בתכנית זו עוסקים כיום בכירי המשרדים הכלכליים בליווי הפרופסורים אשר עמדו מאחרי התכנית הראשונה. העיסוק בגיבוש תכנית חדשה התבקש על רקע מגמות שליליות מסויימות שהסתמנו לאחרונה: ירידה ביצוא, עלייה ביבוא, המשך „גדילת" רזרבות מטבע חוץ, גידול בכוח הקניה של הציבור ובצריכה הפרטית בעקבות עדכוני השכר ומתן תוספות שכר ותריגות בסקטור העסקי, אשר פגעו, לטענת האוצר, ברווחיות היצוא. גם החלטות ממשלה אשר פרצו את מסגרת התקציב, לחצים של גופים לסיוע ממשלתי, והתרחבות ניכרת של האשראי בעקבות הורדת הריבית, מחייבים היערכות כלכלית חדשה.

גודם מנוחה העומד לנגד עיני המתכננים זו השאיפה לחדש את הצמיחה במשק והתוכנית החדשה מיועדת לעצות על צורך זה.

בניתוח הגורמים להאטת הצמיחה במשק, מבחינים המומחים בירידת הפריון כמעט לאפס בשנים האחרונות, כגורם מרכזי בהאטת הצמיחה. הירידה בפריון לא נוקפת לירידה בתשומות האדם והעבודה אלא לאינפלציה הגבוהה ולמצב מאזן התשלומים, שני גורמים מרכזיים כבדים שיצרו מצב של אי ודאות. הטענה הנשמעת כאילו הגידול בהיקף המיסים הישירים שנגבה מהסקטור הפרטי, גרם לירידה בפריון תמוהה על רקע העובדה הידועה שדבר זה נכון רק לגבי רמת המיסוי התיאורטית בלבד.

המיסוי הישיר האפקטיבי בתקופת אינפלציה היוזה למעשה הקלה בנטל המיסוי על הסקטור הפרטי ועובדה זו מתבססת עוד יותר על רקע בחינת שינוי משקל המס הישיר הנגבה מהסקטור הפרטי ביחס לשכירים. האטת האינפלציה ותיקונים בפקודת המס בעקבות המלצות שטיינברג, הביאו לגידול משקל המיסים הישירים שנגבו מהסקטור הפרטי ב־1985. בנוסף לכך ראוי לציין כי גם בתקופות שבהן ירד נטל המיסוי האפקטיבי לא נרשם גידול בפריון.

המומחים העוסקים כיום בהכנת התכנית הכלכלית החדשה, נשענים במידה רבה על הישגי התכנית הכלכלית עד כה כבלי עיקרי להבטחת צמיחה. יציבות המחירים נראית כתנאי הכרחי להבטחת צמיחה. אך התקציב משיך עדיין להוות את הכלי המרכזי של כל תוכנית שתינקט. הבעיה בתחום המעורבות הגבוהה מדי של הממשלה במשק ושיעורי מיסוי, ישיר ועקיף, גבוהים פוגעים, לדעת הכלכלנים, באפשרויות הצמיחה של המשק.

גודלו של התקציב כבר סוכן לאחר ההחלטות האחרונות של הממשלה אשר הגדילה הוצאותיה בנושאים שונים כגון: קופת חולים 25 מיליון דולר, בסחון – 50 מיליון דולר מספנות ישראל 15 מיליון דולר ועוד. בסך הכל מדובר בהריגה המתוכננת המלולת אשר תגיע להיקף של 1.5 עד 3 אחוזים במונחי (גרעון/תוצר). בכך תהיה נסיגה לעומת השיגי שנת 1985. המומחים העוסקים בהכנת השלב הבא של התוכנית ממליצים להפחית כ־200 עד 250 מיליון דולר מהתקציב ודואים בכך אף תנאי הכרחי ליציבות ובסיס לצמיחה. הממשלה תידרש להשאר צמודה להחלטותיה, ולהמנע מתחיקה המרחיבה את בסיס מסגרת ההוצאות של התקציב. לא יהיה מנוס מהפעלת כלי ביצוע תקציביים נוקשים, כמו מעורבי בקרה תקופתיים למניעת תריגות ולשמידה על מצב הרזרבה התקציבית, ואולי אף יהיה צורך לחזור, באופן מבוקר וסלקטיבי, להקפאות בתחומי הוצאה שונים.

על האוצר יוסל לבוון מחדש את יעילותו של התקציב כבלי מרכזי לריסון האינפלציה. במסגרת בחינה זו, ייבדקו מחדש מנגנוני התאמת התקציב לשינויים במחירים, תוך שימת דגש על ביטול הכללים של עדכונים אוטומטיים למחירים בתחי התתקשרויות ובסעיפי התקציב השונים. בכך, למעשה, תוא חוזה לתקציב נומינלי ועדכון מבוקר ואיטי יותר של סעיפי ההוצאה. על תהליך העדכון להיות מבוסס על „סמן" של תחזית שיעור האינפלציה השנתית. ואכן כבר נקבעה כ„סמן" אינפלציה בשיעור שנתי של 16 אחוז בשנת 1986.

בין המומחים המשתתפים בהכנת התקציב היו גם שגרסו שניתן לקבוע יעד אינפלציוני של 8 אחוזים לשנה, הנמוך בחרבה מהנהוגה שנבחרה כבסיס מנחה לתקציב 1986.

המלצות הגורמים בתחום התקציב קובעות, אם כן, סמן של 16 אחוז כהנחת אינפלציה לצורך עדכון סעיפי ההוצאה בתקציב ובקיעת הנחיה להתקשרויות הוודיות של הממשלה (אולי אף כ„סמן" למדיניות מוניטרית).

„המשביר המרכזי" – מפיץ בלעדי של „פיליפס" בארץ

„אלקטרו מב. סחר" בע"מ, שהיא חברה בת של המשביר המרכזי, זוכתה השבוע על זוזה מקיף עם חברת „פיליפס", המקנה לה זכויות בלעדיות ליבוא והפצה של מוצרי „פיליפס" ו„סיריה" בישראל. השיווק הסיטוני ייעשה באמצעות המשביר המרכזי – זאת מסר, מנכ"ל „המשביר", שלמה איזנר, בישיבת הנהלה שהתקיימה אתמול בת"א.

ש. איזנר ציין, כי המשביר המרכזי חיפש מזה זמן מוכנות בלעדיות של יצרן גדול ובעל מוניטין בתחום של כלי־בית וחשמליים ואלקטרוניים. לאחרונה קיבל הצעות מעשיות ברוח זו מחברה יפנית יודעה. אולם החלטה של חברת „פיליפס" לנתק את קשריה עם נציגה הקודם בישראל, ולכוון במשביר המרכזי כמתאים ביותר לייצג אותה בארץ – הכריעה ל„המשביר" לטובת הקשר עם הקונצרן הבינלאומי הענק, אשר בסיסו, כידוע, בהולנד.

לחברת „פיליפס", אשר נוסדה לפני 100 שנה, מחזור מכירות דומה לתוצר הלאומי הגלמי של מדינת ישראל כולה ומסתכם ב־21 מיליארד דולר בשנה.

„המשביר המרכזי" קלט כבר בשלב הראשון של ההתארגנות החדשה כ־60 עובדים מהחברה הקודמת, של „פיליפס" בארץ, כאשר חלק מכריע שלהם עוסק בשרות, ונותן שרות ליותר מ־50 אלף לקוחות במסגרת של ביטוח שנתי למוצרים שעליהם ניתן לעשות ביטוח.

לרשת ביה"ס התיכוניים
דרושים
מורים
לשנה"ל תשמ"ז
בגבעתיים: טל. 741589
מורה לכלכלה
בפ"ת: טל. 9327740
מורים
לכלכלה
לשווק
לספרות
למקצועות הפקידות
למחשבים
למתמטיקה
לתנ"ך
בחולון: טל. 5562286
מורים
למזכירות
למתמטיקה
למלוונאות
לאנגלית
לכלכלה
לחנוך גופני (בנים)
בבת-ים: טל. 583509
מורים
לאנגלית
למתמטיקה
לתנ"ך
להסטורה
לחנוך גופני
לספרות
לכתבנות
לחשבונאות
למזכירות
לכלכלה
בראשל"צ: טל. 453104, 453265
מורים
לתנ"ך
לספרות
ללשון
להבעה
להסטוריה
לפיסיקה
לחשמל — רצוי מהנדס
או הנדסאי
לאלקטרומיקה — רצוי
מהנדס או הנדסאי
לעתונאות
בבאר-שבע: טל. 057-78706
מורים
לספרות
להסטוריה ותולדות
עם ישראל
למתמטיקה
לחשבונאות
באשקלון:
טל. 051-38840
מורים
למחשבים
לתנ"ך
ללשון והבעה
לאנגלית
להסטוריה
המכללה למינהל
נחיב פתוח - לעתיד בטוח!
דרושים מוכרים
לחברת שבחים בתל-אביב, פתח-תקוה
הרצליה ורמת-גן.
לפנות לרצי אז בריר בטל. 03-9226405—8
— תנאים טובים, סדרות מרבחות. —

לחברת תקשורת
דרוש
מקדם מכירות
מכירת בסיסית
— אחזים
טל. 03-245191

דרוש
מזכירה
אנגלית עברית
תל אביב לחברה ליצוא
03-324101
בערב 9322453

דרוש
נהגים מפעילים
לעבודה מאזנה
הכשרה בלי נסיון
באיזור פתח-תקוה
להתקשר 03-9221017

לחברת הארכיטקט
בת"א דרושים
עובדי בקורת
בנוסים
טל: 03-333897
03-331525

למפעל אלומיניום
ובפ"ת
דרושים
מרכיבים
בעלי נסיון
הנאים טובים!!!
טל. 03-959230
יצחק

לשיבים מאחרים
בגבעת הרצל
148, תל אביב
דרושים
מכונאים
לסביבות פיצי
טל. 324497, 221782

דרושים
1) מחסנאי
2) נהג
03-828884
03-822255

לחברת מסחרית באיזור התעשייה
בהרצליה פיתוח
דרוש
מחסנאי טכני
בעל נסיון.
טלפון: 052-552515

לבי"ס התישבותי
בדרום הארץ
דרושים
מרכז ענף גן ירק
משרה מלאה
מסגר/חצרן
משרה מלאה
עובדת מטבח
בדבר פרטים נא לפנות להנהלת
בית הספר, טלפון 057-423847.

בית תוצאה כתר ירושלים
דרוש
אחראי על
מחסן ספרים
* רצוי אפסנאי יוצא חיל האויר
בעל כושר ארגון ונסיון בהפעלת
מחשב — עדיפות למסיים
שירות קבע.
לפנות בכתב למחלקת כח אדם
ת.ד. 7145 ירושלים. 91071
טלפון 02-521201.

הארגז
דרוש
בקיד למחלקת מלאי
עם ידע ונסיון מוכח
בניהול מלאי ממוחשב בתעשייה
לפנות ל„הארגז" — צריפין
טל: 08-229666
למאיר מלכה

מלון
אביה סונסטה אילת
דרושים:
* טבחים בעלי נסיון של שנתיים לפחות
* חדרניות גם ללא נסיון קודם
* חשמלאים מוסמכים לעבודה במשמרות
* עוזרי חשמלאים לעבודה במשמרות
* קונאים בעלי נסיון של שנה לפחות בתפקיד
במלון
* מלצרים מנוסים דוברי אנגלית, בוגרי בי"ס
למלונאות
למתאימים מובטח שכר הוגן, סנורים והלבלה.
המעוניינים יפנו מחר, יום ד — 16.4.86, למשרדי
שוקסטה ברחוב הירקון 218, תל-אביב, מ־3 אחרי
הצהריים עד 7 בערב, לראיון אישי.

לחברת „מבני תעשיה" בע"מ
קוליבר 29, תל-אביב, 67132
טל. 283178
דרושה
כתבנית עבדית מעולה.
המדפיסה גם על מעבד תמלילים,
לעבודה לפי שעות, לכל ימות השבוע,
6 שעות ביום
המעוניינות תפנינה לפי הכתובת
הנ"ל לגן דינה

לחברת טמפו באיזור חולון
דרושות
בוגרות תיכון
לאחר שרות צבאי
לעבודה במחלקת חשבונות
בשעות אחה"צ והערב
המשרה דורשת אחריות,
אמינות והבנה
בדבר פרטים נא לפנות בין השעות 8.00—16.00
למר עברון בת אדם, טלפון 03-800131.

למלון דן כרמל
דרוש/ה
EXC SOUS CHEF
בעל/ת נסיון
במלונות 5 כוכבים
מתאימים בלבד
יפנו למח' כ"א
טל' 04-386211

COPY WRITER
מנוסה
לפרסום אדמון

דרושה
מפעילת מחשב
S/36 I.B.M
שנתיים נסיון לפחות. ידע בהנהלת
חשבונות ויכולת עבודה עצמאית
לעבודה באיזור חדרה.
פרטים יש לשלוח בצרוף קורות חיים
לת.ד. 10131 תל-אביב
או להתקשר בשעות הערב לטל: 03-282334

מוסד ציבורי בחיפה
מעוניין בגרצים
למקצועות:
* יחסי אנוש
* התנהגות א. גוניות
על המעוניינים לפנות בצרוף פרוט
נסיון והשכלה לת.ד. 33873 חיפה.

Tedea Ltd.
Excellence in Load Cells
להיות בע"כ דרושים מוכרים לבית מלאכה
להספקת מכונות C.N.C
הכשרה תיתן בחקת. 5 ימי עבודה.
מגורים: הרצליה, רעננה, כפר סבא.
טל: 052-357039 מיכל.

DPA
תעשיות עתירות ידע —
"HIGH-TECH"
דרוש למפעלנו באריאל
מהנדס
ביקורת איכות
נסיון 3 שנים לפחות
טלפון 03-9366411-2 או 03-9366722-3
לבקש את מיתי.

יובל 75 לדגניה א' — אם הקבוצות

זכרונות ראשונים

בשנת תרס"ט עבדתי בכנרת ובאום־ג'וני בהנהלת הפקיד האגרונום ברמן. בשנה זו גמרנו פחפסד של שלשת אלפים פרנק, ובסוף השנה נשתבשו היחסים בין המנהל ובין הפועלים. אחדים מחברי הפועל־הצעיר הגישו בקשה לד"ר רופין, שעמד אז בראש המשרד הארץ־ישראלי, שימסור לקבוצת פועלים מעובדי הוות־כנרת לעבד אדמת דליקה (כנרת) על אחריות עצמם. ד"ר רופין עונה, שאינו מכיר את הפועלים ואינו יכול למסור את הכנרת בלי השגחה של איש בעל נסיון שהוא מכיר אותו, אבל הוא יכול לעשות את הנסיון על אדמת אום־ג'וני אשר בעבר הירדן המזרחי. אם זה יצליח, אז יסדר קבוצת פועלים גם בכנרת הבמרחביה. חברים הסכימו בהתחילו לבחור חברים מכל המפלגות שהיו אז בארץ – "הפועל הצעיר" ו"פועלי ציון". לאום־ג'וני הלכו חמישה חברי הפועל־הצעיר וארבעה מפ"צ ובלתי מפלגתיים שנטו לפ"צ. יחד היו שמונה חברים ושתי חברות. עשרה איש אלה פבשו ועברו בתר"ע את אום־ג'וני – שלושת אלפים דונם אדמה. ביניהם חבר הקומונה שלנו ישראל בלוך.

בתים לא היו. היו שתי תושות בכפר האריסים הערבי. הם הקימו צריף גדול לבהמות העבודה ועל יריד חדר אחד למטבח, בו גם אכלו. תנור אפיה ובשול לא היה להם. היו מכינים את הבצק, מסדרים אותו בתבניות ומביאים לערביה אחת, שהיתה אופה אותו בטאבון. לחברה שלנו לא נתנה לגשת לטאבון. הלחם לפעמים יצא טוב – עפ"י לא היה אפוי. ארוחת בוקר אכלו תמיד סגינה (לבניה ערבית חמוצה) ותה. צדיים בשלו על אבנים שתחתם הסיקו בקוצים ועצים, הכביסה – על שפת הירדן, חברה אחת עבדה תמיד בבית. עליה היה לבשל, לסדר, לאפות, לתקן.

השניה עבדה עם כולם בשדה בזריעת פולים, חומצה, עשוב ותלישה. בזמן הקציר היתה גם מערמת ומכינה להובלה לגורן, עובדת בכל עבודות הגורן ועוזרת בכביסה. רק כאשר זו חלתה, החליפה אותה השניה בעבודות הבית. בקיץ ישנו כולם על הגורן. בחורף סדרו לכל אחד שני קרשים בין הפרדות ושם היו ישנים הבחורים. בצריף זה היה גם המשרד. כאשר חלה חבר, צריכה היתה חברה אחת למסור את מטתה ובעצמה הלכה לישון במקומו באורווה. זה נפל תמיד על חברה שעבדה בשדה. מכיון שלא רצתה להתגולל בכל פעם במטה אחרת – עברה גם היא סוף סוף לאורווה ומטתה נשארה לחולים.

בין שתי המפלגות – במובן הפוליטי – היתה תהום ושנאה על דרך כיבוש הארץ, כל אחד רצה להכריע לצדו. למפלגת הפועל־הצעיר, שהיתה נחשבת למעט בארץ, היה רי כח ומרץ לעמוד נגד פועלי־ציון שהיתה רוב ולהוכיח לרוב זה, שדרכנו בעבודה ממש וביצירה – היא הנכונה והם צריכים לעלות על דרך זו בלי פוד, בבטחון ובהכרה ברורה. ידענו מה יש לדרוש מעצמנו ומה לדרוש מאחרים, כדי שנוכל יחד לכבוש את הארץ בעבודה וביצירה, להחיות את שפתנו וליצור בארץ מקלט בטוח לכל העם העברי. כך נוצרה האטמוספירה סביב ההליכה המשותפת של חברי פע"צ והפה"צ לכבוש את אום־ג'וני ולהניח אבן פינה לקבוצה הראשונה. של פועלים העומדים ברשות עצמם ומעבדים שטחים גדולים על אחריותם הם. הרעיון הנשגב הזה נתן את האפשרות להתגבר על כל הקושי, לטרות הניגודים המפלגתיים הפוליטיים בחיינו.

גמרו את השנה בהצלחה גמורה וברוח עקבי, שחציו קיבל המשרד הארץ ישראלי. אבל בסוף השנה התפזרו, והמקום נשאר בלי משמרת.

אז פנה הד"ר רופין אלינו, הקומונה שעבדה בשדה, שנקבל על עצמנו להקים כאן ישוב קבע. וכך היה.

תחילה

דור שלישי בדגניה א'

שיחה עם יוסי ורדי

במסדרונות התק"ם לא מסתירים לאחרונה את הקנאה כלפי דגניה א' ותיק קיבוצי התנועה. הקיבוץ שידע לא מעט סערות ומשברים כלכליים וחברתיים, נמצא עתה בתקופה טובה, דווקא כאשר מרבית קיבוצי התנועה נאנקים תחת עול הגרעונות החובות ומחפשים כל אפשרות לקצץ ולחתוך בבשר החי. אין לך ערות טובה יותר למצבו של הקיבוץ בעמק הירדן החוגג השבע מלאות לו 75 שנה, מהעובדה כי במלוחה הפנימי העורכת כעת התק"ם, התחייבה דגניה לסיים בסכום הגבוה ביותר היא עומדת במקום הראשון בתמיכתה במלוחה התנועתי. בדגניה משתבחים לא רק בהצלחתו של המפעל שהוא הגורם למצבה הכלכלי של הקיבוץ, אלא גם בשיקול הדעת שליווה את ראשי הקיבוץ בכל מערכת הניהול הכלכלי וההשקעות של הקיבוץ בשנים האחרונות הקשות למדינה ולתנועה.

„בסך הכל אנחנו רואים בהתפתחות התעשיה את הפוטנציאל האמיתי ביכולתו הכלכלית של המשק" אומר יוסי ורדי שהיה עד לא מבבר מזכיר [illegible] הדסה ורדי, ביתם של חיותה ויוסף בוסל מראשוני דגניה. ורדי מעדיף להגדיר את מצבו הכלכלי של קיבוצו כ„מבוסס". עם זאת הוא אומר: „החקלאות מיצתה עצמה בגורמי הייצור הקיימים ולאור מצב החקלאות הכללי בארץ, גידול ריאלי בפעילות היצרנית בדגניה צריך לבוא מהתעשיה. מפעל „טולגל" נמצא כל העת בסימן התרחבות וגידול שיאפשרו להגביר את הייצור".

ורדי אינו מבטל את עתיד החקלאות כאמצעי ייצור חשוב ואולם לא לפני שיעשה בה שינוי במדיניות הממשלה כלפיה הסרת גידולים קיימים לטובת גידולים חקלאיים ליצוא ולתעשיה.

למרות המצב הכלכלי הקשה בארץ, בתנועה הקיבוצית, לא נפגעה עלות אחוזקת אדם בדגניה. „זה לא שלא עשינו קיצוצים ובחנו בהקפדה את תחום ההשקעות", אומר ורדי, „אבל הם היו קלים בהשוואה לקיבוצים אחרים". שלא תהיה טעות, בדגניה לא מתנצלים ולא מתביישים בכך, להיפך. זה שלנו ואת זה יצרנו במיידנו, הם אומרים בגאווה.

„הרגשה שלי היא שאני חי בתוך החיים הקיבוצית שהכלכלה ומוכיחה את עצמה כבר ארבעה דורות. וכבל המשבחים שעברו עליה ועל המדינה לא יכלו לה", אומר יוסי ורדי ומוסיף „יש לך הוכחה טובה מזו לחוסנה ובחזה של הדרך הזו?". ולמרות הבטחון הגאווה שבדרך החיים הזו לא מוותר ורדי על בחינה ובדיקה של תחומי חיים רבים בהוויה הקיבוצית שעד היום, כפי שהוא אומר, קיבלנו אותם כמובנים מאליהם. „לדעתי הקיבוץ כל גדולתו בכך שהוא יודע להתאים עצמו בזמן הנכון ובזה חוסנו. אם היה קפוא על שמריו – הוא היה נכחד", אומר ורדי.

בהקשר אחר הוא אומר: „סם החיים של הקיבוץ הוא עצם היותו חברה יצרנית ויוצרת שכסיס קיומה נתון בידי עבודת חבריו. בכך אנחנו יכולים לשמש דוגמא לחברה הישראלית ולאותן קבוצות באוכלוסיה שלמדו לצערי בשנים האחרונות שאפשר להרוויח גם כלי עבודת כפיים ועבודה יצרנית".

כיצד היית הוצה לראות את דגניה בעתיד, אנחנו שואלים.

ורדי: „אני הייתי רוצה לראות את דגניה כחברה מגוונת, פתוחה שבה חברים אנשים בעלי נטיות, עיסוקים ורקעים שונים. אנחנו צריכים לקלוט אנשים בעלי מקצועות שונים וברמות שונות. לאורך זמן אני לא חושב שאנחנו יכולים לקיים ענפי מטע שבהם מושקעים 15 ימי עבודה לדונם שאין ביכולתנו לקיימם ולהחזיקם, אלא בכח אדם מבחוץ ששהייתו בקיבוץ מהווה גורם בעייתי. אני מעדיף לקיים משק חקלאי המושתת על ענפים החדשים כשני ימי עבודה לדונם שפירושו חקלאות יחור מתועשת המופנית ליצוא".

ורדי גם רואה חשיבות ברור הצעיר בדגניה ולדבריו מעמידה דגניה אתגרים לדור הצעיר ולבניה המשתחררים מצה"ל להשתלב, לבנות ולפתח משק יצרני, חקלאי ותעשייתי מתחכם יותר ויעיל יותר גם אם זה דורש לשנות מספר אמיתות חיים ומוסכמות.

ואשר לותיקים ולמייסדים? ורדי: „בדגניה א' קיים איזון מופלא בין דור האבות והותיקים כהם בני למעלה מתשעים לבין דור הצעירים בהם מצוי דור רביעי בקבוץ שמוצא את ביטוי באפשרות נרחבת של חברים צעירים לשאת בעול ובאחריות בפעילות המשק והחברה ובשילוב הותיקים המוצאים את מקומם בכל שטחי החברה והמשק. אני מוצא בדגניה יחס מיוחד לחברים הותיקים ולא הייתי רואה היום את דגניה בלי אותם ותיקים הנותנים הרגשה של המשכיות, בטחון ושורשיות בהוויתה של הקבוצה".

חצר הראשונים – דגניה א' – 1910

טולגל – דגניה

מפעל טולגל־דגניה קיים בקבוצת דגניה א' מזה 18 שנים וזאת לאחר שנרכש בשנת 1968 מהבעלים הקודמים בתל־אביב.

המפעל מייצר כלי יהלום לשימושים תעשייתיים ומתבסס על תהליך סינטור אבקות. בתהליך זה מערבבים גרגרי יהלום עם מלכדים המכילים אבקות מתכת או בקליט וע"י חימום בטמפ' גבוהה ותחת לחץ גבוה יוצרים מקשה אחת. את היחידות הפעילות שנוצרו בדרך זו מרכיבים על כלי העבודה השונים.

הידע הבסיסי שנרכש ע"י המפעל לא הספיק לצורכי תוחרות בשוק העולמי ולכן נערך בשנת 1972 הסכם ידע עם חברה בלגית, מהמובילות בענף זה, ועל פיו נמסר לטולגל הידע החדיש ביותר שהיה קיים באותו זמן.

מאז ועד היום הוקמה בטולגל מערכת משוכללת של מחקר ופיתוח ובעזרתה ניתן כיום לפתח מלכדים חדשים שיתאימו לדרישות השונות של הלקוחות. חלק גדול מהשקעות במפעל בהווה ובעתיד, יהיו מכוונות לעבר פיתוח נוסף.

כיום מיוצרים במפעל המוצרים הבאים:

א. משורי יהלום, מקרחים וכלי השחזה לעיבוד אבן ובטון.

ב. אופני יהלום להשחזת מתכות קשות.

ג. כלי יהלום לקידוח ולהשחזה בתעשיית הזכוכית והאופטיקה.

בשנה האחרונה פיתחנו 3 מוצרים חדשים שלא היו קיימים אצלנו בעבר ובחלקם אינם קיימים כלל בשלב:

1. משורי אספלט. לאחר חצי־שנה של פיתוח מאומץ הגענו למשור בעל איכות הנחשבת לטובה ביותר באה"ב.

2. משורי לייזר. במפעל גנרטור לריתוך בלייזר ובו מרתכים משורים עבור ריתוך של אבן ובטון ללא מים ובתנאים קשים ביותר.

3. משור שרשרת. ראשון בסוגו בעולם, משמש להתקדר ידני של קירות בטון ואבן בעזרת משור רגיל לחיתוך עצים.

מכירות

סה"כ ב־1985 – ייצוא 9,710,000 מליון דולר – 80.6%
שב"ס – 2,340,000 מליון דולר
סה"כ 12,050,000 מליון דולר

„החיטה צומחת שוב"

בסיסמה „החיטה צומחת שוב" תקיים היום התנועה למען ארץ ישראל טובה, „אל על", „נאמני" ערב הוקרה לתנועה הקבוצית על כל תרומה ולדגניה א' במלאות לה 75 שנה. הערב יערך במעמד ראש הממשלה, שמעון פרס, בחצר הראשונים של דגניה א'. כל חברי דגניה א', בציבי הנופים המאורגנים התנועות הקבוצתיות יתכנסו יחד למצעד אמנים ומקהלות, שבמרכזו תעמוד מסכת שבה יוגשו ערבי הרעות, השיתוף והיצירה בתנועה הקבוצית מאז ומתה.

כל המופעים בערב הם על מהות התנועות שותפים לאורגן גם המועצה הציונית, ברית התנועה הקבוצית המועצה האחדות עמק הירדן. מפיק הערב הוא ישראל אריאל. מקיבוץ גניגר, ינהו את הערב השחקנים אילי גוליצקי ונילה אלמגור.

לדגניה א'
ולמפעל טולגל
שפע ברכות ליום חגכם ה־75
עלו והצליחו
מרצפות
רחובות בע"מ
קואופרטיב לחומרי בנין ברחובות
מרצפות
לשכונים • חניות • וילות
מ"ש תוצרת הארץ ושיש איטלקי –
תוצרת מעולה נסיון 37 שנה
מכירה מיוחדת באמצעות מת"מ
תו תקן של מכון התקנים מס' 728
רחובות א. תעשיה (דרך יבנה)
08-466978 08-463797
מקוד 76111 ת"ד 1127 רחובות
תצוגה מתמדת ומכירות
ת"א. סמרה קינג גורג' 58 03-28505 56
ירושלים רח' נאגרה גבעת שאול 02-520628
באר שבע פסג' רסקו 34624 057-36424

לידידינו הרבים
בטולגל
ולכל בית דגניה א
מיטב הברכות
ביום חגכם
מפעלי נמלים
בע"מ
רח' השיש 27 מפרץ חיפה
טלפון 04-740231
נמליט המפעל הגדול ביותר בתעשית המרצפות, חומרי בנין ממלט, ייצור מרצפות ומדרגות ממוזאיקה
יעוץ מקצועי ושרות מעולה
63 שנות נסיון.

ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך ההצלחה,
השיגשוג והפיתוח
נירוסטה
יצרני ציוד
מפלדה בלתי מחלידה
תל־אביב רח' יגאל אלון 116
03-251411

ברכות חמות
ליום חגכם
עלו והצליחו
איסקוביץ • שפירא • האן
מהנדסים ויועצים בע"מ.
צירלסון 4 תל־אביב 62302 ☎ 3 / 03-444162

לדגניה א'
ליובל ה־75
בברכת צעירות והתחדשות
אשדות יעקב המאוחד ומפעליו
• מפעל ספנקריט בתשלובת ספנקטריט פלטוט מבטון דרוך חלול לבניה מהירה ומתועשת מכל הסוגים.
• מפעל אלמת המיצר ארונות דואר בטוחים מפלדת אלגלת לשימוש במרכזים, בתי מלון, מפעלים, בתי מגורים בקבוצים ותאי טלפון.
• תפירת קונפקציה – טריקו, סריגים וטריקינגים.

ברכות תמות
לקבוץ דגניה א'
לשנת ה־75
ולטולגל
הצלחה ושגשוג כלכלי
אשר פרלמן
יהלומי תעשיה

לדגניה א' ולמפעל טולגל
ביום חג ה־75
ברכות ואיחולים
להמשך הצלחתכם בעתיד
חגי מיכשור רפואי וטעודי
קריית־אתא, רחוב משה שרת 15 טל. 446416

לקבוץ דגניה א'
שפע ברכות
ליום חגכם
תנובה מרכז

מיטב הברכות
למפעל טולגל
ולכל חברי קבוץ דגניה א'
ביום חגכם ה־75
מצר מרצפות שיש ורעפים
אזור התעשיה. קרית ביאליק
טלפון 04-711238/9

לדגניה א'
ולטולגל
ביום חגכם
שאו ברכה
דפוס „הגליל" טבריה
רח' הגליל ☎ 067-20142

לדגניה א'
עלו
והצליחו
מאחלים
משקי עמק הירדן
מועצת עמק הירדן
מפעלים איזורים עמק הירדן

לדגניה א'
עם ציון 75 שנה לייסודכם
ברכות לבביות
כה לחי!
מנל חברי קבוץ חניתה

לקיבוץ דגניה א'
שפע ברכות ליום חגכם
מקרב לב
מחברי בית מעגן מיכאל

לחברי דגניה א'
ברכה חמה
ליום חגכם ה־75
עלו והצליחו
מחברי קיבוץ מיצר

לקיבוץ דגניה א'
שפע ברכות
ליום חגכם ה־75
עלו והצליחו
קיבוץ לבון

שפע ברכות
עלו והצליחו
ליום חגכם ה־75
Rami's
יצרני תמרוקים
והכשירי יופי
לבריאות השערות
והעור
ת.ד. 36370 ת"א
טל' 03-823943

לדגניה א'
במלאות 75 שנה ליסודכם
ולידידינו בטולגל
ברכות ואיחולים
להמשך החברה בנין ופיתוח
שטל
מפעלי הנדסה בע"מ
ציוד בנין - גנרטורים
רח' המלאכה 23, אזור התעשיה חולון 03-801079
טלקס (לרעיה) 35542 ת.ד. 1701 חולון 58117
25 שנות ייצור ויצוא של מכונות חיתוך מרצפות שיש, אבן, מכונות לחיתוך כבישים ורצפות בטון.

יובל 75 לדגניה א' — אם הקבוצות

ציוני־דרך

תרע"א (1911) – מאות ערבים, מבני שבט רוואלים, עולים עם גמליהם על השורות ● סערה וחזמית עזה נרדה מפילה את הגגות וחודעת הרס ● ועידת „הפועל הצעיר" באום־ג'וני ● מולת הקרחת משתוללת ● מאבק על עבודה עברית בבניית הבתים הראשונים ●

תרע"ב (1912) – חתונה ראשונה – של מרים ויוסף כרן – חנוכת הבתים הראשונים ● פולמוס ההתיישבות בחורן ●

תרע"ג (1913) – ילד ראשון נולד בדגניה ●

תרע"ד (1914) – הקורבן הראשון, משה ברסקי, נרצח בידי ערבים. במכתב לדגניה כותבים החודים השכולים: „בנים יקרים עבדו במרץ ובתקווה, שעמנו יחזק את עמדותיהם. הננו שולחים לכם את בנו השני – למלא מקום בנו שנפל. מחנו של משה מעלה את כולנו ארצה" ● השרפה הגדולה בחורן ● הדבר מחסל את הרפת בשבעה ימים ● פורצת מלחמת העולם הראשונה. יחידת־צבא גרמנית משתכנת בבתי המגדים והחברים נאלצים להתגורר במחסן התבואות ●

תרע"ה (1915) – בדיך בן־יהודה בא ללמד עברית ● גדוש חברינו לדמשק ● התקפת ארבה מכלה את היבולים ●

תרע"ו (1916) – ייסוד „המשביר" ע"י אנשי דגניה וכינרת ● החלטה עקרונית: טיפול וחינוך משותף לילדי הקבוצה ●

תרע"ט (1919) – יוסף בוסל טבע בכינרת, עת היה בדרכו, בסירה, מסבריה לדגניה ● א"ד גורדון משתקע בדגניה ●

תר"ם (1920) – נוסדה דגניה ב' ● הקרע הראשון: „קבוצת נהלל" עולה ●

תרפ"ב (1922) – נפטר א"ד גורדון ●

תרפ"ז (1927) – נוסד „בית־החינוך המשותף" לדגניה א', דגניה ב', קבוצת כינרת, בית־זרע ואפיקים ●

תרצ"ה (1935) – נוסד „בית גורדון" ● נבנה הדר האוכל השני ●

תש"ח (1948) – מלחמת העצמאות. צבא־סוריה פולש לעמק הירדן ● התקפת־טנקים שלו נבלמת בשערי דגניה. תותחים ישראליים („נאפוליאונציקים") רועמים לראשונה ● נוסד בית־הספר התיכון „בית־ירח" ●

תשכ"ח (1968) – הוקם „טולגל" – מפעל־תעשייה ראשון בדגניה ●

תשל"ח (1978) – בשותפות עם אפיקים, קבוצת כינרת, דגניה ב' ובית־זרע, הוקם מפעל המים „טירוך" ●

אתרים

אום־ג'וני

מקום התיישבותם של ראשוני דגניה משך השנה הראשונה. בד הוקם הצריף הראשון. מצבת זכרון בראש גל־עד – ובצידו, על לוחות אבן, שמות כל הקבוצות והקיבוצים בארץ.

חנה־ראשונים

שיחזור ה„חצר" הראשונה ובתיה הראשונים של דגניה.

„בית־גורדון"

מוזיאון לטבע, לחקלאות ולידע בקעת כנרות ע"ש א"ד גורדון וכו' אוספים, תצוגה וספריה בנושא הר הצומח בארץ ובאזור, טבע וחקלאות; עתיקות האזור; „פינת גורדון"; מצפה כוכבים ותחנה מטאורולוגית.

עץ המרינה

ברוש שניטע בב"מ בנובמבר 1947, יום החלטת עצרת האו"מ על הקמת מדינה יהודית בא"י.

הטנק

טנק סורי מדגם „רנו", שנעצר ועלה באש בתש"ח על הגדר המזרחית של הקבוצה, בהטלת „בקבוק מולוטוב" ע"י לוחמים חברי דגניה.

עצירת הטנק סימלה את שביריתה של ההתקפה הסורית על עמק הירדן במלחמת העצמאות.

גן מוליה

אתר הנצחה לבנינו ולחברינו שנפלו במלחמות ישראל. בגן – סלע־בזלת עליהם חרוטים שמות החללים.

סיפונה 140 חיילים מתגרבים מבני הארץ.

גן המגינים

אתר הנצחה לבנינו ולחברינו שנפלו במלחמות ישראל. בגן – סלע־בזלת עליהם חרוטים שמות החללים.

ברכת נשיא המדינה

מר חיים הרצוג

לערב ההוקרה לתנועה הקבוצית לרגל מלאת

75 שנה לדגניה א'

הנני נאה ושמח לשלוח ברכת הוקרה וחודה לדגניה א' אם הקבוצות והקבוצים ובאמצעותה לתנועה הקבוצית כולה, 75 שנותיו של קבוץ דגניה א' מייצגות פרק מפואר של יצירה יהודית וארץ ישראלית יחידה במינה שהיתה לשם דבר בעולם כולו ואבן יסוד בתקומת ישראל ובהגשמת החזון הציוני.

מדגניה א' ואילך עד עצם היום הזה, לא חדלה היצירה הקבוצית והיא פרוסה וזרועה לאורכה ורוחבה של הארץ, מופת לחלוציות, דגם ייחודי לעדכי אנוש נאלצים, לשיתוף ושיוויון, לעבודה ועמל כפיים.

תקופת הבראשית ההרואית של התנועה הקבוצית חלפה זה מכבר והקבוצים הפכו לפינות נוי ואיכות חיים. לא התיישבות חקלאית בלבד אלא אף תעשיה מתחכמת, שרותים מפותחים ומפעלי תרבות וחינוך לתפארת. אך חוף כל ההתקדמות האדירה לא ביטלו ותהפוכות הזמן את רוחו המיוחדת של הקבוץ, ואת הבשורה האנושית והחברתית הטמונה במהותו הערכית. כאז כן עתה נדרשת התנועה הקבוצית להיות חיל חלוץ לכל אתגר לאומי וחברתי ולשאת הלאה את לפיד האור שהוצת בדגניה א' ועבר לפני המחנה בכל מערכות העם.

בדברי שלוחה לכל משתתפי ערב ההוקרה הקבוצית ולקבוץ דגניה א', פועלה המבורך של התנועה והערכים שיצרה ראויים מאד להוקרה זו.

דגניה א' – 1986 מראה כללי של ישוב פורח ומשגשג

דגניה – תעודת זהות

דגניה מונה כיום כ־350 חברים ומועמדים, כ־230 ילדים (עד־גיל 18), 30 בוגרי חברים ותושבים וכמספר הזה אוכלוסיה זמנית. בכל האוכלוסיה הקבוצה – כ־650 נפש.

בדגניה של היום משק חקלאי מעורב:

על 3000 מתוך 4000 דונם של אדמותינו – גידולי־שדה: 2000 דונם בדמת־סידין, שם אנו מגדלים כותנה בהשקיית־טיפטוף, ו־1000 דונם באדמות העמק – גידולי מספוא.

על 1000 דונם נטועים פרדס הדרים ומטעי בננות, תמרים ואבוקדו. בדפת – 500 ראש, מהם 300 חולבות.

בשלושה לולים מבוקרים אנו מגדלים עופות לבשר, בכור־ייצור של 500 טון בשנה.

בשנת 1968 הקמנו תעשייה בדגניה: מפעל „טולגל – יהלומי תעשיה". המפעל מייצר כלים לחיתוך ולעיבוד אבן, ואופנייהלום להשחזת מתכות וחזכיות. במפעל – 100 עובדים.

היקף המכירות של „טולגל" בשנת 1985 היה כ־12 מיליון דולר, כ־85% מהם – ייצוא, בעיקר לארה"ב ואירופה.

אומנות לקיבוץ מיצר

במלאת שבעים שנה לדגניה, החלטנו להטות שכם לעזרת ההתיישבות הקיבוצית בגולן, ונטלנו עלינו אומנות לקיבוץ חדש – מיצר. מאז אנו משקיעים מאמצים רבים בהקמת המשק המכניים בישוב ובהכשרתם בדגניה של גרעינים וחבורות המוזעים למיצר. חברינו עוסקים בהדרכה חברתית, חינוכית וכלכלית בקיבוץ הצעיר.

לדגניה א' – בחגכם

שלוחות מיטב הברכות

אילון השבחת מים בע"מ

מתקנים וכימיקלים להשבחת מים, אוגרי מים תמים, מסננים לברכות שחיה

30 שנה בשרות ההתישבות העובדת

מפרץ חיפה, רח' היצירה 7 ת.ד. 586
חיפה 31004 טלפון 04-729142
ת"א 03-374055
ירושלים 02-226773

לדגניה א'

ביום חגכם

כה לחי!

מופעלי אלוני

שיש ומרצפות

חיפה דרך בר יהודה (ק"מ 4.5) ת.ד. 5194
טלפונים 04-236146 (5 קוים)

לדגניה א'

במלאות 75 שנה לייסודכם

ברכות ואיחולים להמשך שגשוג והתפתחות

גל־קוד

אברהם כהן את אורן ילוז

שירות תיקונים ושיפוץ מכונות כביסה, מקררים ביתיים ומסחריים, מזגני אוויר, מידות שירות עם קשר אלחוטי
טבריה, רח' העמקים, טל. 067-92754, 067-21042

לדגניה א'

מיטב האיחולים לידידינו

אלקטרוטרם

תעשיות חשמל ומתכת בע"מ
המלאכה 26 חוף שמן חיפה טל. 04-670639
יצרני תנורים ותעשייתיים וגופי חימום ומלח־מים

שפע ברכות
להמשך פורה ומשגשג

מורים משה את דב חילביץ

שרותי מכס ותחבורה
רח' הנגב 4 תל־אביב
טל' 03-378342 30-379501

לקבוצ דגניה א' ומפעלו טולגל

שפע ברכות ליום חגכם

ש. אוריאל ובניו

מכונות חקלאיות בע"מ
סמיגים בלעדיים של
FALC RONDAINI IMA
לוד, ההלוץ 9 טל 08-240056
Telex 341667 uriel טלקס

לדגניה א'

במלאת 75 שנה לייסודכם
מיטב האיחולים להמשך ההתפתחות ושגשוג בעתיד

קרלוס ורשבסקי בע"מ

חיפה, שד' בן־גוריון 36-38 טל. 531162/3
ת.ד. 9092 ● מקוד 75023

מפיץ בלעדי למוצרי
„וולה"
לאזור הצפון

לדגניה א'

ביום חגכם

כה לחי!

מופעלי אלוני

שיש ומרצפות

חיפה דרך בר יהודה (ק"מ 4.5) ת.ד. 5194
טלפונים 04-236146 (5 קוים)

לדגניה א'

במלאות 75 שנה לייסודכם

ברכות ואיחולים להמשך שגשוג והתפתחות

גל־קוד

אברהם כהן את אורן ילוז

שירות תיקונים ושיפוץ מכונות כביסה, מקררים ביתיים ומסחריים, מזגני אוויר, מידות שירות עם קשר אלחוטי
טבריה, רח' העמקים, טל. 067-92754, 067-21042

לדגניה א'

מיטב האיחולים לידידינו

אלקטרוטרם

תעשיות חשמל ומתכת בע"מ
המלאכה 26 חוף שמן חיפה טל. 04-670639
יצרני תנורים ותעשייתיים וגופי חימום ומלח־מים

שפע ברכות
להמשך פורה ומשגשג

מורים משה את דב חילביץ

שרותי מכס ותחבורה
רח' הנגב 4 תל־אביב
טל' 03-378342 30-379501

לקבוצ דגניה א' ומפעלו טולגל

שפע ברכות ליום חגכם

ש. אוריאל ובניו

מכונות חקלאיות בע"מ
סמיגים בלעדיים של
FALC RONDAINI IMA
לוד, ההלוץ 9 טל 08-240056
Telex 341667 uriel טלקס

לדגניה א'

במלאת 75 שנה לייסודכם
מיטב האיחולים להמשך ההתפתחות ושגשוג בעתיד

קרלוס ורשבסקי בע"מ

חיפה, שד' בן־גוריון 36-38 טל. 531162/3
ת.ד. 9092 ● מקוד 75023

מפיץ בלעדי למוצרי
„וולה"
לאזור הצפון

לדגניה א'

ביום חגכם

שלוחות
מיטב הברכות והאיחולים

★

אחים קבבצי בע"מ

שיווק סיגריות ומוצרי מזון בסיטונאות
טבריה, ת.ד. 138 מלפון: 20239, 22155

איחולים לבביים

לכל בית דגניה א

מאלי ויפה קובי

דפוס „אלי"
רח' אלחדיף 16 טבריה
טל 067-21881
מומחים לכל עבודות דפוס

לקיבוץ דגניה א'

ביום חגכם ה־75
שלוחות מיטב הברכות והאיחולים

בית־מרקחת **„פרמה"** פר. ברנרד
טבריה, טל. 91170

לדגניה א'

במלאות 75 שנה לייסודכם
מיטב האיחולים להמשך הצלחתכם בעתיד

קינג־דובין

ייצור ושווק מכשירי כתיבה בע"מ
חיפה, רח' קיבוץ גלויות 52. טל. 04-666067
ת.ד. 2022 חיפה 31019

לדגניה א'

במלאת 75 שנה לייסודכם

איחולים להמשך בנין,
שגשוג והתפתחות

שטרן יצחק ושות' בע"מ

חברה לעבודות בנין ופיתוח בע"מ
טבעון, רח' השקדים 41, טלפון 935819

לדגניה א'

ולטולגל

ברכות לבביות
כה לחי!

ומכל חברי קבוץ יזרעאל

„מיטרוניקס"

מפעל לייצור מכשירים לנקוי בריכות
ד.נ. יזרעאל 19350

לאם הקבוצות

דגניה א'

ולמפעלכם טולגל

ברכותינו ואיחולינו הלבביים
במלאת 75 שנים לייסודכם
כה לחי!
מי יתן ונמשיך בבניה משותפת
לשנים רבות

א. גברין בע"מ

חברה לבנין ופיתוח

נצרת, 705/5 ● טל. 75384/5/6

לדגניה א'

במלאת 75 שנה לייסודכם
מיטב הברכות והאחולים
להמשך ההתפתחות ושגשוג

●

מולטיקרטון בע"מ
מיקרוקרטון בע"מ

מקבוצת כרמל פלארו מיכלים בע"מ
יצרני מיכלים, אריזות ולוחות מקרטון גלי
כרמיאל טל. 04-985738

לדגניה א'

במלאת 75 שנה לייסודכם
שאו ברכה
ואיחולים להמשך בנין פיתוח ושגשוג

ש.ש מימד בע"מ

שיווק ושרות למכונות צילום למכונות כתיבה וחישוב
חיפה, דרך העצמאות 120 טל. 532025 מיקוד 33411

תודה למברכינו

ביום חגנו

דגניה א'

ומפעל „טולגל"

לאם הקבוצות

דגניה א'

במלאת ע"ה שנים לייסודכם
שאו ברכה נאמנה
ואיחולים להמשך בנין
התרחבות שגשוג ופיתוח

★

חברת

ג. פלדמן ובנו בע"מ

המרכז לסיכון חקלאי מתקדם
חיפה רחוב יפו 137 טלפון 520265

שפע ברכות והצלחות
ליום חגכם ה־75
מאחלים
הנהלה ועובדים
שטראוס ושות'
טלפון 052-33631
יהלומי תעשיה בע"מ
ת"ד 58 רעננה

מיטב הברכות

לידידנו **דגניה א'**

אחים שורק בע"מ

רח' חסדנה 8
את קרית ביאליק
ת"ד 1128 מקוד 27000 טל 04-730300
ניסור וקדוח בבטון מזוין

לקיבוץ דגניה א'
ולמפעלו טולגל

ביום חגכם ה־75

שלוחות מיטב הברכות והאיחולים

„החרט"

עיבוד שבבי. כרסום. השחזה ומסגרות כללית
אטון יעקב
בית מלאכה 5, טבריה ★ טל 21516

לקיבוץ דגניה ומפעלו טולגל
בחגכם ה־75
מיטב הברכות והאיחולים

י. ב. קורמן
ביצוע מערכות
אינסטלציה
KJB
טל' 03-493186, 04-662373
רח' שימטות המלן 13 רמת־השרון

לבית דגניה א'
ביום חגכם ה־75
שלוחות מיטב הברכות והאיחולים

אופטומטריסט

טבריה, רח' הבנים 9, טלפון: 067-22423
עפולה, רח' הפלמ"ח 93, טל. 067-71649
תנאים מיוחדים להתישבות העובדת

מקסיקו: צפוי כרסום זוחל בחירויות

החולשות הפוליטיות והכלכליות של מקסיקו עמוקות יותר מבעיותיה הפיננסיות. אחת התוצאות – התפתחות מנטאליות של סובלנות כלפי שוחד

כשמחיר הנפט החל לרדת בתחילת השנה, התחדשו הדאגות בנוגע למקסיקו. במדינה זו, שהיא בעלת החוב החיצוני השני בגודלו בעולם, ההכנסות ממכירת הנפט, הן 70% מההכנסותיה מיצוא. אם בעקבות הזולת הנפט תוזה התמוטטות פיננסית במקסיקו, ייאלצו הבנקים הזרים לעשות ויתורים חדשים ויקרים, ובעלות חוב אחרות ידרשו יחס רומה. בעיותיה החדשות של מקסיקו גראות כפרק נוסף בסיפור החוב של העולם השלישי.

מקסיקו אינה יכולה שלא לטפל עוד בחולשותיה הפוליטיות והכלכליות. ואלה עמוקות יותר מבעיותיה הפיננסיות.

כבר לפני נפילת מחיר הנפט, ניכרו במקסיקו סימנים של מתיחות פוליטית. בשנה שעברה נוקקה מפלגת השלטון, שלא כדרגלה, למעשי מרמה, כדי לנצח בבחירות המקומיות והארציות. מעשים אלה הגבירו את המתח הציבורי ואז באו המאורעות שלאחר רעידת האדמה במקסיקו סיטי וחשפו את השחיתות וחוסר היעילות, שעמם הסכינו עד כה בלא מחאה.

מפלגת „המהפיכה המוסדית" (פר"י), שולטת במקסיקו מאז 1929. בתקופה זו, היא הענ"קה למקסיקו לא רק את כל נשיאיה, אלא גם את כל הסינאטורים והמושלים שלה. בשנים האחרונות פינתה המפלגה את מקומה ככסיס לעוצמה ולקידום, לטובת הביורוקראטיה הממשלתית המונה שלושה מיליון איש. אך הקואליציה בין המנגנון הממשלתי לבין הבסיס המסורתי של המפלגה, חברי איגודים מקצועיים ואיכרים, היא עדיין היסוד ליציבות הפוליטית של מקסיקו. הברית הזו איפשרה למדינה להשתלט, באמצעות הלאומות, על שני־שלישים מהכלכלה הלאומית, ובעורת אמצעי השפעה פחות ישירים, על כל חלקיה של החברה המקסיקאית.

בעיני זרים נראתה השיטה מחרה ואפילו מקוממת, אך שורשיה נעוצים במהפיכה המקסיקאית והיא היתה פופולארית עד שנות ה־70. רוב המקסיקאים, ללא מסורת של ממשלה דמוקראטית או של ויכוח ציבורי חופשי, ראו בזיוף הקלפיות כתשלום נמוך תמורת העליה המתמדת בהכנסתם הריאלית. מלבד זאת, לאחיזה המונופליסטית של פר"י על המנגנון הפוליטי, נתלוותה שמירה על מידה לא מבוטלת של זכויות אזרח. מקסיקו בראשות פר"י לא היתה מעולם מדינת־משטרה של ממש.

גילוי מאגרי נפט ארידים ועליית מחירי הנפט ב־1979, העניקו, לכאורה למקסיקו ולממשלתה את העושר שבאמצעותו היה אפשר לרצות את העם. אולם התקדמות הדמוקרטיה וצמיחת מפלגות אופוזיציה חופשיות במדינות אחרות באמריקה הלטינית, בנוסף לניהול כושל וציניות, הציגו את פר"י כרקובה ומושנת. כעת היא פחות פופולרית מאשר אי־פעם מאז המהפיכה.

הבחירות העירוניות במדינת צ'יוואוווה, בצפון מקסיקו, ב־1983 ציינו את נקודת המפנה. הן היו הוגנות. היה זה היומר מסוכן במדינה שהיא מודרנית יחסית, משגשגת ופרו־אמריקאית – תכונות שאינן תביעות על פר"י. מפלגת „הפעולה הלאומית" (פא"ן), אופוזיציה שמרנית, השואבת את כוחה בעיקר מעובדים במיגזר הפרטי, היא מפלגה חסרת שיניים וכושלת, ואין פלא בכך, משום שמעולם לא נטלה חלק בשלטון. אך הסלידה מפני פר"י היתה כה חזקה, עד שבצ'יוואוווה הכתה פא"ן ברוב בשבע מועצות עירוניות, ובראשות בירת המחוז, סיודאד חוארז, העיר הרביעית בגודלה במקסיקו.

וכך ב־1984, בעוד הבנקים וקרן המטבע הבינלאומית משבחים את מקסיקו על היותה „בעלת חוב לדוגמא", הגיבה פר"י למפלותיה בצ'יוואוווה בהכנסת מנגנון זיוף הקלפיות לפעולה מלאה. מהומות אלימות נגר זיוף בחירות התחוללו במדינה צפונית נוספת, קואהוילה, והנשיא, מיגואל דה־לה מאדריד, נאלץ להעניק את הבצה.

מקרים אלה אינם בהכרח מייצגים. ברוב שטחה של מקסיקו, יכולה פר"י לזכות בקלות בבחירות, ללא זיופים. בחלק הדרומי, העני המפגר יחסית, זוכה המפלגה בקביעות ב־80 עד 90 אחוז מהקולות. כך שהנתונים הרשמיים לא מחפים, ככלל, על בחירות גנובות, אך הם מסתירים מגמת נסיגה מתמיכה במפלגה השלטת, בעיקר בצפון. הקשיים הפיננסיים בעת האחרונה עשויים להאיץ את המגמה הזו.

עלות הנפט

כשכלכלת הנפט של מקסיקו נקלעה לשפל ב־1981, ניסתה ממשלתו של הנשיא ראו חוזה לופז פורטילו, בהסכמתם של המשקיעים הזרים, להרוויח זמן. במקום לקצץ בהוצאות הציבוריות, לוותה הממשלה כספים נוספים מחו"ל. הנידעון התקציבי צמח ויתרות מטבע־החוץ ירדו. באוגוסט 1982 הכריז הנשיא על הקפאת החזרי החובות, ו„משבר החוב הבינלאומי" נולד.

ב־1983, השתולל הנשיא החדש, מיגואל דה־לה מאדריד, למלא אחר תנאי „קרן המטבע" לעזרה פיננסית. הוא קיצץ את הגירעון הממשלתי, והפך גירעון מסחרי של חמישה מיליארד דולר לעודף של 14 מיליארד. אך כתוצאה מכך, ירד התל"ג הריאלי באותה שנה בחמישה אחוזים, והצריכה הפרטית נפלה ביותר מעשרה אחוזים. השנה, כופה התמוטטות מחירי הנפט חזלטות מכאיבות יותר.

ב־12 החודשים עד ליבואר 1986, ירד המחיר הממוצע לנפט של חברת הנפט הממשלתית ב־8 דולאר לחבית: מ־27 ל־19. אפילו אם המחיר הממוצע יישמר ברמה של 19 דולר לחבית, שפירושו התאוששות בלתי סבירה מהמחיר הנוכחי העומד על 10 דולאר, תעמוד המדינה מול ירידת הכנסות בסך 4.4 מיליארד דולר. מה שמחמיר את המצב הוא, שמקסיקו אינה מסוגלת למכור את תוצרתה במחירים קבועים. ירידה בהיקף היצוא „גילחה" עוד מיליארד דולאר מההכנסות הצפויות אשתקד.

סיבוב השיחות האחרון עם קרן המטבע ועם הבנקים המלווים הגיע למבוי סתום, בגלל אי־הבהירות לגבי צרכיה הפיננסיים של מקסיקו. חוזה סילוזה הרצוג, שר האוצר המקסיקאי, אמר בתחילה כי הגירעון הפיננסי יהיה שישה מיליארד; אחר כך, כי הוא עשוי להיות גבוה יותר; אחר כך, כי הוא תרצה להוסיף יותר מארבעה מיליארד דולר של הלוואות חדשות לערימת חובותיה הנוכחית. ג'יימס בייקר, שר האוצר האמריקאי, מילא תפקיד מרכזי בשיחות. הערותיו על הכביה נתפרשו כאילו מקסיקו לא תצטרך כלל הלוואות חדשות.

השנה, אפשר רק לנחש את גודל הגירעון הפיננסי, משום שהוא תלוי במה שיקרה עם מחירי הנפט, עם שערי הריבית ועם יכולתה של מקסיקו להגביר את היצוא, לבד מהנפט, ולקצץ ביבוא.

בנקים טוענים, כי יש להוסיף ולקצץ ביבוא. קיצוץ בן 10 מיליארד דולאר בשנה ישמור על ירידה של 28 אחוז לעומת 1985, אך עדיין מעל לשפל־היבוא ב־1983.

הבנקים דורשים קיצוץ ביבוא בסך של עשרה מיליארד דולר בשנה. קיצוץ כזה אפשרי, משום שהממשלה שולטת ביבוא דרך מערכת של היתרים, וביכולתה לפעול בתחום סחר־החוץ באמצעות צווים. אך חיסכון בתחום זה לא יתקבל באהדה בערים, והתרופפות השליטה של הפר"י. במעמד הבינוני הוא שגרם לאובדן קולות המצביעים. סילוזה הרצוג טען לאחרונה באוזני משקיעים כי הצרכן המקסיקאי סבל דיו. עתה הגיע תורם של אזרחים לשאת בעול.

יהי אשר יהי תוצאות שיחות החוב הנוכחיות, מקסיקו תיאלץ להנהיג ריסון כלכלי כלשהו בשנים הקרובות. אין זו רק שאלה של ירידה ביבוא. הכנסות הממשלה ויכולתה למתן את ההשפעות הפוליטיות על המחסור ועליית המחירים, תלויות בנפט. רוחזי חברת הנפט הממשלתית תרמו כמעט מחצית מהכנסות המגזר הציבורי בשנה שעברה. הירידה בהכנסות תגרום, אם כן, לעליית מיסים, לצמצום ההוצאות ולגידעון ציבורי גבוה יותר.

בכלכלה כמו הכלכלה המקסיקאית, המנוהלת על־ידי ולמען המיגזר הציבורי מתוך דבקות בעיקרון, כי אין דבר מצליח יותר מהצובון – אפשר לקצץ בהוצאות רבות. במקסיקו סיטי, למשל, ניתנות שיחות בטלפון ציבורי בחינם. לפני שנים רבות, קבעו את המחיר על 20 סנטאבוס. כעבור זמן קצר, פחת ערכו של המטבע בן 20 סנטבוס עד כי נשאר במחזור רק בתור אסימון לטלפון. עתה התקינה חברת הטלפונים מכשירים הפועלים ללא צורך במטבעות. הסובסידיות לתחבורה ציבורית, כמו גם לשורה ארוכה של מוצרים ושירותים, הן גדיבות באותה מידה, אפילו לאחר שתי שנות קיצוץ תקציבי.

מתקפה של ממש על הסובסידיות האלה תהיה היומר פוליטי כה גדול, עד שהממשלה תשתמש בו רק כמפלט אחרון.

רעידת האדמה בסבסמבר, שנטלה את חייהם של 10,000 בני אדם וגרמה נזק המוערך בארבעה מיליארד דולר, הורידה את ההערכה לממשלה לשפל חדש. חלק גדול מהכנייניים שקרסו היו משרדי ממשלה, שנבנו, כך מקובל לחשוב, מחומרים לקויים. הקבלנים, הכניסו לכיסם את ההפרש, והתחמקו מעונש הודות לשחיתות פקחי הבניה והפוליטיקאים.

בית־המלון בניטו חוארז נודע לשמצה בעניין זה. הוא קבר תחתיו 800 איש כשקרס. עתונים במקסיקו סיטי דיווחו אחר־כך, כי רצפות הבטון הכבדות שלו נסמכו על קירות רקים, עמודים חלשים וחמיכות בלתי מספקות בעליל. במקומות אחרים, תבעו שברי חדרי־מתים שוחד („מורידה" – נשיכה), לפני שמסרו את הגוויות לקרובים; בתי־חולים ביקשו „מורידה" תמורת פלאומה; אספקת חירום נעלמה, והופיעה מאוחר יותר בשוק השחור. לצד השחיתות, בלט חוסר היעילות הממשלתי. נדרשו שבועות ארוכים לחידוש אספקת המים החשמל; אנשים גם זעמו על החלטת הממשלה לא להשתמש בצבא בשלבים הראשונים של מבצע החילוץ.

אזרחי מקסיקו הביעו את אובדן אמונם בממשלה גם בדרך אחרת – אולי הדרך המזיקה ביותר לעתיד הכלכלה במדינה. הם שלחו את הונם לחו"ל. משרד החוץ האמריקאי הודיע לאחרונה, כי פקדונות בנקים בסך 14 מיליארד דולר רשומים בארה"ב על־שם אזרחים מקסיקאים. הדיקי האמיתי הוא כנראה גבוה הרבה יותר. אומדנים אחרים, הכוללים גם את הרכוש מצפון לגבול בנוסף לפקדונות בנקים, מעמידים את הסך הכולל של בריחת ההון ממקסיקו בעשור האחרון על 55 מיליארד דולאר. זהו סכום גדול ממחצית החוב החיצוני הארוך של מקסיקו.

הצעד הבא

עקב הלחצים תיאלץ פר"י לשנות נתיב. אין זה ברור עדיין מה יהיה הכיוון החדש. משטר חופשי וליברלי יותר, שיחדש את הצמיחה הכלכלית או שמא צעד נוסף לעבר אוטוריטריות, כדרך לריסוי ההתנגדות הישירה הגוברת לפר"י?

הממשלה אינה רוצה לקחת החלטות קשות במיוחד בשנה זו. ביני, תארת מקסיקו את גמר גביע העולם בכדורגל, מאורע שלו מצפים המקסיקאים בשקיקה. פקידי ממשלה מקסיקאים מתייחסים למאורע הזה באותה עצבנות בה מתייחסים עמיתיהם הדרום־קוריאנים לאולימפיאדה בסיאול ב־1988: אף אחד מהם לא רוצה, שתהו וכהו פוליטי ישתקף דרך מסכי הטלוויזיה בעולם. במקסיקו יש תקדים מפחיד. לאולימפיאדה של מקסיקו סיטי ב־1968, קדמה שורה של הפגנות רחוב, שהסתיימו בכך, שהצבא הרג 400 מפגינים. הטבח ניפץ אצל המקסיקאים אמון ולתמיד את האשליה, כי הנשיאים במקסיקו שולטים על־פי קונסנסוס.

אם להתמקד על התהליכים האחרונים במקסיקו, צפוי כרסום זוחל בחירויות הפוליטיות והכלכליות. מפלגת השלטון מנהלת מגבה את כלכלת מקסיקו מזה שנים. הפעולות המסחריות הפשוטות ביותר נקבעות בחוקים ובצווים וההצלחה תלויה במידה רבה ברצונם הטוב של הבירוקראטים. תופעה זו טיפחה מנטליות של פרוטקציה, לא רק בקרב האנשים בעלי ההשפעה, אלא גם בקרב לקוחותיהם. התוצאה הבולטת ביותר של מנטאליות זו היא הסובלנות כלפי שוחד.

קשה לשנות את השיטה הזו, משום שהיא מיטיבה עם אנשים רבים. כל נסיון ליבראליזציה של הכלכלה המקסיקאית יתבע שינוי בדרך החיים המושרשת הזו. פירושו של דבר יהיה אובדן השפעה, ורווחים ממשיים יותר, מצד אחד, ואובדן הבטחון בשיטה המסורתית, מצד שני.

האופטימיסטים, למרות זאת, רואים מקום לתקווה. ייתכן, הם טוענים, שהצמצום הפיננסי האחרון יכפה על פר"י מדיניות כלכלית, שתהיה רגישה יותר לשוק.

רפורמות פוליטיות של ממש נראות סבירות פחות מרפורמות כלכליות. מנהיגי פר"י עלולים להפסיד יותר מדי, אם יתירו את אחיזתם המדינה. אנשי הצמרת במפלגה, מנהלי חברות ממשלתיות, נשיאי בנקים ומנהיגי איגודים, רוחצים זה את ידי של זה. הניסיון לפתוח את הפוליטיקה המקסיקאית יעלה להם ביוקר רב. אך אם אמורה הרפורמה להצליח, עליה להתחיל מנושא זה. הבחירות הצפויות ביולי בצ'יוואוווה ילמדו אם מנהיגות פר"י בכלל, ודה־לה מאדריד בפרט, מתכוננים למתן את חיבוק המפלגה.

על דה־לה מאדריד עוברת עתה השנה הרביעית מתוך שש שנות כהונתו היחידה. בשנה הקרובה, יצקוב בשם האיש שייבחר ב־1988 כדי לרשת אותו. זהו שלב מסוכן בדרך־כלל בתקופת הנשיאות במקסיקו. בשלב זה, מתחיל נשיא מושחת לגנוב בריש גלי, וכל הנשיאים מתחילים לחשוב על מקומם בהיסטוריה המפארת של המהפיכה.

האם דה־לה מאדריד, שלא נמנה על הנשיאים המושחתים, יחזק את הנוהג הלאומני והרסני? עד כה, נדמה כאילו אישר את הדיעה הציונית של מקסיקאים רבים, לפיה כל הנשיאים, אחרי תקופת כהונה מסוימת, נדבקים במחלת העוצמה הכמעט־אבסולוטית, ומתחילים לעשות שגיאות. הזו הסיכוי האחרון של דה־לה מאדריד להוכיח להם את טעותם.

הבעיות החדשות – פרק נוסף בסיפור החוב של העולם השלישי

יפאן – לשינוי מבנה

נאקאסונה, ראש ממשלת יפאן, מקווה להפוך את פסגת טוקיו לפסגה כלכלית מוצלחת לתועלת כולם

ראש ממשלת יפאן, יאסוהירו נאקאסונה, ניצב לפני חודש עמוס. ב־7 באפריל קיבל רשמית את הדו"ח מייקאווה. לאחר 40 שנה, שבהן קראו רוב המדינאים לאזרחיהם „לייצא או למות", כתב ההסמכה של ועדת מייקאווה הוא חריג. הוועדה נדרשה להגיש הצעות לשינוי המבנה הכלכלי של יפאן, המכוון בלעדית לייצוא.

שמועות בחוגי הממשלה היפאנית אומרות, שהיה קשה להגיע להסכמה. עם זאת, די היה במספר הצעות כלליות שגובשו, כדי לעורר אי־נחת פוליטית. בין ההצעות: ייקור היאן, הגדלת הביקוש הפנימי וקיצוץ הקלות־המס להסכון; עידוד מפעלים יפאניים להשקעות מעבר לים, גם על־ידי הסדרי־ביטוח; קיצוץ בשעות העבודה והגדלת הסיוע למדינות שמעבר לים; הרחבת הבניה למגורים על־ידי צמצום ההגבלות בנושא איכות הסביבה; הגדלת יבוא הפחם ואף יבוא המזון, במקום הסיבסוד הניתן למוצרים המקומיים.

ב־4–6 במאי יארח נאקאסונה שישה מנהיגי עולם בכירים (רייגן, קוהל, מיטראן עם שיראק, תאצ'ר, קרקסי, מולרוני) בפסגה הכלכלית של טוקיו, כמהאה נגר הפסגה ירו באחרונה מטורפים מהשמאל הקיצוני בטוקיו כמה טילים שהכילו חומר רליק נגר מקקים, לעבר שטח השגרירות האמריקאית והארמון המלכותי. להלן ראיון שהעניק נאקאסונה בימים אלה לעתון „אקונומיסט":

– מהן תקוותיך הגדולות ביותר מהפגנה הכלכלית?

כדי שפסגת טוקיו תהיה לפסגה כלכלית מוצלחת, לתועלת כולם, עלינו לנקוט כמה צעדים – לכונן מערכת סחר חופשית יותר; להיאבק בתקיפות בפרוטקציונים ולצמצם את האבטלה על־ידי צמיחה כלכלית מואצת. כך נחזיר את הכלכלה העולמית למסלול.

אשר לסיוע, אימצנו את „תוכנית בייקר" לעזרה למדינות מתפתחות, בעלות חובות חיצוניים תופחים, ועלינו לבחון גם את האפשרות של הגדלת מספר המוסדות הבין־לאומיים לסיוע כלכלי. כמטרה ראשונית, אנו חייבים לבדוק דרכים לייצוב המערכת המוניטארית הבין־לאומית.

– האם תוכל לשכנע מדינות זרות בי יפאן מסמנת כעת מהר־חוטשי של ממש?

בשנתיים האחרונות עשינו מאמצים גדולים כדי להפוך את יפאן למדינה בעלת שוק פתוח לכל יוזמה. בהתאם לתוכנית הפעולה שלנו הכנסנו שיפורים גדולים במערכת ההיתרים וצמצמנו מאד היטלי־יבוא רבים – למעשה, אנו כיום המדינה בעלת ההיטלים הנמוכים ביותר בעולם. הנתונים האחרונים מצביעים על גידול משמעותי בהיקף היבוא של סחורות מוגמרות, בשעה שהיקף היצוא נשאר יציב או נמצא בירידה. עם זאת, מחירי היצוא הנקובים בדולארים אמריקאיים, ירדו; יפאן היא המדינה שהרוויחה יותר מכל מחירידה התלולה של מחירי הנפט; כך שעדיין המאזן המסחרי שלנו נמצא בעליה מסוימת.

– מה עשוי להיות צעדכם הבא?

במגמה לשנות את אודיינטאציית הייצוא של יפאן, הקמנו ועדה מייעצת, בראשותו של הנגיד לשעבר של הבנק היפאני, מייקאווה. על הוועדה למצוא דרכים להרחבת הביקוש הפנימי ביפאן; עליה לבדוק ביצד ניתן לייצב את המערכת המוניטארית הבין־לאומית, ובתוך זה לקבוע שער חליפין הולם ליאן; עליה למצוא גם דרכים לעידוד ההשקעה הישירה. אחרי שנקבל את הדו"ח, נבחן את תוכן הצעותיו, וניישם את ההמלצות בתקישות.

– „אקונומיסט" טען, שברפורמות המיסים הקרובה יש לצמצם את התמריצים להסכון. האם אתה מסכים לכך?

יאסוהירו נאקאסונה

כן, אני מאמין שהדבר אפשרי. אנו ממתינים עתה להמלצות המועצה לרפורמה במיסים. המטרה העיקרית בדיוני המועצה היתה, להפוך את מערכת המיסוי היפאנית, הנוטה כעת לעודד את החסכון, למערכת שתיתן תמריצים גדולים יותר להשקעות. הרגש המרכזי יושם בהרחבת הבניה למגורים והבניה העירונית. כעת דנה המועצה בקיצוץ חריף במיסים, בעיקר במיסים הישירים, כגון מס־חברות ומס־הכנסה. נערכים מחקרים, שמטרתם לאפשר הגשת חוקדפורמה־במיסוי בינואר הקרוב.

– האם השינוי המבני, שאליו אתה שואף, יהיה אפשרי מבחינה פוליטית?

לחדות על האמת, אני חושב שהוא יגרום קשיים פוליטיים ארידים. למעשה, כבר נתקלנו בהתנגדות חריפה עם הגשת ההמלצות לוועדת מייקאווה, אולם אנו מקווים, שהוועדה תהיה אמיצה בהצעותיה. אנו מאמינים, שהעם היפאני מודע יותר ויותר למצב הקריטי של יפאן בקרב הקהיליה הבין־לאומית. בתמיכתו, אנו מקווים שנצליח לקבוע לוח־זמנים לרפורמות וליישם את ההמלצות אחת לאחת. בכוונתנו גם לקבוע לוח־זמנים דומה למכירת חברות ממשלתיות לגורמים פרטיים, כהם גם הרכבת הלאומית היפאנית".

אלבניה יוצאת מבדידותה

שאלה: עם כמה מדינות מערב־אירופיות אין לאלבניה קשרים דיפלומטיים? רק ארבע: בריטניה, אירלנד, ספרד ומערב־גרמניה. יש בכך, ללא ספק, כדי להפתיע את מי שהתרגל לכך שאלבניה מנותקת, כמעט לחלוטין, משאר אירופה. עתה נראה, שהמספר עשוי לרדת לשלוש.

בחודש שעבר נפגשו פקידים אלבנים ומערב־גרמנים בווינה, ודנו באפשרות של כינון יחסים דיפלומטיים בין שתי הארצות. פגישה נוספת בינתים צפויה בזמן הקרוב. ביקורו של ראש ממשלת באוואריה, פרנץ יוזף שטראוס, בטיראנה, בקיץ 1984, היה יותר מאשר רק חופשה – לשיחות שהתנהלו לאחרונה בין שתי המדינות, היה כנראה קשר מקדים. הצורך של אלבניה בכינון יחסי מסחר עם מערב־גרמניה כבר הביא למיתון דרישתה לפיצויי מלחמה. אם תמצא גרמניה דרך להעניק סיוע כלכלי בלא שהדבר יראה כהגדלת האשראי (דבר שחוקת אלבניה אוסרת), תהיה אלבניה מוכנה למחוק את חובותיה.

המחלוקת עם בריטניה מסובכת יותר. האלבנים עומדים על כך, שאין מקום לחילופי שגרירים בין המדינות, בטרם תקבל אלבניה את הזהב, שנטלו הנאצים בזמן המלחמה, ושמחזיקות עתה במשותף בריטניה, צרפת וארה"ב. הבריטים, מצידם, אינם מוכנים להסכים לכך כל עוד עומדת אלבניה בסירובה לשלם לה 840 אלף לירות שטרלינג, שפסק בית־הדין הבינלאומי, כפיצוי בגין מיקוש שתי משחתות בריטיות, במצר קורפו ב־1946.

האלבנים מבחישים את אחריתם למעשה המיקוש, בשיחות שניהלו השתיים בפריס, בשנה שעברה, הושגה התקדמות מועטה ביותר.

כשלונה של כלכלת אלבניה בשנה שעברה עודד את דאמיז עליה, כשנכנס לתפקידו כמנהיג אלבניה לפני 11 חודשים, להוסיף ללכת בדרכו של אנור הודג'ה, קודמו, אשר הנהיג בתקופת שלטונו האחרונה מדיניות של פתיחות והידה כלפי מערב־אירופה. ראמיז עליה מעודד, במסגרת הדוגמה המרקסיסטית־לניניסטית, כמובן, דיון ציבורי פתוח יותר ומתן קצת יותר חופש לצעירים.

כדי להסיר ספק באשר להעדר הסתירה בין צעדים אלה ובין מדיניות קודמו, העניק עליה לאלמנתו של הודג'ה, נהמייה, תפקיד מרכזי בתחילת החודש מונתה נהמייה ראש „החזית הדמוקרטית", גוף המוני האמור לשמש חוליה מקשרת בין המפלגה הקומוניסטית לבין העם. מותה של אשת עליה הוכרז, אגב, ב־14 במארס.

מדיניות הפתיחות החדשה אינה חסרת תקלות לגמרי. עד לעת האחרונה היו יחסי אלבניה עם איטליה קרובים במיוחד. אבל בדצמבר עלה בידי שישה אלבנים לחדור לשגרירות איטליה בטיראנה וביקשו שיזעזע להם מקלט מדיני. הם עדיין שם, בקשתה של אלבניה, למסור אותם לידי הרשויות נדחתה, וזו הגיבה בהפסקת התיירות האיטלקית במארס ובאפריל. ייתכן שחיכוך זה ביחסי שתי המדינות הגביר את להיטותם של האלבנים ליישוב מחלוקתם עם מערב־גרמניה.

לדגניה א' ולטולגל
במלאת 75 שנה
לייסודכם
שאו ברכה
ואיחולים להמשך
בנין, פיתוח ושגשוג
•
מ. מערוף
חברה לייצור שיש בע"מ
כביש עכו–צפת (מול כרמיאל)
טל. 04-988476, חיפה ת.ד. 280

יובל 75 לדגניה א' — אם הקבוצות

לדגניה א' ולמפעל טולגל
במלאות 75 שנה לייסודכם
שאו ברכה
ואחולים להמשך בנין, פיתוח ושגשוג
מועצת פועלי טבריה

לטולגל
וקבוץ
דגניה א'
ליום חגכם
ברכות חמות
ספנקריט
פלמחים

לחברי קבוץ דגניה א'
שפע ברכות
ליום חגכם ה־75
חברי קבוץ מסדה
טל. 067-58211 067-58293

GENERAL ELECTRIC
מיטב הברכות
לדגניה א'
ולמפעל ייצור כלי יהלום
טולגל דגניה
ג'נרל מהנדסים בע"מ
רח' משכית, אזור התעשיה הרצליה
052-552233

לדגניה א'
במלאת 75 שנה
לייסודכם
שאו ברכה ואיחולים להמשך בנין,
פיתוח ושגשוג
מכל בית מצובה

לקבוץ דגניה א' ומפעלו טולגל
שפע ברכות
ליום חגכם ה־75
מאחלים
אלקטרו מטנו
הסדנה 5 תלפיות
טל. 02-713878/9 ירושלים

לקבוץ דגניה א'
ולמפעל טולגל
מיטב ברכות לחגכם
שי ציון
מדרגות מוזאיקה
ק.ק.ל. 70,
טלפון 03-354094
יהוד

לקבוץ דגניה א'
ולמפעל טולגל
קבלו את מיטב הברכות
ליום חגכם ה־75
מחברי קבוץ לוחמי הגיטאות
ומפעל טבעול

4 קבוצות יבטיחו היום העליה לרבע־הגמר בגביע הכדורגל

מאת אשר בן־ירושלמי

קבוצת מכבי תל־אביב, תנסה הערב ב־6 לחישאר בתמונת הסיכויים לזכייה ב„ראבלי", משחת־מוקדם במשחק חוזר בשלב שמינית־הגמר עם קבוצת מכבי יבנה.

חניכיו של שמעון שנהר, הקרובים עד כדי 4 נקודות ממכבי חיפה, שלא השכילו בשבוע שעבר לנצור על היבואים בתום 120 דקות (0:0), יטילו את מלוא כובד משקלם כדי לספק לשלב רבע־הגמר.

מכבי ת"א תופיע בהרכבה החזק, אליו ישוב גם החלוץ אלי דריקס, שנעדר משלושת המשחקים האחרונים של קבוצתו.

מכבי יבנה תנסה ל„שחוב" את תל־אביבים ל־120 דקות ואולי לבעיטות 11 מ'. והתחזית: בצחון למכבי ת"א, המצוייה בנגופה.

לא ודקה מרמרבן, תנסה קבוצת הפועל פ"ת להכריע כבר בשלב המוקדם, את ה„מוחיקנית" האחרונה מליגה א' – מכבי חדרה.

בשבוע שעבר לא הכריע המשחק בין שתי הקבוצות (2:2) אולם עתה, כאשר הביתיות לזכות „המלבסים", נראה, כי למרות הכל תזכה הקבוצה ביתרון, הגם שתחסר את רונן הלל, שהרחק בשבת האחרונה. המשחק – יתקיים ב־3 בארצטריון הפועל בפ"ת.

המשחק השלישי יתקיים ביטן, בין שתי הקבוצות המתאושות של מכבי יפו ושמשון. במשחק הקודם בשלב שמינית הגמר סיימו שתי הקבוצות מתיקו 2:2.

יפו, לאחר 13 משחקי ליגה ללא הפסד, עשויה להמשיך בהנעתה גם בגביע, אולם שמשון מזרחי לא תוחזר בנקל.

מפגש של מרכז סכלה, יתקיים ב־3 בנתניה בין מכבי נתניה להפועל באר־שבע. שתי הקבוצות נוצחו בשבת האחרונה: נתניה 2:0 מול הפועל פ"ת וב"ש 5:1 מול מכבי חיפה.

בשבוע שעבר סיימו שתי הקבוצות בתיקו 1:1, ונראה, כי גם היום צפוי מאבק שקול.

המשחקים, שלא יוכרעו בתום 120 דקות, יחייבו בעיטות 11 מטר.

משחקי הפועל בבמאבק האליפות

סיפורם של משחקי הפועל ב־13 מופיע בצורה בולטת בגליונו האחרון של בטאון הודעות־האוליפי הבין־לאומי, „אוליפיק רביו".

הסקירה על משחקי הפועל כוללת מידע כללי והיסטוריה של המפעל ופרטים מלאים על המשחקים, שייערכו במאי 1987.

לצד הסקירה הודפס גם סמלם של המשחקים.

הליגה הלאומית תפתח ב–20.9

מאת אשר בן־ירושלמי

משחקי הליגה הלאומית בעונת 1986-7 יחלו ב־20 בספטמבר ויסתיימו ב־30 במאי 1987, קבעה אתמול הוועדה המקצועית של ההתאחדות לכדורגל, שרגה בתכנון לוח המשחקים.

למעשה תחל עונת המשחקים ב־30 באוגוסט, במשחקי גביע ליליאן, סבו ייסלו חלק 4 הקבוצות הראשונות בתום העונה.

משחק „אלוף האלופים" בין האלופה ומחזיקת הגביע יתקיים ב־9 בספטמבר.

מסגת של ה–27 בדצמבר, יתקיימו משחקי גביע הסוכו, מאחר ובאותו שבת יתקיים סודיבי הנוער.

בשבתות 24 ו–31 בינואר יתקיימו מחזורי גביע הלוכו, שכן באותן שבתות תהיה נבחרת הנוער עסוקה במקדמות גביע העולם.

גמר גביע המדינה יתקיים ב–2 ביוני 1987.

● נבחרת הנוער, אמורה לצאת ב–27 בחודש זה לאנגליה לקיים מחנה אימון שיכלול 4 משחקים מול קבוצות הנוער בין השאר של ארסנל לוטנהם.

גם הוא „בעשירים"

בטאה – זה הסיגנון המקובל ביותר בעת האחת בכל מגוני חיינו. אין כמעט יום שאינו מסתיים באיזה מעשה ברוסלי. העונים מלאים בכתבות שמנות של בדיניקה פלילית. המצטיינים בסוג זה של „ראשות" הם מדורי הספורט.

בכדורגל, למשל, החליפו כבר מזמן את הבעיטות בכדור בבעיטות „מתחת לחגורה", שאקן לשחק זאב המאמן „יביע אומר" לא־סימפאטי במיוחד. האליפות המילולית חוגגת. מילות הגנאי חוצפות מכל כותרת. במקום ספורט מדברים „פקה פקה". כל היום חודרים לשון ומשמודרים את הרצוצה חפשי חפשי.

מה הפלא, איפוא, שהקהל בוחה מן במגרשים. אם מאמן מכובד מכנה את שחקני הקבוצה הירוקה בכינוי „עגלות" ואחר משיב ב„גרוטאות" ושלישי זועק על חניכיו „אתם לא שחקנים וגם לא גברים" ואם קפטן אחד אומר על חברו הקפטן מן בישיים שמורה בבית ספר עממי מעיש על כך את התלמיד הבאמת הדרים.

הנה גם בכדורגל לא מומנים יריים בבלוף. המשחקים מתמסמס והעוקים תוקעים מרפקים ואגרופים מתחת לסלים ועד כדי תגרות יריים מגיעים. כאשר כל צד מעורר את ציבור האוהדים לקריאות תגר ומן הפרקים עוברות האיריה אל בין השורות ביצעים ואי לאותן „ברכות" שנשמעות לעברו של שחקן פלוני או אלמוני שחיבו סר. אמו עוסקת לפתע במקצוע העניק ביותר וכל כולו בר־מינן.

השבוע, תרד הסיגנון הזה גם למשחק הלבן באיצטדיון הסניס בירושלים בסודיבי המקצועני על פרסים בגובה של 25,000 דולר. עמוס מנסורוף, שלא היה שבע רצון מהחלטת השופט בגין הלוחמתו, לא חסך ממנו מילות גנאי ואף אים להכותו. הוא אף עמד לממש את האיום בחוד הלבשה ודק אבין, כך מספרים עדי ראיה לתקרית, מנע את ביצוע זממו. הקנס המכסיר שנושת על מנסורוף 740 דולר. זאת כבר הפעם השניה בקריירה של השחקן הזה שהוא נענש על התנהגות בלתי ספורטיבית.

הסניס המקצועני בעולם יודע בגילוים המבעיים של התפרצויות שחקנים. הלכו השבוע הוא ג'ון מקנרו ואחריו עוד שורה ארוכה של מתפרצים כלפי שופטים, שכבר הספיקו למלא את קופת המקצועים מרבה אלפי דולרים של קנסות כבדים והמסקת פעילות לתקופות זמן קצובות.

הבד הצבוע אבל עמוס מנסורוף הוא, כי עוד בטרם התייצב הכחור המכובד הזה על רגל אגיס גבה ויציבה – הוא הוטס מקום ראשון בהתנהגות גלוחה על מגרשי הסניס בישראל. אין מרגישים בישראל, כי בסחיריו בעולם הוא כוכש את רוחו אם כי במשחק הראשה של אליפאיאת לוס אנגלס הוה בין־לעיניים המפיש מלל הביטויים שהשמיע כלפי שופטת המשחק. מזלו שהאשה בגרוסי הכסא לא שמעה ואף לא הבינה את מילות ה„שפר" שהטיח כלפיה.

מנסורוף מספס לפי שעה לאט אבל בטח בסולם הסניס העולמי, ומישהו צריך לשים סכר להתפרצויות של ה„גם הוא בעשירים" הילדותי הזה, אחרת הוא צפוי לאי נעימויות רבות על המגרשים בעולם, כי אצלו עם הבטחון עלולה לצמוח גם היהירות. על כלי התקשורת בישראל כבר שפך את זעמו בשמו מהאוליפאיאת, אך איש לא העמיד את הילד הזה על מקומו. חששו לפגוע בעתידו המזהיר כשוקנו.

לדעתנו ממשיכים לשגות בחיפוי על התנהגות מסוג זה, כי אנחנו אינו זקוקים לסכבים עם פה גדול. כאלה יש לנו, כאמור, די והותר בכדורגל.

אחיקן לחב

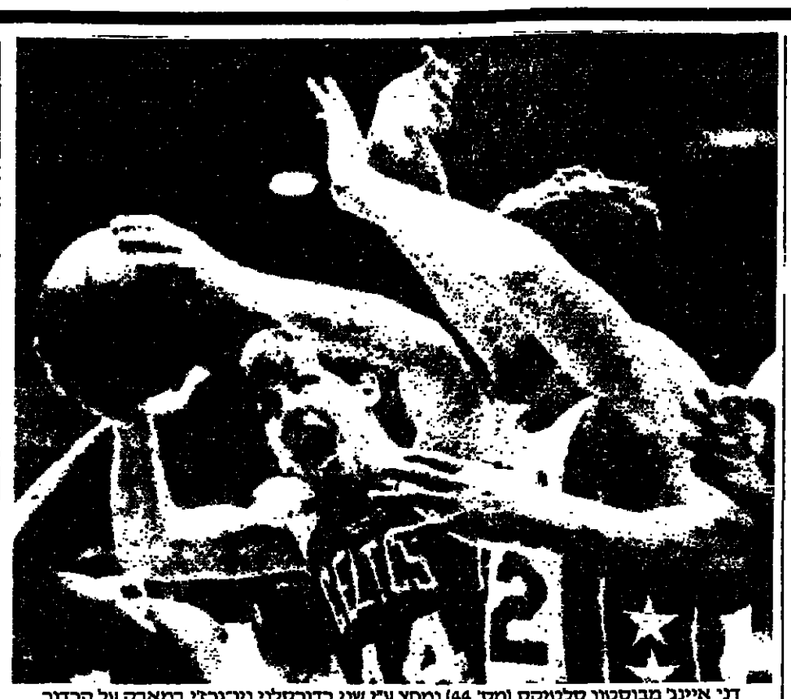

דני איינג מבוסטון סלטיקס (מס' 44) נמחץ ע"י שני כדורסלני ניו־יורק במאבק על הכדור

ריאל השלימה שיא בספרד – נצחונות בכל משחקי הבית

האלופה, ריאל מדריד, שהבטיחה זכייתה בתואר האליפות עוד לפני הזדמן, קבעה שיא שלישי הערה, בשנצחה בכל משחקי הבית שלה, בשבוע שעבר על ספורטינג גיחון 1:2.

ריאל שברה קודם לכן את שיא הנקודות לעונה והיתה לקבוצה הראשונה בתולדות משחקי הליגה שנצחה ב־26 משחקים. הסיא הקודם – 24 נצחונות ליגה היה שייך לה ולברצלונה.

שוערה של ריאל, אונסיין הרדיגן, הציל בצורה מרשימה בעיטת – 11 בדקה ה־81 וכבע בכך תיקו ביתי. ראפאל מרטין ואסקאו היקנה יתרון לריאל בדקה השניה מן הנקודה הלבנה. אלדו אולאייה הישווה ברקה ה־21 והחלוץ המקסיקאי הבן־לאומי, הוגו סאנצו, הבקיע את שער הנצחון תוגג כבר, זו העונה השניה ברצופות. את זכייתו בתואר „בלוך המערב".

סאנצו הבקיע 20 שערים העונה ואת האחרון מרחוק 35 מטרים ברקה ה־48.

ביום רביעי תארח ריאל את אינטר בילאנו בחצי גמר גביע אופ"א ותנסה לחזור הפסד 3:1 מן המשחק הראשון.

הקשר המערב־גרמני, ברנד שוסטר, הבקיע את השער השלישי לזכות ברצלונה, בנצחון על ואלנסיה 0:3, שנשרה לליגת המשנה. לראשונה לאחר 52 עונות.

לינקר „כדורגלן השנה" גם של הכתבים

גרי לינקר, חלוץ קבוצת ארסנל ונבחרת אנגליה, נבחר גם ע"י כתבי הכדורגל ב„כדורגלן השנה" באנגליה. הוא צבר 80 אחוזים מן הקולות, והקדים בשואל את פיטר שילטון, שוער נבחרת אנגליה וקבוצת מאנצ'סטר יונייטד.

לינקר הבקיע עד כה 33 שערים העונה.

גם אשתקד נבחר שחקן אנגליה, היה זה השוער הוולשי הבן־לאומי, נוויל מאנהולד.

המדורגים ניצחו באליפות נתניה

באליפות הכניס הפתוחה של נתניה לא נפלו אתמול הפתעות. הכדורגים זכו בנצחונות קלים.

מנשה צור גבר על ארנון צפריר 1:6, 1:6, חיים ציון ניצח את ניר דקל 2:6, 3:6, אורן כיטרוואסל הכניע את שלמה זבולוני 0:6, 0:6 ורונן הרכל גבר על משה בלוד 2:6, 3:6.

היום ייערכו משחקי סגירת־הגמר. בסוף עמוד המאבק בין רביב ויידנפלד לדורון הרכל ואילו שי פוני יתחרה עם תובר צימרמן.

האליפות מאורגנת בצורה נאה ע"י מועדון מכבי נתניה בראשותו של מנו זגורי.

מאמן סנטנה

אבל על פי ההכנות הנולעות של הבריזאלאים, קשה להאמין בשלב זה, לפחות, כי המשימה תעלה בידם. בסיור האחרון באירופה הוכו כדורגלני בריזאל פעמיים ע"י מערבה גרמניה (2:0) והונגריה (3:0). נכון אמנם שבראיזיל הופיעה בשחקים אלה בהרכב חסר ומאנו נעדרו רבים מבוכביהם העושים בגלות או שנפצעו ערב המסע אבל קשה היה להתפעל מהיכולת שהפגינו בשני משחקים אלה.

משימת החזרת הגביע

בשאלת החזרת הגביע ל־מקומו הטבעי", כפי שמתבטאים בבראיזיל, הוכלה על כלה סאנטנה, המאמן בן ה־55, שניהל -את- הנבחרת גם במשחקי 1982 בספרד.

סאנטנה, שבילה עד לפני זמן לא רב בסעודיה ועשה שם כסף סוב, ניסה תחילה להתחמק אבל הלחץ עליו היה גדול ובסופו של דבר הוא נכנע ותכל את שרביט האימון.

סאנטנה אינו אוהב חידושים. לכן הוכין לסגל המורחב שהקנים רבים (10) שהופיעו גם בספרד. בין אלה נכללים זיקו (פלה הלבן) דר' סקרטס, פלקאו, טוניניו, טרגיו, אדר, ג'וניור, אדיניו, דיסאו וליאונרדו. חלק משחקנים אלה מופיעים בליגה הארגנטינאית ועמדו לדעות סאנטנה רק בסיומה של העונה שם – עובדה שבוודאי אינה גורמת לו שמחה.

כאשר נשאל סאנטנה מדוע דימן שוב שחקנים שרוכם כבר עברו את גיל ה־30 ענה בפשטות. „לגיל אין חשיבות, שחקן מצליח טוב בכל גיל. אין בחליפים שחקנים מצליחים".

ואמנם לאור ההתפתחויות האחרונות סכיר להניח שבמקסיקו יוליכו את בראזיל הוותיקים, בראשותו של זיקו, הנחשב לכדורגלן הטוב ביותר בבראזיל.

„השוער הוקי לסגל"

לצידם של הוותיקים דימן מאמנה גם מספר צעירים מוכשרים שהשתלבותם לצד הוותיקים סיאצילו עליהם מסיונם בוודאי תביא לשיפור במשחקם. בין הצעירים הבולטים החלוצים מולר, קראקה, רומאריו.

„וקן" שחקני ברזיל הוא השוער ליאו בן ה־37. ליאו החחר לסגל, לאחר שנעדר מכנו בספרד. קודם לכן הנטרין בשירות הנבחרות שהופיעו במערב־גרמניה 74 וארגנטינה 78.

כאמור, הופיעה בראזיל בכל שורדיו הגמר עד כה. ב־1930 היא לא היתה בשורה הראשונה וסיימה הופעתה לפני חצי־הגמר. גם באיטליה, כחלוף ארבע שנים, הסתיימה עבורה האליפות בשלב שמיגית הגמר. אבל ב־1938, בצרפת, יו כבר היתה בראזיל הגדולה והמוכרת, ששחקניה מרקדים במגרש ומתעתעים בדיריה. בראזיל דורה באליפות זו במקום השלישי, לאחר נצחון 2:4 על שוודיה.

האכזבות הכבדות

ב־1950 אירחה בראזיל את סוריניו הגמר. איש מבין מלוני הבריזלאים לא חשב על אפשרות אחרת מאשר השארתו של הגביע בבית. עד הגמר התנהל הכל לפי התכנית. אבל במשחק המכריע כשלה בראזיל מול אורגוואי (1:2). עקומת ההתאבדויות בעקבות הכשלון והבושה עלה בזינוק מסאדר.

ב־54 בשוויץ שוב חזרה בראזיל לסורה והצאה ברבע הגמר ע"י בנחרת הפלא ההונגרית.

ב־1958 התחיל תור הזהב של הכדורגל הבריזלאי, בשוויצה התגלתה לעולם נבחרת מושלמת שחלפה על כל יריבותיה בקלות בירבית. בגמר ניצחו הבריזלאים את שוודיה הבאחרות 5:2. באליפות זו נולד גם גדול כדורגלני תבל „פלה", שהפך המשך לכוכב הדרך של כל כדורגלני בראזיל.

גם ללא פלה הפצוע הצליחה (1962) בראזיל לשחזר את הישגה, כשנטלה את הגביע העולמי בפעם הטיה ברצופות. היא ניצחה בגמר את צ'כיה 3:1.

ב־1966 שוב הוכחה בראזיל בשלב הבוקרים. פלה הגדול נפצע במשחק הפתיחה ובלעדיו היו יתר השחקנים כעדר ללא רועה, אבל סולוק

כוכב זיקו

פלה האגדי

ארבע שנים חזר פלה (שהיה אז כבר בן 29) לכשר שיא והליך את חבריו לזכיה שלישית בגביע, לאחר נצחון 4:1 בגמר על איטליה. בגביע העולמי על שם ז'ול רימה הועבר לצמיתות לבראזיל. החגיגות בעקבות הזכיה נמשכו ימים רבים.

ב־1974 הופיעה בראזיל עם נבחרת חדשה, שלא הרשימה. ב־1978, בארגנטינה, היא נאלצה לשחק על המקום השלישי (גם זכתה לאחר נצחון על איטליה 1:2), לאחר שארגנטינה קנתה את משחקה נגד פרו.

לפני ארבע שנים, שוב עם צוות מבריקיותה בראזיל, מועמדת לזכיה. אבל היא מעבה בדבע הגמר מול איטליה (3:2), במשחק אותו ניהל מיודענו אברהם לליין הבלבה לחזור הכיתה עם הב מפלא.

עכשיו מקדים לעשות בראזיל מה שלא עשתה שום נבחרת בעבר – לזכות בגביע בפעם הרביעית. אוהבי הדמורים שמים אמנם את כספם על הבריזלאים, אבל עד לגיבוש הנבחרת עוד נכתוב לכדורגלנים עבורה רבה.

בדרכה לגמר זכתה בראזיל בבית מס' 3 בדרום אמריקה, לאחר שהתמודדה עם בוליביה (1:1,0:2) ופרוגוואי (1:1,0:2). יצוין, כי את נצחונותיה בשלב זה קצרה דוקא בחוץ ואילו במשחקי הבית נאלצה להסתפק בתוצאות תיקו.

מקסיקו ניצחה את אורגוואי 0:1 לאחר התכתשויות

47,000 צופים חזו באיצטדיון האוליסטי מלוס אנג'לס, בכדורגל איכיזיך בברטיב אחר. הלה זה במשחק, שבו ניצחה מקסיקו את אורגוואי 0:1, משער שהבקיע סלדס בדקה התשעים.

לשתי הנבחרות שיבש משחק מבחן כוחות לקראת הופעתן בטורניר גביע העולם בעוד חודש חצי לערך. אולם המשחק הידידותי הפך לקרב בין שני הצדדים, הן בידיים והן ברגליים. הטופס נאלץ להפסיק כמה פעמים את המשחק ואף איים ל„פצצה", אם לא ירגעו הרוחות.

הסגל האורוגואי עומד לצאת מלוס־אנג'לס לאירופה, למסע משחקים ביבשת הישנה.

בורפרו מוסקווה ושחסיוד דונייצקי, ישחקו בגמר הגביע הסוביטי ב־2 במאי במוסקווה. בצד הגמר ניצחה שחרפיו את ספארטאק מוסקווה 2:3 ושחסיוד גברה על זנים לנינגרד 3:4.

אלופת הונגריה בכדורעף תגיע היום לישראל

אלופת הונגריה בכדורעף, קבוצת סונגסרם בודפשט, תגיע היום לישראל.

האלופה ההונגרית חקים מתנה – אימונים ומשחקים בארץ.

גראף ניצחה את לויד

המניסאית ששפי גראף, בת ה־16 ממערב־גרמניה, זכתה בטורניר הילטון־הד, דרום־קרוליינה, כאשר ניצחה במשחק הגמר את המבוגרת ממנה ב־15 שנה, כרים אוארט־לויד מארה"ב – 4:6, 5:7.

זה היה הנצחון הראשון של גראף על לויד בשבעת המפגשים ביניהן.

בחצי הגמר ניצחה גראף את הנה מנרליקובה הצ'כית.

בגביע העולם (5) MEXICO86

עם סאנטנה מקווה בראזיל להחזיר את העטרה ליושנה

מאת שמואל סל

הבחרת היהירה שהופיעה עד כה בכל שלבי הגמר היא בנבחרה של בראזיל. בנחרת המרבעת מדינה שהבריזלאי הוא ספרדי לאובי אצלה ואמר על פי הישגיה עולות תוצלות בטבלת.

שלוש פעמים בעבר זכתה בראזיל בגביע העולמי. בפעם האחרונה במקסיקו 1970. גם הפעם בקודים נציגי ארץ „הקפה, הסמבה והכדורגל" לנצל את „בתיחום" כדי להביא את הגביע הביתה ולהחזיר לעצם את הכבוד האבוד.

מאמן סנטנה

אבל על פי ההכנות הנולעות של הבריזלאים, קשה להאמין בשלב זה, לפחות, כי המשימה תעלה בידם. בסיור האחרון באירופה הוכו כדורגלני בריזאל פעמיים ע"י מערבה גרמניה (2:0) והונגריה (3:0). נכון אמנם שבראזיל הופיעה במשחקים אלה בהרכב חסר ומאנו נעדרו רבים מבוכביהם העושים בגלות או שנפצעו ערב המסע אבל קשה היה להתפעל מהיכולת שהפגינו בשני משחקים אלה.

משימת החזרת הגביע

בשאלת החזרת הגביע ל„מקומו הטבעי", כפי שמתבטאים בבראזיל, הוכלה על כלה סאנטנה, המאמן בן ה־55, שניהל -את- הנבחרת גם במשחקי 1982 בספרד.

סאנטנה, שבילה עד לפני זמן לא רב בסעודיה ועשה שם כסף סוב, ניסה תחילה להתחמק אבל הלחץ עליו היה גדול ובסופו של דבר הוא נכנע ותכל את שרביט האימון.

סאנטנה אינו אוהב חידושים. לכן הוכין לסגל המורחב שהקנים רבים (10) שהופיעו גם בספרד. בין אלה נכללים זיקו (פלה הלבן) דר' סקרטס, פלקאו, טוניניו, טרגיו, אדר, ג'וניור, אדיניו, דיסאו וליאונרדו. חלק משחקנים אלה מופיעים בליגה הארגנטינאית ועמדו לדעות סאנטנה רק בסיומה של הבחרת הנאגלית.

מוכי רובסון החליט לערוך ששה שינויים מאותו הרכב שניצח את בריה"מ בחודש שעבר בטביליסי (1:0). הוא החזיר את הפצועים, בראיין רובסון (בנצ'סטר – יונייטד), ריד וסטיבנס מאברטון, קרי דיקסון מצלטי הייב וטסון מנוריץ.

המנופים אם בגלל פציעה או סיבות אחריות, הם: קרקסולו, בירדסלי, בארנס, פרטין, ריי וחדקיק.

הנבחרת האנגלית.

מאת פ. שבח

סרבור פרנסיס, שיחגוג בשבת את יום הולדתו ה – 32, החזמן ע"י מוכי רובסון, מנהלה של הנבחרת האנגלית לקראת המשחק נגד סקוטלנד, כשנה לאחר הופעתו האחרונה.

פרנסיס, חלוצה של ספרוריה גנואה, הופיע באחרונה בנבחרת במשחק התיקו (1:1) עם פינלנד בהלסינקי ב – 22 במאי אשתקד. מאז סבל משורת פציעות ברגלו ונוטרל הן ע"י קבוצתו והן ע"י

נבחרת הכדורסל פותחת בהכנות לאליפות אירופה

נבחרת ישראל בכדורסל תפתח היום את הכנותיה לקראת אליפות אירופה דרגה ב', שתערוך בחודש הבא בבלגיה.

מהסגל יעדרו מוטי ארוואסטי, שהודיע על פרישתו, רונן ג'מצ'י וישראל אליבלך הסובלים מפציעות מרשמות. לעומת זאת זומן חיים אלוטיקמן.

עדיין לא הוחלט אם להענות לבקשתו של מיקי ברקוביץ שסרו שהוא סובל מעייפות מצטברת.

הנבחרת תתאמן מידי יום באולם „אוסישקין" בשבוע הבא ותצא הנבחרת לפולין במשך שבוע.

אליפות הטנ"ש היום – בלוד

מאת בנימין רבין

מספר שיא של יותר מ־800 שחקנים יפתחו היום באליפות ישראל בטניס־שולחן, שתתנהל באולם הספורט העירוני בלוד.

האליפות ה־29 תימשך שלושה ימים, החל בשעות הבוקר. בתחרויות, שיתנהלו ברזמנית על 12 שולחנות, ישתתפו אחדי־מחבט בגילאים שונים.

זו הפעם הראשונה, שהאליפות תיערך בלוד. המארגנים מצפים למאות צופים ככל אחד מימי התחרויות.

צפוי קרב עז על הכתר הלאומי בין האלוף, יוסי בוגן, לבין ידידיו דרור פולאק. הפתעה עשויה לבוא מצדו של הצעיר גיל ברטה.

נשים: דנמרק־ישראל 0:3

בפתיחת טורניר גביע האביב בכדורעף לנשים בגיזיבי, נוחזגה, הכנ"ה דנמרק את ישראל 0:3 (15:6, 15:4, 15:9).

היום ר"11 מצועים בסיחה

אחר כדורגל בן 17 מרומא, פאולו סארלי, נרצח ר"11 אוהדים מרומא נפצעו, כאשר אוהדים מפיחה התנפלו על אחת מקרונות הרכבת, שעמדה לעזוב את התחנה חזרה לרומא.

פרנסיס הוחזר לנבחרת האנגלית

מוכי רובסון החליט לערוך ששה שינויים מאותו הרכב שניצח את בריה"מ בחודש שעבר בטביליסי (1:0). הוא החזיר את הפצועים, בראיין רובסון (בנצ'סטר – יונייטד), ריד וסטיבנס מאברטון, קרי דיקסון מצלטי הייב וטסון מנוריץ.

המנופים אם בגלל פציעה או סיבות אחריות, הם: קרקסולו, בירדסלי, בארנס, פרטין, ריי וחדקיק.

לאלקו — התקנות ושירותים (1973) בע"מ
דרושים:
1. מנהל עבודה – לעבודות חשמל
עם רישיון וניסיון של 5 שנים לפחות בעבודות בניה ומתקני תעשיה
2. חשמלאים ומסגרים
בעלי ניסיון
נא לפנות בפרטים לטלפון 052-558825 052-556922

לטופר
דרושה
מרכזנית
אהראית וכשורה
נא לפנות לטלפון 03-254678-9. לכירב

לחברת תיירות
1. מזכירה קורספונדנטית
* ידע מושלם בגרמנית ואנגלית
* שפות נוספות — יתרון
2. מנהל משק ואחזקה
* בעל ידע טכני
לפנות, בצרוף קורות חיים ונסיון לת.ד. 939 רמת־גן.

להברה מסחרית גדולה באזור השרון
הנוסקת ביבוא והפצת מוצרי מזון
דרוש ה
מנהל/ת חשבונות ראשי
כישורים:
* יכולת עבודה עצמאית.
* נסיון בדמה של 5 שנים.
* נסיון וידע בעבודה עם מחשב.
* כושר לנהל צוות עובדים
* ההכצאית בחוקי המיסים
לפנות בכתב יד לת.ד. 196 כפר־סבא.

לחברת וולה
דרושה
מזכירה
לניהול משרד מחלקת קידום מכירות
הכשורים:
* מיסיון כללי בניהול משרד.
* הדפסה.
* טיפול בחשבוניות.
* קבלת קהל.
* יכולת לעבוד עם אנשי מכירות ולקוחות.
* הופעה נאה.
לקביעת ראיון נא להתקשר לטלפון 03-372829 בימים שלישי ורביעי 15—16.4.86 בין השעות 8.30—16.30 ולבקש את יוסף או שלמה.

לישרוטל — ניהול מלונות בע"מ
דרושה
פקידת קבלה / כתבנית
עברית - אנגלית
לשעות 14.00—19.00.
נא לפנות להניה 03-661524.

הלוח הכללי

עירית ירושלים
המחלקה לשירותי קהילה ומשפחה
דרושים
עובדים סוציאליים
לטיפול כולל במשפחות
נא לפנות לטלפון: 02-233906.

היפרכל תלפיות ירושלים
דרושות
קופאיות
לעבודה במשמרות בוקר ואחה"צ לסירוגין.
הכשרה תינתן במקום.
מועמדות מתבקשות לפנות אל מר עודד ירדני מנהל ההיפרכל, רח' פייר קניג 35, ירושלים.

אלטק בע"מ
ייצור ופיתוח בקרים ביקפסים. דרוש
המדאי כמנהל למחלקת הנדסה
בדרש נסיון של 3 שנים בהנדסאי מכשיר
א' בכמיקה צדיבה,
עדיפות תינתן לבעל ניסיון בתחילת והכבלה.
מעמדים מתאימים מבקשים לפנות מלבנית:
03-914939, 03-705223 לכירב.

דובר
מיכשור רפואי ומדעי בע"מ
לאור הרחבת פעילותנו בתחום המיכשור הרפואי — דרוש
טכנאי/ת אולטרסאונד
לתפקיד שיווק והדרכה של מערכות אולטרסאונד מהוחכמות.
העבודה בחברה דינמית ומתפתחת.
נא לפנות בכתב יד בציון קורות־חיים ל„דוברי" ת.ד. 339, הרצליה 46103
— שדיות מובטחת —
רח' נורדאו 2, הרצליה 45541-ת.ל. 052-70921-4

למנכ"ל חב' אלקטרוניקה
ברמת־גן
דרושה
מזכירה מנוסה
כישורים:
* יכולת בניהול משרד באופן עצמאי.
* שליטה בתכתובת מסחרית אנגלית ועברית.
* ידע בהפעלת מעבד תמלילים.
● בעלת הופעה נאה
● 5 ימי עבודה בשבוע
תנאים טובים למתאימה.
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 2681 ר"ג מיקוד 52126.

אב־גד תערוכות
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
נסיון 3 שנים לפחות (סוג 3)
טל': 03-217121 לפנות ליעל.

למכללת אחוה באר טוביה
דרושים מורים
ללימודי יום בשנת הלימודים תשמ"ז
במקצועות:
* פסיכולוגיה — חברתית, התפתחותית, חינוכית.
* מוסיקה * מתמטיקה * אנגלית
* ספרות ילדים.
* מחשבים * עברית (ספרות ולשון) * חשבונאות
* מנהל ומזכירות.
מיועדים בעלי תואר שני ושלישי בתחום
יפנו לפי הפעו: מכללת „אחוה"
ד.נ. שקמים 79800

חיים איתני שטיחי כרמל בע"מ
דרוש
מנהל מרכז קניות
לנהול מרכז קניות גדול
באזור גוש דן
דרוש נסיון מוכח בשיווק ויכולת מסחרית טובה, יכולת שליטה בצוות גדול ויוזמה שיווקית פעילה ועצמאית
העבודה עצמאית ובעלת עניין עם שליטה במחזור עסקים גדול מאוד.
תנאים הולמים למתאים.
טלפון 03-793121 לחיה.

עירית חולון
למחלקה לשרותים חברתיים
דרושים
עובדים/ות סוציאליים/ות
לספול כוללני
כשירים:
בוגר/ת בי"ס גבוה לעבודה סוציאלית
רצוי בעל נסיון קודם.
המעוניינים יפנו בכתב יד בציון קורות חיים, תעודות, המלצות ומספר טלפון למחלקת כח אדם עד 30.4.85

דרוש
עורך־דין
למשרד עורכי דין מסחרי גדול בתל־אביב
דרוש עורך דין שכיר
בעל נסיון של 3—2 שנים
בתחום אזרחי מסחרי.
נא לפנות לת.ד. 29141 ת"א
או לטלפון: 03-290984
סודיות מובטחת

חברת אייסס
מכירות השקעה
ירושלים
מחפשת מזכירה
לחברה אחה"צ.
5 ימים בשבוע.
רק מאנשים על בירר יד. ידע בסיסי ב־כתבה חבלילים.
טלפון: 03-625531

למפעל אריגה בחולון
דרושים
אורגים
תנאים טובים
ושכר גבוה !!!
טלפון
03-459626

כפר הנוער בן שמן
דרושים
1) לבית־ספר התיכון לשכיר תשמ"ז
א) מורים לחטיבה עליונה —
עם נסיון בהכנה לבגרות בקבוצות:
לשון, מתמטיקה, אנגלית, הנדסה, כל מקצועות הטכנולוגיה.
ב) לחטיבת הביניים —
בקבוצות: אנגלית, מתמטיקה, כימיה.
ג) מרכז המכנה —
אחראי על אחזקת חצר, מבחשמל, ריכת פרוייקטים ותבחרה גבר בוגר מדעי הטבע והטכנולוגיה.
2) להיכל הפנימייתי — לשכיר תשמ"ז
א) מורה למוסיקה —
אחראי לקבלות שבת, חגים, סקסים, חוגי מוסיקה והוראת המוסיקה בכיתות בי"ס, בשרה מלאה, אפשרות למגורים בקבוצה.
ב) רכז תרבות —
אחראי על חוגי האמנות הדרמה, קבלות שבת, חגים ומועדים.
הסכלה ונסיון בתחום הביקרי ותהאמרון בשרה מלאה — מגורים בקבוצה.
ג) מדריך חברתי —
נסיון בהדרכת נוער, הסכלה תיכונית / על תיכונית מגורים בקבוצה.
3) כללי
א) מציל לבריכה השחיה לקיץ 1986
תעודות והמלצות — מגורים בקבוצה
ב) עובדי פלחה —
רשיון מזינה לטרקטור ודע בכבוצות טרקטורים.
על המעוניינים לפנות בכתב אל מינהלן כפר הנוער בן שמן, מיקוד — 99000, טלפון: 48-229111
הנסיעה מובטחת לנשים הגרים מאחר

מאמצים לאתר מקומות עבודה חליפיים למפוטרי „סולל בונה"

מאת דים ביאור,
סופר „דבר"

ראשי חברת העובדים והנהלת „סולל בונה" החלו במאמצים לאתר מקומות עבודה חליפיים למפוטרי „סולל בונה".

מזכיר חברת העובדים, רני רוזוליו, מסר אתמול בישיבת הוועדה המנהלת של חברת העובדים, כי מזכירי מועצות הפועלים ברחבי הארץ כבר כונסו פעמיים, וראשי חברת העובדים קראו להם להעניק סיוע ארגוני למפעלים, כדי שיקלטו מספר גדול מבין העובדים שיפלטו מהקונצרן. סיוע דומה כבר הבטיחה המזכירות לרווחה תעסוקתית בהסתדרות בראשות שרה אלטפקסור.

הודעתו של רוזוליו באה לאחר שחבר הוועדה המנהלת עמיר שפטל, התריע בתזכיר שהכין על כך שההסתדרות ומועצות הפועלים „אינם מעכלים באופן מחשיד את היקף הפיטורים ומשמעותם". הוא דרש, שההסתדרות תקים מינהל בין־תחומי, שיכוז את הטיפול בבעיית המפוטרים מ„סולל בונה".

מנכ"ל „סולל־בונה" אחד שילו דיווח בישיבה על המו"מים עם המשלה על דרכי הסיוע לקונצרן. סופר „דבר" מעיד, כי בהנהלת הקונצרן גוברת העצבנות, מאחר שהממשלה משהה את הסיוע כל עוד ההנהלה לא סיכמה את הסיוע עם ועדי העובדים על תנאי הפרישה וגובה הפיצויים למפוטרים.

מזכיר מועצת שעלי חולון משה רינת עומד להגיש מחר להנהלת הקונצרן תוכנית הבראה משלו למפעל „טו"ב מתכת" בחולון, שההנהלה מבקשת לסגרו.

רינת כינס אתמול את עובדי המפעל ואמר להם שניתן להמשיך ולהפעיל את „טו"ב מתכת" תוך צמצום מספר עובדיו מ־80 ל־50. במקביל יבצע המפעל את כל עבודות האחזקה לצי הרכב של „סולל בונה".

תלמידים אנטי־דמוקראטיים מושפעים מהמורים יותר מההורים — מגלה מחקר

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

מורים משפיעים יותר מהוריהם על עמדות התלמידים כלפי הדמוקרטיה — כך עולה ממחקר חדש שנערך באחרונה על־ידי דינה אפרים בהדרכת פרופ' רינה שפירא בבית־הספר לחינוך של אוניברסיטת תל־אביב.

במחקר נבדקו עמדות כלפי הדמוקראטיה אצל 194 תלמידי תיכון מכיתות י' וי"א, אצל הוריהם ואצל מוריהם. התלמידים באו מבתי־הספר מכל הסוגים: תיכון עיוני, תיכון מקצועי, בתי־ספר לטעוני טיפוח ובתי־ספר לנוער מבוסס, וכן ישיבה תיכונית.

התברר, ששיעור התלמידים המחזיקים בדעות לא דמוקראטיות דומה בכל המחקרים שנערכו באחרונה, והוא מגיע ל־43 אחוז.

המצא המפתיע של המחקר החדש הוא, שעמדות התלמידים מושפעות מעמדות המורים יותר מאשר מעמדות ההורים. למורים סמכותיים יש תלמידים תומכי סמכותיות ולמורים דמוקראטיים יש תלמידים דמוקראטיים. יצוין, שהעמדות השליליות כלפי הדמוקראטיה התבטאו לא רק ביחס לערבים או למתנגדים פוליטיים, אלא גם ביחס לשונים בחברה, כגון מפגרים או חולי נפש.

המחקר העלה שמורים רתיים הם הסמכותיים ביותר, וכן שמורים בבתי־ספר מקיפים פחות דמוקראטיים ממורים בבתי־ספר עיוניים.

גור: התור לניתוחים לא־דחופים יחוסל מתוספת תשלום ל„סל השירות הבסיסי"

מאת דנקה הרניש,
סופרת „דבר"

שר הבריאות מרדכי גור מבטיח שעוד השנה יימצא פתרון לבעיית הניתוחים שאינם דחופים ושכרוכים היום בהמתנה של חודשים רבים. תוכניתו מושתתת על חוק ביטוח בריאות, שיובא בקרוב לאישור הכנסת ויגדיר את „סל השירותים" הבסיסי למבוטח.

על־פי הצעה, טיפולים שלא יוכללו ב„סל השירותים" הבסיסי יימכרו ביטוח נוסף או תשלום ישיר, ובדרך זו יגיים משרד הבריאות, מחוץ למסגרת התקציב, כ־30 מיליון דולאר, שישמשו להפעלת חודר־הניתוח במשמרת שנייה ולהוספת 150 תקנים בבתי־חולים.

לדברי השר, מערך חדש זה יצמצם תור ארבעה חודשים את ההמתנה לניתוחי ערמונית לחודש־חודשיים בלבד, לעומת שמונה־תשעה חודשים היום. השר גם סבור, שבדרך זו יהיה אפשר לאזן את היצע הביקוש ולחסל את „הדפאה השחורה".

השר, שהופיע אתמול במסיבת עיתונאים לרגל מלאות 25 שנה לבית־החולים „איכילוב" בתל־אביב, סיפר, כי במסגרת חיסול הכפילויות במערכת הבריאות נערכים מגעים מתקדמים לשילוב המרפאות המקצועיות של קופת־חולים הכללית בתל־אביב־יפו עם בתי־החולים „איכילוב" ו„וולפסון". במסגרת זו יעברו השירותים של המרפאה המרכזית בזמנהוף לבית־החולים „איכילוב" ושירותי המרפאה המקצועית של קופ"ח ביפו יעברו לבניין החדש של המרפאות ב„וולפסון". שם כבר סוכם, שאיש קופ"ח יתמנה לסגן מנהל בית־החולים ולמנהל המרפאה.

השר גילה עוד, כי בבית־החולים „איכילוב" צפויה בקרוב הכפלת מספר הטיפולים בפרוצדורה עוקי לב סתומים באמצעות צנתר עם בלון, שבמקרים רבים מחדים תחליף לניתוח לב פתוח. לשם כך רוכשים שניים־חצי תקנים חדשים חדר טיפולים נוסף.

„רוקח" ו„הקייה" יועברו תוך חמש שנים

ראש עיריית תל־אביב שלמה להם, מנהל המרכז הרפואי בתל־אביב, פרופ' רון רזין, ומנהל בית־החולים „איכילוב", ד"ר דוד גולדיר, סקרו את התפתחות שירותי הבריאות בעיר במחצית היובל האחרון. הדוברים ציינו את הפיתוח הגדול ואת המאמצים המופנים להעברת בית־החולים „רוקח" ובית חולים ליולדות „הקייה" למרכז הרפואי, במסגרת תוכנית החומש. ציין, כי המרכז מספק שירותי אישפוז דחופים ליותר ממיליון איש המגיעים כל יום לתל־אביב.

הוא עצבן אותי — הסביר החשוד בעריפת ראש אחיו שהפר שתיקתו

(ע). — תושב ירושלים, החשוד בכך שערף בגרזן את ראשו של אחיו לפני כחודשים, ושהחל לדבר אחרי קנה חצי של שתיקה, משתף פעולה עם חוקריו ואף שחזר את המעשה.

מאז נלכד סידב החשוד לדבר עם חוקריו ועם עורך־דינו, ובני המשפחה והשכנים סיפרו, כי זה שנה וחצי אין הוא פוצה פה. הוגש נגדו כתב־אישום לבית־המשפט בירושלים, אך ההליכים המשפטיים נגדו הופסקו, לאחר שנקבע, כי הוא חולה נפש ואינו מסוגל לעמוד לדין. בית־המשפט הורה בצו על אשפוז בבית־החולים לחולי נפש „עזרת נשים" בירושלים.

אתמול, לאחר־שהחל במפתיע לדבר עם רופאיו, נחקר האיש על־ידי המפלג לחקירת פשעים חמורים במשטרת ירושלים. הוא סיפר לחוקרים, כי אחיו הקניט אותו במשך תקופה ארוכה. על ההתרחשויות ביום המעשה סיפר: „אחי עצבן אותי מאוד, ואז, כשישן, ערפתי את ראשו". הוא אף שחזר את המעשה בפני חוקרי המשטרה.

החומר הועבר לפרקליטות מחוז ירושלים, וזו תחליט אם לבקש מבית־המשפט המחוזי לפתוח מחדש את ההליכים נגדו. בקשה זו תלויה בבדיקה מחודשת של הפסיכיאטר המחוזי, שיקבע אם החשוד יכול לעמוד לדין.

נחתם הסכם ב„מספנות ישראל"

מאת יוסף טמלסקי,
סופר „דבר"

מועצת פועלי חיפה, ועדי הפועלים העובדים ב„מספנות ישראל" וכונס הנכסים של המפעל חתמו אתמול על הסכם המסדיר פיטורים והוצאה לפנסיה מוקדמת של 212 פועלים ועובדים מבין 642 המועסקים במספנות.

ההסכם יאושר היום על־ידי השופט המחוזי בירושלים.

בהתאם להסכם יקבלו המפוטרים עד 180 אחוזים פיצויים בתוספת דרגה, המקנה עוד כ־6 אחוזים לשיעור הפיצויים ו„דמי־הסתגלות". השווים ל־2־7 חודשי משכורת לפי החוזק והדרגה.

לפנסיה מוקדמת יוצאו פועלים ועובדים מגיל 58 ומעלה, ובעובדים יוכשר זכויות הפנסיה. גם הם יקבלו „דמי הסתגלות".

האנשים משתי הקבוצות יצובו את המספנה ב־18 לחודש. הסכם זה ישמש מודל להסכמים דומים במפעלים ממשלתיים.

מנהל מועדון התיאטרון חשוד בתקיפה חמורה

(ע). — חשד של תקיפת אדם, דקירתו והכאתו באלה חשמלית, הועלה אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב.

נגד מנהל „מועדון התיאטרון", שמעון גוי, בן 28, מרמת־גן, שופט השלום יעקב שמעוני שחרר את החשוד בערבות עצמית בסך 750 ש"ח עד תחילת משפטו.

בארבות המשטרה טען, כי ב־12.4 פרצה קטטה בכניסה ל„מועדון התיאטרון" ברחוב מגדלי 7 בתל־אביב. שמעון גוי ועובד נוסף במקום חשודים בכך שבמהלך התגרה תקפו אדם אחד ודקרוהו. גוי חשוד גם בכך שהיכה את האיש באלה חשמלית בת 4,000 וולט.

מכוניתו של תושב מזרח ירושלים, שהוצתה אור ליום אתמול. בהודעה טלפונית יוחס המעשה לפעילי „כך", כנקמה על רצח זהבה בר־עובדיה שלשום (צילום: רחמים ישראל)

המשטרה „הצילה" ארבעה שהתנפלו על טדי קולק

מאת יעל אדמוני, סופרת „דבר" בירושלים

משטרת ירושלים עצרה אתמול ארבעה בני משפחה אחת, אשר התפרצו ללשכתו של ראש העיריה טדי קולק והקפו אותו בשל סגירת חנותם בהוראת שופט.

אתמול בשעה 3.30 אחה"צ התפרצו הארבעה, שהם בעלי מיניטרקס בשכונת תלפיות בבירה, ללשכתו של טדי קולק. הם צעקו ודחפו את המזכירות, נכנסו למשרדו של קולק וזרקו לעברו כורסה. קולק קיבל מכה במצחו ובידו. המשטרה, שהגיעה כעבור דקות אחדות, עצרה את התוקפים.

התקרית אירעה זמן קצר לאחר שבעלי החנות קיבלו לידם הוראת שופט לסגירת החנות, המועלת זמן רב ללא רשיון.

אחרי התקרית אמר קולק, שלמזלם של הארבעה הגיעה המשטרה מהר — „אחרת הייתי מרביץ להם אחד אחד".

הרכבל בחיפה יופעל היום לראשונה לציבור הרחב

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

הרכבל בחיפה יופעל היום לראשונה לציבור הרחב. מחברת הרכבל, שרכשה את המיתקן מהחברה הכלכלית של העיריה, נמסר, שבמשך החודש הקרוב יופעל הרכבל שישה ימים בשבוע בשעות היום והערב במסגרת „מבצע היכרות" עם הציבור. הוא ייפתח רשמית במאי, עם השלמת הבניה והסידורים הפנימיים של בתי־הקפה החנויות במוקד העליון (בסטלה מריס) ובמוקד התחתון (בבת־גלים).

סופרת „דבר" מציינת, כי חוגים רתיים בחיפה הודיעו לפני ימים אחדים על הסכם שהושג עם החברה ולפיו לא יופעל הרכבל בשבתות ולחברה יינתן פיצוי על הפסדים שיגרמו לה בגין אי־הפעלתו.

במגמה לעודד את התעניינותו של הציבור באישוף ובשמירת שטרי כסף ישראליים, ימכור בנק ישראל לציבור הרחב החל ממחר שטרות כסף מסדרת השקל, העומדים לצאת מהמחזור. השטרות יימכרו בתוך מיקפלת, שהיא עטיפה צבעונית מעוצבת, הנושאת בתוכה שלושה שטרי כסף שלא הופרדו, המהווים חלק מגליון מקורי של שטרי כסף.

ביהמ"ש ענש אזרח שהתפרע אך הרשיע את הביורוקרטיה

מאת חנה מאור, סופרת „דבר" בשורון

ביקורת על חומת הביורוקראטיה שבה נתקל האזרח במגעיו עם משרדי מס־הכנסה בנתניה מתחה אתמול שופטת בית־משפט השלום בעיר, עדנה בקנשטיין.

ביקורתה נמתחה בפסקדין, שבו הרשיעה את סמי בפרי, בן 42, „צבעי תושב נתניה", בהתפרעות במשרדי מס־ההכנסה בנתניה. הוא צעק על מפקחת מס־הכנסה, השתולל, הלם בשולחנות ותקע את אגרופו בזכוכית של דלת החדר ושבר אותה. השופטת בקנשטיין הטילה על הנאשם קנס בסך 100 ש"ח, וכן התחייבות בסך 300 ש"ח להימנע מלעבור במשך שנתיים עבירה דומה. בגזר־דינה המנומק קבעה השופטת, כי הנאשם הוא אזרח מן השורה, הפושה למילוי חובותיו על פי דין, אך הוא נתקל בחומה של ביורוקראטיה, שיש בה כדי להוציא אדם משיווי־משקלו.

„האזרח הקטן, עומד מול חומה של ביורוקראטיה, מנסה לפרצה בהתנהגות שהיא בבחינת עבירה על החוק. ראה זה פלא, לאחר מכן מטופל ענינו ללא דיחוי. האזרח (של מס־הכנסה), שהיתה אטומה עד לאירוע, הופכת להיות אזרח קשבת", כתבה השופטת ורמזה לכך, שרק אחרי שהאזרח השתולל נפתרו לפתע בעיותיו, אחרי שלוש שנים של התרוצצות.

נפתח מרכז פעולות ההסתדרות בבית ברל

מרכז פעולות ההסתדרות בבית ברל נפתח אתמול בטקס חגיגי בצופית בבית ברל פועלים כיום מרכז סמינריוני הסתדרותי, מערכת לימודים ברמה אקדמית, מכון יהודי־ערבי ומדרשה לחינוך רעיוני, וכן מוקם בו „בית־לורנסון", שישמש מרכז הדרכה של חברת העובדים. במקום פועלת גם מדרשה המכינה עובדים לבחינות הבגרות, ומתקיימים בה קורסים לשפות ולעבודה במחשבים וכן קורסים להכשרה כללית.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר בטקס, שההסתדרות תפעל להקמת מסגרות רבות ככל האפשר שבהן יוכל העובד ללמוד ולהעמיק את השכלתו ואת הידע המקצועי שלו. ההסתדרות גם תפעל לכך, שבית־האולפנה שלה בבית ברל יהיה ברמה אוניברסיטאית ויזכה להכרה מתאימה.

קיסר אמר גם, שיש להרחיב את המסגרות של שיתוף העובדים במועצות המנהלים במפעלי משק העובדים. לשם השגת מטרות אלו תוקם מועצת מנהלים של מרכז פעולות ההסתדרות, שתהיה בעין מועצה פרטנית.

נפתח מרכז פעולות ההסתדרות בבית ברל

מרכז פעולות ההסתדרות בבית ברל נפתח אתמול בטקס חגיגי בצופית בבית ברל פועלים כיום מרכז סמינריוני הסתדרותי, מערכת לימודים ברמה אקדמית, מכון יהודי־ערבי ומדרשה לחינוך רעיוני, וכן מוקם בו „בית־לורנסון", שישמש מרכז הדרכה של חברת העובדים. במקום פועלת גם מדרשה המכינה עובדים לבחינות הבגרות, ומתקיימים בה קורסים לשפות ולעבודה במחשבים וכן קורסים להכשרה כללית.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר בטקס, שההסתדרות תפעל להקמת מסגרות רבות ככל האפשר שבהן יוכל העובד ללמוד ולהעמיק את השכלתו ואת הידע המקצועי שלו. ההסתדרות גם תפעל לכך, שבית־האולפנה שלה בבית ברל יהיה ברמה אוניברסיטאית ויזכה להכרה מתאימה.

קיסר אמר גם, שיש להרחיב את המסגרות של שיתוף העובדים במועצות המנהלים במפעלי משק העובדים. לשם השגת מטרות אלו תוקם מועצת מנהלים של מרכז פעולות ההסתדרות, שתהיה בעין מועצה פרטנית.

מהבוקר בודקים כל מנות הדם ומוצריו לגילוי „איידס"

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

החל מהבוקר ייבדקו כל מנות הדם ומוצריו במוסדות הרפואה לגילוי נוגדנים ל„איידס". בדיקת ה„איידס" יסומנו מתקצב מרכזי של משרד הבריאות, והנבדקים לא יחייבו בכל תשלום. על כך הודיע ד"ר משה משיח, ראש שירותי האשפוז הפ"מ מנכ"ל משרד הבריאות.

ד"ר משיח אמר, כי משרד הבריאות, מנהל־הרפואה ורחב מתי־החולים סיימו בימים אלה את ההיערכות הכוללת לביצוע הבדיקות. בית־חולים אשר לא הספיק להיערך לביצוע הבדיקות הנדרשות של מנות הדם הנלקחות או הנתרמות בו, יצטרך לרכוש דם ומוצריו מבנק הדם המרכזי של מד"א עד סיום ההתארגנות המעבדתית. עם זאת אישר משרד הבריאות לבתי־חולים ולמד"א להשתמש במלאי הדם הקיים ברשותם עד 1 ביולי בלבד, ללא צורך בבדיקה.

סדרת הפעולות שנוקט משרד הבריאות ושמחייבות את כלל מערכת הבריאות תקטין למינימום את הסיכונים להעברת מחלת ה„איידס" על־ידי עירוי דם ומוצריו. ד"ר משיח הזכיר, כי בדיקות דם יוזמות לציבור יבוצעו רק בשבעה המרכזים הרפואיים שאושרו ובויידו בהתאם: „רמב"ם", „ביילינסון", „שיבא", „איכילוב", „הדסה" עין־כרם, „קפלן" ו„סורוקה".

המלונאים מבקשים סיוע בשל הירידה הדראסטית בתיירות

מאת דוד מרשיוב,
סופר „דבר"
לענייני תיירות

הנהלת התאחדות בעלי בתי־המלון נפגשה אתמול עם שר התיירות אברהם שריר והציגה בפניו את תביעותיה לסיוע כתוצאה מהירידה הדראסטית בתיירות, שגרמה לירידה ביוחזיות בתי־המלון רבים.

בין השאר, ביקשו המלונאים משריר סיוע בקבלת אישור להנפקת מניות לגיוס 10 מיליון דולאר בבורסה, אשר יושקעו בעיקר בשיפצים בבתי־המלון. שר התיירות הבטיח לבדוק נושא זה ולסייע למלונאים בקבלת האישור להנפקה זו.

משרד התיירות הקים ועדה, אשר תבדוק תביעות של בתי־המלון הנתונים במצוקה כלכלית והמבקשים דחיית חובות שונים ופרישתם.

בין השאר, ביקשו המלונאים משריר סיוע בקבלת אישור להנפקה

(ע). — הזמנות עדיה כאיר"ב בת 24, מרמת־גן, הנאשמת בהוצאת סמים ובסחר בהם, שוחררה אתמול בערבות, לאחר שהייה של יותר משבועיים במעצר משטרתי.

5,000 מתים כל שנה בגלל העישון — טוען פרופ' שטרן

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

כ־5,000 איש מתים כל שנה בארץ כתוצאה מעישון סיגריות כך טען פרופ' ש. שטרן, המנהל הרפואי של בית־החולים „ביקור חולים".

הרצאה שהשמיע אתמול ובכינוס שנערך מטעם ההסתדרות הרפואית והאגודה למניעת העישון, אמר פרופ' שטרן, כי מספר המקרים של שבץ מוחי ואטום שריר הלב גדול פי שלושה אצל המעשנים, ויותר מ־50 אחוז מסקרי התמותה הפתאומיים מתרחשי לב נובעים מעישון. הספקת הדם למוח נמוכה יותר בצורה משמעותית אצל מעשנים.

ראש שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות, ד"ר עלמה אבני, סקרה ממצאי מחקרים חדשים העוסקים בעישון סביל. על־פי ממצאים אלה רמת הניקוטין בדמו של אדם שאינו מעשן אך נמצא בחברת מעשנים היא כאילו עישן בין 5־10 סיגריות ביום. תינוקות להורים מעשנים נאושפזים כתוצאה ממחלות ריאה פי 28 יותר מאשר תינוקות להורים שאינם מעשנים.

פרופ' י. שנקר מבית־החולים „הדסה" דיבר על הקשר הברור שבין עישון לארמפוסנציה, הנגרמת על־ידי פגיעה בכלי הדם. כן ציין את הסכנה של פגיעה בתאי הזרע של המעשן.

הוא עצבן אותי — הסביר החשוד בעריפת ראש אחיו שהפר שתיקתו

(ע). — תושב ירושלים, החשוד בכך שערף בגרזן את ראשו של אחיו לפני כחודשים, ושהחל לדבר אחרי קנה חצי של שתיקה, משתף פעולה עם חוקריו ואף שחזר את המעשה.

מאז נלכד סידב החשוד לדבר עם חוקריו ועם עורך־דינו, ובני המשפחה והשכנים סיפרו, כי זה שנה וחצי אין הוא פוצה פה. הוגש נגדו כתב־אישום לבית־המשפט בירושלים, אך ההליכים המשפטיים נגדו הופסקו, לאחר שנקבע, כי הוא חולה נפש ואינו מסוגל לעמוד לדין. בית־המשפט הורה בצו על אשפוז בבית־החולים לחולי נפש „עזרת נשים" בירושלים.

אתמול, לאחר־שהחל במפתיע לדבר עם רופאיו, נחקר האיש על־ידי המפלג לחקירת פשעים חמורים במשטרת ירושלים. הוא סיפר לחוקרים, כי אחיו הקניט אותו במשך תקופה ארוכה. על ההתרחשויות ביום המעשה סיפר: „אחי עצבן אותי מאוד, ואז, כשישן, ערפתי את ראשו". הוא אף שחזר את המעשה בפני חוקרי המשטרה.

החומר הועבר לפרקליטות מחוז ירושלים, וזו תחליט אם לבקש מבית־המשפט המחוזי לפתוח מחדש את ההליכים נגדו. בקשה זו תלויה בבדיקה מחודשת של הפסיכיאטר המחוזי, שיקבע אם החשוד יכול לעמוד לדין.

היום מתחילים חופשת הפסח והרישום לתיכון

כמיליון ו־300,000 תלמידים מתחילים היום את חופשת הפסח. הלימודים יתחדשו ביום א' 4 במאי.

בשבוע הראשון של החופשה מקיים משרד החינוך התרבות כ־50 השתלמויות למורים בכל רחבי הארץ.

16,050 בני נוער יצאו בחופשה לטיולי תנועות הנוער המסורתיים. כ־5000 תלמידי תיכון ישתתפו בסמינרים מיוחדים לתלמידים פעילים.

עם תחילת חופשת הפסח יינתנו היום הרישום לבתי־הספר העל־יסודיים לשנת הלימודים תשב"ח. הרישום יימשך עד יום ג' 29 באפריל.

הטור השבועי

סיעת המערך בכנסת
תתנגד להטלת מס על הפנסיות

משלחת מטעם הסתדרות הגימלאים בראשותו של דוד אוריאלי אברהמוביץ נפגשה בשבוע שעבר עם הנהלת סיעת המערך בכנסת. נציגי הסתדרות הגימלאים הביעו את התנגדותם הנמרצת נגד ההצעות החדשות של האוצר להטלת מס על הפנסיות. ההצעה החדשה אומרת כי מ־600 ש"ח ומעלה, הפנסיה נשוי ישלם 18% על הכנסתו מעל 700 ש"ח. המשלחת דרשה מן הסיעה לפעול לביטול כל ההצעות שנוגעות להטיל מס מיוחד על ציבור הגימלאים.

אין כל הצדקה להכביד בעול המסים דוקא על ציבור הגימלאים, שהמעוטו להטיל עול נוסף על חוץ נדחו.

ח"כ רפי אדרי, יו"ר הסיעה, שטיכם את הדיון הביע הבנה לעמדת הסתדרות הגימלאים והבטיח כי סיעת המערך תפעל למניעת קבלת הצעות הכל.

נושא המס יוכרע ביום ד' השבוע — יום העבודה האחרון של הכנסת לפני חופשת הפסח.

בסניפים —

רמת־השרון —
ב־31 במרץ ש.ז. הרצה חוה ש. פוטיק במועדון הגימלאים על בעיות הבריאות וכלכלה. הנחה ש. אפרת, יו"ר סניף הסתדרות הגימלאים ברמת־השרון. בדיון הביעו החברים העריכה למאבקו של המרכז על שמירת זכויות קיצבת הביטוח הלאומי והפנסיה.

באר־שבע —
גימלאי „נתיב קיימו מסיבת פורים. הופיעו תלמידי הקונסרבטוריון (טיטו) מנהל מסתשים, מאיר אביסל מנהל תרשה, ת. תנורי נציג אלה רשת העובדים, ש. בניאן סור, חוה רמוי נציג ועד עובדי מסתשים, ותמר שיאר מסתשים. הנחה חוה אחרון בראשון ריר גימלאי „חיב" באר־שבע. מסיבת פסח למגלאי באר־שבע ותתקיים ב־21 באפריל ש.ז. ב־5 אחה"צ באולם מפלגת העבודה.

תל־אביב —
סניף הגימלאים ומשטרת ישראל מזמינים אספה רבת משתתפים לדיון בהגנת הקשישים והבודדים. פרטים יבואו.

ועדיקי התנועה — גימלאי מפ"ם —
קיימו בשיבת הזכירות דיון בנושא קופת־חולים, הוד פרנס דן. הקלה הארגון הוד משה סמולר, כמים הח"ח צבי אטלס, חיים שחור וכמובר הוד מן נטע.

יציבי סולל־בונה —
החברים זאב בן אהרן, עדיה אלבר, אברהם זהלים, אהוד פרנס, הקליקים רובין נרשמו בספר הזהב של הקרן הקיימת ע"י החוגר המחוזי בנאום הוקרה על פעלם כמתנדבי הטיפול האישי.

חטיבת הפנסיונרים האקדמיים —
קיימה סמינר במשך שלושה ימים וחצי בבית „רמר בלכרן יעקב, ונפגש את הסמינר הוד אברהם שניר. המרצים היו — מאוניברסיטת חיפה ובאר־שבע, הנושאים — ישראל ערב, ישראל המסורת המשכל כלכלה וחברה, ויחסי ישראל־ארצות הבריה. הוד ישראל אריאל מנהל בית ההבראה הוד סרטה סיעו בהצלחת הסמינר.

ועד דיירי בית אבות האינדיבידואלי ברמת־אביב —
קיים דיון בהשתתפות הוד משה סמולר יו"ר באגף לרווחה בהסתדרות הגימלאים, בדרכי פעילות הועד בתיאום עם מרכז „משען".

מזכירות הסתדרות הגימלאים מחוז חיפה — מברכת את הוד' צפורה לסקוב עם קבלתה אות יקיר קופת־חולים כמסירה על פעילותה למען הנזקקים.

בחג הפסח יהיו משרדי מרכז הסתדרות הגימלאים סגורים החל מיום רביעי 23.4.86 — עד 30.4.86 ועד בכלל.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הועד הפועל
הקרן לעידוד המחקר ע"ש ד. בן־גוריון

הקרן לעידוד המחקר ע"ש דוד בן־גוריון מודיעה בזאת לחברי ההסתדרות על
קבלת הצעות לבצוע מחקרים יזומים מטעם מזכ"ל ההסתדרות
ח"כ ישראל קיסר
★ **תעסוקה ואבטלה.**
★ **צמיחה ותנופה כלכלית.**
★ **תרומתה של הרפואה הצבורית לבריאות הציבור.**

החוקרים המעוניינים בביצוע המחקרים שלעיל מתבקשים להעביר תקציר מהצעתם.
על החוקר לפרט בהצעתו דרך בצוע המחקר שתנקט על־ידו, בנוסף יש להעביר הערכה תקציבית לכל שלב בעבודה, תולדות חיים ורשימת פרסומים.
הצעות המחקר שיוגשו על ידי החוקרים יובאו לדיון בפני ועדות המשנה של הקרן.
את ההצעות יש להעביר לקרן לעידוד המחקר ע"ש בן־גוריון הועד הפועל רחוב ארלוזורוב 93 תל־אביב
לקבלת פרטים נוספים ניתן להתקשר בין השעות 8.30 — 12.00 לטלפון 431420 431337
המועד האחרון להגשת הבקשות 15.5.86.

יום עיון
„מאורעות תרצ"ו — 1936"
המרכז לתולדות ההגנה „הגנה"

יתקיים ביום ג', 27.5.86, ל"ג בעומר בשעה 16.00 — 20.00 בבית אליהו — בית ההגנה, שד' רוטשילד 23 תל־אביב.
בהשתתפות:
ארנון יובל, צבי אלפלג, ד"ר אלחנן אורן, ד"ר מאיר פעיל, זאב צור.
מנחה: **משה כרמל**
הציבור מוזמן.

אבלים על מותה של אשתי, אמנו, גיסתי וסבתנו היקרה
חנה (אנדז'ה) שרגאי
לבית קיצור
ההלוויה תתקיים היום, יום שלישי ו' ניסן תשמ"ו 15.4.86 בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת"ים. אוטובוס יצא מבית המנוחה, רח' המתמיד 30, ר"ג בשעה 1.30 אחה"צ.
אבלים:
משפחות: שרגאי, קלר, לנדלר

המועצה המקומית יהוד
ביום השנה הראשון לפטירת יו"ר מועצת יהוד בשנים 1960 — 1985
סעודיה חתוכה ז"ל
יתקיים ביום ראשון, י"א בניסן תשמ"ו, 20 באפריל 1986 בשעה 16.00 ברחבת המועצה המקומית
טקס הסבת רח' קבוץ גלויות על שם סעודיה חתוכה
בתום הטקס נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו בבית העלמין המקומי.
לאחר ההתייחדות בבית העלמין — תפילת מנחה ושרבית וסעודה בבית המשפחה ביהוד.
מוקדי זכרו ונצרי דמותו מוזמנים להשתתף באירוע.
אוטובוסים יעמדו לרשות הציבור
מרדכי ליניק, ראש המועצה
עו"ד עמנואל זלצמן, יו"ר הועדה להנצחה

לחברתנו יהודית עבודי
איתך באבלך במות
אחותך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
כ. ק אשקלון
ההנהלה והעובדים

המרכז לתולדות ההגנה „הגנה"
פגישת המועמדים לסמינר ההגנה ותנועת העבודה
תתקיים ביום ב', 21.4.86, בשעה 18.00 בדיר־מבקן אשקלון.